

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024.

Broj: 01-02-06-11-1-1406-5/25

Sarajevo, septembar 2025.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	9
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	10
1.	UVOD	10
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	11
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	11
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	13
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	23
5.1	Izrada i donošenje budžeta	23
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	29
6.1	IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA FBiH U PERIODU OD 1. 1. DO 31. 12. 2024. GODINE	29
6.2	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	30
6.2.1	Prihodi i primici	30
6.2.1.1	Prihodi od poreza	31
6.2.1.2	Neporezni prihodi	32
6.2.1.3	Primljeni transferi i donacije	33
6.2.1.4	Kapitalni primici	33
6.2.1.5	Primici od finansijske imovine	33
6.2.1.6	Primici od zaduživanja.....	35
6.2.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	35
6.2.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	36
6.2.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	38
6.2.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	41
6.2.2.4	Kapitalni transferi	50
6.2.2.5	Interventna sredstva	54
6.2.2.6	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera.....	55
6.2.2.7	Izdaci za kamate	57
6.2.2.8	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	58
6.2.2.9	Izdaci za finansijsku imovinu.....	58
6.2.2.10	Izdaci za otplatu dugova	59
6.2.2.11	Tekuća budžetska rezerva	60
6.2.3	Finansijski rezultat.....	62
6.3	BILANS STANJA.....	63
6.3.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	63
6.3.1.1	Novčana sredstva	63
6.3.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	64
6.3.2	Stalna sredstva	67
6.3.2.1	Stalna sredstva	67
6.3.2.2	Dugoročni plasmani	68
6.3.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	70
6.3.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	71
6.3.5	Izvori sredstava	76
6.4	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	76
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	77
8.	AKTIVNOSTI VLADE FBiH I NADLEŽNIH ORGANA U VEZI S INSTITUCIJAMA KOJE SU UGAŠENE I U SKLADU S ZAKONSKIM PROPISIMA OSNOVANE NA DRŽAVNOM NIVOU	78
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	81
V.	PRILOZI	86
1.	KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	86
2.	PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA	86
3.	PREGLED REALIZOVANIH KAPITALNIH TRANSFERA.....	86
4.	PREGLED PROJEKATA ZA KOJE NISU POVUČENA KREDITNA SREDSTVA, A ZA KOJE JE UGOVORENA I PLAĆA SE TAKSA NA NEPOVUČENA SREDSTVA	86

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju **Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu**, koji obuhvata konsolidovane izvještaje: Bilans stanja na 31. 12. 2024. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan i Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Budžeta na 31. 12. 2024. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ne možemo potvrditi iskazana stanja u Glavnoj knjizi Trezora bivših institucija koje su prešle sa federalnog na državni nivo (Federalno ministarstvo odbrane, Vojska FBiH, Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija), koja se odnose na stalna sredstva (28.216.437 KM), kratkoročna potraživanja i plasmane (16.263.775 KM), te kratkoročne obaveze i razgraničenja (79.662.188 KM). Nisu provedene aktivnosti na okončanju raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom i aktivnosti vezane za utvrđivanje tačnog iznosa obaveza ovih institucija, a u 2024. godini isplaćeno je 1.248.384 KM na ime obaveza po osnovu sudskih presuda (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizorske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Vlade FBiH i Federalnog ministarstva finansija u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima/deficit u bilansu stanja na 31. 12. 2024. godine iskazan je u iznosu od 180.141.377 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 131.297.927 KM. Za navedeni iznos potrebno je planirati pokriće ostvarenog deficita shodno članu 43. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH. Na navedeno se skreće pažnja jer je Budžetom FBiH za 2025. godinu planirano pokriće dijela ostvarenog deficita iz 2023. godine u iznosu od 15.000.000 KM (tačke 5.1 i 6.2.3 Izvještaja);**
- **Federacija BiH se u 2024. godini zadužila na osnovu 11 emisija obveznica u ukupnom iznosu od 533.000.000 KM, sa kamatnim stopama u rasponu od 3,25% do 5,25% (tačka 6.3.4 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Federalni ministar finansija odgovoran je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspjehnosti internih kontrola budžetskih korisnika na nivou FBiH;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Za uvođenje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor, koji u međunarodnim okvirima predstavljaju okosnicu harmonizacije računovodstvenog izvještavanja budžetskih korisnika i koji su predviđeni Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, nije osigurana implementacija aktivnosti predviđenih Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025, zbog čega oni još uvijek nisu usvojeni (tačka 4. Izvještaja);
2. Ne možemo potvrditi da je planiranje Budžeta FBiH za 2024. godinu vršeno na osnovu realnih pokazatelja, s obzirom na to da su prihodi i primici ostvareni manje za 648.124.916 KM, a rashodi i izdaci za 517.007.638 KM od planiranih, što je imalo za posljedicu ostvareni deficit u iznosu od 131.117.278 KM, čime nije ispoštovano načelo uravnoteženosti u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.
S tim u vezi nisu poduzimane adekvatne privremene mjere uravnoteženja budžeta i izmjene i dopune budžeta u skladu sa članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH (tačke 5.1, 6.2.1.2 i 6.2.3 Izvještaja);
3. Prilikom planiranja i odobravanja sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti nije postupljeno u skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, s obzirom na to da je Budžetom FBiH za 2024. godinu odobreno 59.478.014 KM, dok su prihodi od doprinosa za navedenu godinu iznosili 223.211.183 KM.
Također, nisu obezbijeđena sredstva za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture, s obzirom na to da su odobrena sredstva u iznosu od 21.900.000 KM, a ugovoreni su poslovi u vrijednosti od 63.630.621 KM. Navedeno nije u skladu s članom 3. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja (tačka 5.1 Izvještaja);
4. Vlada FBiH je, na prijedlog budžetskih korisnika, usvajala programe utroška sredstava tekućih transfera u iznosu od najmanje 317.954.624 KM i kapitalnih transfera u iznosu od najmanje 61.385.471 KM. Programi utroška sredstava su usvajani iako po prethodnim programima budžetski korisnici nisu izvršili transparentnu raspodjelu s jasno utvrđenom svrhom dodjele i mjerljivim kriterijima, niti su poduzimali adekvatne mjere i aktivnosti u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava. Navedeno ukazuje na to da nije osigurano efikasno upravljanje budžetskim sredstvima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu (tačke 6.2.2.3, 6.2.2.4 i 6.2.2.6 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Vlade FBiH i Federalnog ministarstva finansija u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH koju je donijela Vlada FBiH nije u skladu s odredbama Zakona o radu, s obzirom na to da je ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja. Navedeno je imalo za posljedicu da nije osigurana transparentnost prilikom zapošljavanja (tačka 4. Izvještaja);**
- **Vlada FBiH nije razmatrala Informaciju Komisije za revidiranje ranije donesenih odluka o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija bivšeg Zavoda za platni promet FBiH, niti je vršeno revidiranje ranije donesenih odluka. Skrećemo pažnju na to da su u 2024. godini za iznajmljivanje prostora za budžetske korisnike izdvojena sredstva u iznosu od 6.590.555 KM, što je više za 594.109 KM u odnosu na prethodnu godinu (tačka 4. Izvještaja);**
- **Nije postupljeno po Zaključku Vlade FBiH iz 2022. godine, po kojem su Federalno ministarstvo zdravstva i Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja zaduženi da revidiraju važeću Listu Fonda solidarnosti FBiH i predlože Vladi FBiH novu. Lista lijekova Fonda solidarnosti nije revidirana od 2019. godine, zbog čega je pacijentima potencijalno uskraćeno pravo na liječenje učinkovitijim i savremenijim lijekovima (tačka 5.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, premijer FBiH i federalni ministar finansija odgovorni su osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Vlade FBiH i Federalnog ministarstva finansija, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 16. 9. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Intenzivirati aktivnosti na razvoju i koordinaciji finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.	4.
2.	Uskladiti odredbe zakonskih propisa u dijelu kriterija koji se odnose na uspostavu interne revizije kod subjekata od javnog interesa.	4.
3.	Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura realizaciju aktivnosti na uvođenju Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.	4.
4.*	Potrebno je da Vlada FBiH uskladi odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH sa Zakonom o radu u dijelu koji se odnosi na prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.	4.
5.*	Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na donošenju novih odluka za korištenje poslovnih prostora koji su u vlasništvu FBiH.	4.
6.*	Potrebno je da Vlada FBiH osigura zatvaranje preostalih računa koji su otvoreni izvan Jedinственог računa Trezora.	4.
7.*	Izradu i donošenje Budžeta FBiH vršiti u skladu sa zakonskim i drugim propisima.	5.1
8.*	Ministarstvo finansija treba poduzeti aktivnosti na izmjeni i dopuni Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu koji se odnosi na jasnije definisanje obaveze sačinjavanja i podnošenja konsolidovanih godišnjih računovodstvenih izvještaja.	6.1
9.*	Poduzeti aktivnosti kako bi budžetski korisnici planirali, pratili i poduzimali mjere s ciljem blagovremene naplate javnih prihoda, koje u okviru svoje nadležnosti ostvaruju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.2.1.2
10.*	Planiranje prihoda i primitaka Budžeta FBiH vršiti na osnovu realnih ulaznih podataka, dosljedno primjenjujući Zakon o budžetima u FBiH.	6.2.1.6
11.*	Vlada FBiH treba propisati dokumentaciju na osnovu koje članovi Vlade FBiH i njihovi savjetnici ostvaruju pravo na naknade za prevoz korisnicima odvojenog života.	6.2.2.1
12.*	Potrebno je da Vlada FBiH donese odluku o radnom vremenu na nivou FBiH kojom će se regulisati početak i kraj radnog vremena, te vrijeme odmora u toku radnog vremena, u skladu sa Zakonom o radu.	6.2.2.1

13.*	Potrebno je da Vlada FBiH preispita Uredbu o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe u dijelu formiranja i plaćanja komisija čiji su članovi zaposlenici budžetskih korisnika.	6.2.2.2
14.*	Naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.	6.2.2.2
15.*	Vlada FBiH treba limitirati potrošnju upotrebe službenih telefona za ministre i savjetnike ministara.	6.2.2.2
16.*	Vlada FBiH treba preispitati opravdanost planiranja i odobravanja interventnih sredstava kod usvajanja programa utroška sredstava transfera, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za godinu za koju se planira realizacija transfera.	6.2.2.5
17.*	Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na prijedlogu izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se reguliše finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi i šumarstvu iz budžetskih sredstava, te u saradnji sa Ministarstvom finansija poduzme mjere vezano za ocjenu opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonski osnov. ²	6.2.2.6
18.*	Vlada FBiH treba poduzeti aktivnosti prema budžetskim korisnicima putem kojih se dodjeljuju sredstva transfera na osnovu programa utroška sredstava koje donosi Vlada FBiH, kako bi se na odgovarajući način vršilo izvještavanje i nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima.	6.2.2.6
19.*	Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH utvrditi namjenu sredstava tekuće rezerve na način kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH.	6.2.2.11
20.*	Izvršiti usaglašavanje stanja na kontima finansijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama u Glavnoj knjizi Trezora, a evidentiranje na kontima vršiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.	6.3.3
21.*	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati uz dodatno obrazloženje o prilivima i odlivima novca na način da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.4

² Dvije nerealizovane preporuke iz prethodnog Izveštaja objedinjene su u jednu: Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na prijedlogu izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se reguliše finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi i šumarstvu iz budžetskih sredstava i Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu mjere vezano za ocjenu opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonski osnov.

22.*	Utvrđiti tačan iznos imovine i obaveza bivših institucija: Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije BiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH i Carinska uprava FBiH.	8.
23.*	Vlada FBiH i nadležne institucije trebaju poduzeti aktivnosti kako bi se riješilo pitanje raspolaganja pravima i obavezama nad imovinom institucija koje su ugašene, a čije su nadležnosti prenesene s entitetskog na državni nivo.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (21)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja, Izvještaja o izvršenju Budžeta u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu;
 - Budžet FBiH za 2024. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH, član 33;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH, član 34;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak, članovi 2, 10. i 27;
 - Zakon o doprinosima, članovi 5, 6, 10, 10a. i 11;
 - Zakon o reviziji institucija u FBiH, članovi 13. i 16;
 - Zakon o radu, članovi 20a. i 36;
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju, član 82;
 - Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, članovi 2. i 3;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju), u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH³ i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, izvršio je reviziju Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu. Izvještaj o finansijskoj reviziji Vladinog godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta, shodno članu 13. stav 5) Zakona o reviziji institucija u FBiH, Ured za reviziju dužan je dostaviti Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 90 dana po prijemu Vladinog godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta. Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) je 4. 6. 2025. godine usvojila Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za period 1. 1. do 31. 12. 2024. godine, te 5. 6. 2025. godine uputila Parlamentu FBiH radi razmatranja i usvajanja. Vlada FBiH je 24. 6. 2025. godine dostavila Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH Uredu za reviziju, u skladu s članom 16. stav 2. Zakona o reviziji institucija u FBiH.

Federalno ministarstvo finansija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo finansija) upravlja Budžetom FBiH i opslužuje ga u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,⁴ Zakonom o trezoru u FBiH⁵ i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu.⁶ Vlada FBiH donosi smjernice ekonomske i fiskalne politike za period od tri godine. Na prijedlog Ministarstva finansija, premijer Vlade FBiH Prijedlog budžeta podnosi Parlamentu FBiH. Budžetski korisnici su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta FBiH. Budžetski korisnici koriste sredstva u skladu sa godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima koje odobrava ministar finansija, shodno raspoloživim sredstvima.

Ured za reviziju, od 63 institucije u Budžetu FBiH, planirao je reviziju 19, kojima je odobren budžet u iznosu od 3.503.703.266 KM, što je 47% od ukupno planiranih sredstava Budžeta FBiH za 2024. godinu (7.474.800.209 KM). Ukupno iskazani rashodi i izdaci za ovih 19 korisnika iznose 3.019.406.051 KM ili 43,3% ukupno realizovanih rashoda i izdataka u 2024. godini. Do okončanja ove revizije izvršene su obavezne revizije 19 budžetskih korisnika, u skladu s članom 13. stav 4) Zakona o reviziji institucija u FBiH i u skladu s Planom revizija za 2024/2025. godinu.

U pojedinačnim izvještajima o finansijskoj reviziji budžetskih korisnika za 2024. godinu data su mišljenja o reviziji finansijskih izvještaja i reviziji usklađenosti aktivnosti finansijskih transakcija i informacija sa zakonskim i drugim propisima i objavljene su informacije o uočenim nepravilnostima u poslovanju federalnih institucija. Također, date su preporuke za koje su nadležni i odgovorni rukovodioci budžetskih korisnika, koji trebaju poduzeti odgovarajuće aktivnosti na realizaciji tih preporuka, s ciljem otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, te jačanja sistema internih kontrola i finansijskog upravljanja. Određeni broj konstatovanih propusta i nepravilnosti su sistemskog karaktera, zbog čega su preporuke date u ovom Izvještaju, a za njihovo rješavanje potrebna je aktivnost Vlade FBiH i Ministarstva finansija.

Konačni izvještaji revidiranih budžetskih korisnika dostavljeni su: revidiranoj instituciji, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Predsjedniku Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi FBiH i Ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja, objavljeni su na internet-stranici Ureda za reviziju: www.vrifbih.ba.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 22/06

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 3/20 i 60/23

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 7/24

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji za 2024. godinu, Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH u periodu 1. 1. do 31. 12. 2024. godine i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Budžeta FBiH. Revizijom će se procijeniti primjena zakona i propisa i koriste li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2024. do jula 2025. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2023. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidovanim finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Vlada FBiH obavijestila je sve budžetske korisnike da se očituju u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijeste o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja slabosti i nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Vlada FBiH je sačinila Informaciju o poduzetim i provedenim aktivnostima na realizaciji preporuka po Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu, koju je usvojila Zaključkom od 25. 6. 2025. godine.⁷ Navedeni akti dostavljeni su Uredu za reviziju 30. 6. 2025. godine. Za preporuke iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2023. godinu u Informaciji očitovala su se federalna ministarstva i Vlada FBiH. Ističemo da se preporuke date u Izvještaju o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2023. godinu odnose na Vladu FBiH kao organ izvršne vlasti FBiH i Ministarstvo finansija za dio iz njegove nadležnosti, a ne na pojedinačna ministarstva i druge budžetske korisnike, za koje je Ured za reviziju izvršio finansijsku reviziju u skladu sa godišnjim planom, sačinio izvještaje o finansijskoj reviziji i za utvrđene nepravilnosti dao preporuke. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Realizovane preporuke

1.	Priznavanje rashoda i izdataka u Predbilansnim radnjama za federalne budžetske korisnike usklađeno je sa odredbama člana 76. Zakona o budžetima u FBiH.
2.	Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH sačinjen je u skladu sa sadržajem i klasifikacijama računa budžeta, sa svim potrebnim podacima definisanim odredbama člana 97. Zakona o budžetima u FBiH.

Djelimično realizovana preporuka

1.	Osigurano je da informacije o korištenju sredstava tekuće rezerve dostavljene Parlamentu FBiH budu potpune. Međutim, nisu poduzete aktivnosti kako bi se Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH utvrdila namjena sredstava tekuće rezerve na način kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH.
----	---

⁷ V. broj: 1109/2025

Nerealizovane preporuke

1.	U skladu s nadležnostima nastaviti aktivnosti na uspostavi interne revizije i sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na svim nivoima vlasti u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.
2.	Potrebno je da Vlada FBiH preispita odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH u dijelu koji se odnosi na prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.
3.	Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na donošenju novih odluka za korištenje poslovnih prostora koji su u vlasništvu FBiH u cilju racionalizacije korištenja poslovnih prostora i efikasnog trošenja budžetskih sredstava.
4.	Potrebno je da Vlada FBiH prema ministarstvima koja imaju otvorene račune van Jedinstvenog računa Trezora inicira aktivnosti na njihovom zatvaranju.
5.	Poduzeti aktivnosti kako bi se planiranje Budžeta FBiH vršilo u skladu sa zakonskim i drugim propisima.
6.	Ministarstvo finansija treba poduzeti aktivnosti na izmjeni i dopuni Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu koji se odnosi na jasnije definisanje obaveze sačinjavanja i podnošenja konsolidovanih godišnjih računovodstvenih izvještaja.
7.	Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korektivna knjiženja kako bi se realno iskazao iznos kratkoročnih razgraničenja i prihoda na podračunu za upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata kod Ministarstva prometa i komunikacija. ⁸
8.	Planiranje prihoda i primitaka Budžeta FBiH vršiti na osnovu realnih ulaznih podataka, dosljedno primjenjujući Zakon o budžetima u FBiH.
9.	Poduzeti aktivnosti kako bi budžetski korisnici planirali, pratili i poduzimali mjere s ciljem blagovremene naplate javnih prihoda, koje u okviru svoje nadležnosti ostvaruju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
10.	Vlada FBiH treba preispitati propise vezane za ostvarivanje prava na naknade članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima, koje nemaju karakter plaća, u dijelu ostvarivanja prava na naknade za prevoz korisnicima odvojenog života.
11.	Potrebno je da Vlada FBiH donese odluku o radnom vremenu na nivou FBiH kojom će se regulisati početak i kraj radnog vremena, te vrijeme odmora u toku radnog vremena, u skladu sa Zakonom o radu.
12.	Potrebno je da Vlada FBiH preispita opravdanost Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe u dijelu formiranja i plaćanja komisija čiji su članovi zaposlenici budžetskih korisnika.
13.	Naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.

⁸ Preporuka data u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu „Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korektivna knjiženja kako bi se realno iskazao iznos kratkoročnih razgraničenja i prihoda na podračunu za upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata kod Ministarstva prometa i komunikacija“, ocijenjena je kao nerealizovana, ali nije ponovljena, jer su sredstva sa namjenskog podračuna realizovana u toku godine.

14.	Vlada FBiH treba preispitati Zaključak o pravu upotrebe službenih telefona u dijelu limitiranja potrošnje za ministre i savjetnike ministara.
15.	Vlada FBiH treba preispitati opravdanost planiranja i odobravanja interventnih sredstava kod usvajanja programa utroška sredstava transfera, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za godinu za koju se planira realizacija transfera.
16.	Potrebno je da Vlada FBiH, poduzme aktivnosti na prijedlogu izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se reguliše finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi i šumarstvu iz budžetskih sredstava.
17.	Vlada FBiH treba poduzeti aktivnosti prema budžetskim korisnicima putem kojih se dodjeljuju sredstva transfera na osnovu programa utroška sredstava koje donosi Vlada FBiH, kako bi se na odgovarajući način vršilo izvještavanje i nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima.
18.	Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu mjere vezano za ocjenu opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonski osnov.
19.	Izvršiti usaglašavanje stanja na kontima finansijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama u Glavnoj knjizi Trezora, a evidentiranje na kontima vršiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.
20.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati uz dodatno obrazloženje o prilivima i odlivima novca na način da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
21.	Utvrđiti tačan iznos imovine i obaveza bivših institucija: Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije BiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH i Carinska uprava FBiH.
22.	Vlada FBiH i nadležne institucije trebaju poduzeti aktivnosti kako bi se riješilo pitanje raspolaganja pravima i obavezama nad imovinom institucija koje su ugašene, a čije su nadležnosti prenesene s entitetskog na državni nivo.
Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Za preporuku: osigurati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu nekretnina, za koje ona nije osigurana, a evidentirane su u Glavnoj knjizi Trezora – nije vršena ocjena postupanja s obzirom na to da se nekretnine ne mogu uknjižiti kod nadležnog suda jer je imovina upisana kao državno vlasništvo i na nju se odnose odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom.

Nakon izvršene revizije za 2024. godinu date su ukupno 23 preporuke, od čega su dvije nove i 21 preporuka koja je već data⁹ u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu (22 nerealizovane i jedna djelimično realizovana).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da budžetski korisnici Federacije BiH u poslovanju upravljaju javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

⁹ Dvije nerealizovane preporuke iz prethodnog Izvještaja koje se odnose na aktivnosti Vlade FBiH za prijedlog izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se reguliše finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi i šumarstvu iz budžetskih sredstava i preporuka da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu mjere vezano za ocjenu opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonski osnov, objedinjene su u jednu.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavlja i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH,¹¹ budžetski korisnici imaju obavezu uspostavljanja sistema internih kontrola, kako bi se osiguralo izvještavanje o aktivnostima u okviru osnovne djelatnosti.

Finansijsko upravljanje i kontrola (u daljem tekstu: FUK) provodi se putem pet međusobno povezanih komponenti internih kontrola na osnovu COSO modela koje obuhvataju: kontrolno okruženje, procjenu rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjenu.

Provedenim revizijama za 2024. godinu konstatovani su isti ili slični nedostaci i nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih finansijskih kontrola koji upućuju na zaključak kako cjelokupan sistem internih kontrola još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou, odnosno da nije potpuno uspostavljen i efikasan u svim segmentima rada. U nastavku su navedeni uočeni nedostaci i nepravilnosti:

- **Kontrolno okruženje** nije uspostavljeno na zadovoljavajućem nivou, s obzirom na to da su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta konstatovana značajna odstupanja između sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta (Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo okoliša i turizma). Nedovoljna popunjenost radnih mjesta i nedostatak komunikacije i koordinacije mogu imati za posljedicu neadekvatno obavljanje poslova iz nadležnosti budžetskih korisnika. Također, pojedini budžetski korisnici, nisu imenovali koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, niti sačinili mapu poslovnih procesa (Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH);
- **Kod upravljanja rizicima** konstatovano je da se ne vrši identifikovanje i procjena uticaja rizika za ključne segmente poslovanja, nije sačinjen registar rizika, korisnici koji su utvrdili rizike nemaju uspostavljeno praćenje i ažuriranje na godišnjem nivou, te većina korisnika nema uspostavljen sistem izvještavanja o najznačajnijim rizicima. Također, pojedini budžetski korisnici nisu u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 20. 6. 2024. godine ažurirali mape poslovnih procesa i registre rizika i izmjene unijeli u PIFC aplikaciju (Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta);
- **U dijelu kontrolnih aktivnosti** kod pojedinih budžetskih korisnika nisu doneseni interni akti kojima bi se detaljnije uredili postupci, nadležnosti i odgovornosti, a pojedini interni akti nisu usklađeni sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi (Parlament FBiH, Ministarstvo finansija, Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo trgovine, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva). Također, kod pojedinih budžetskih korisnika konstatovano je da nije osigurana primjena načela razdvajanja dužnosti, te za primjer navodimo da ista osoba obavlja poslove planiranja, nabavki i ugovaranja, računovodstvene evidencije, plaćanja i kontrole, te da su pojedini zaposlenici Odsjeka za budžet i finansije imenovani u komisije za ocjenjivanje prijave po javnim pozivima za dodjelu sredstava transfera i pravdanje utroška sredstava, što smanjuje mogućnost kontrole i povećava rizik nastanka nepravilnosti (Ministarstvo pravde, Ministarstvo okoliša i turizma);
- **U dijelu informacija i komunikacija** konstatovano je da još uvijek nisu uspostavljeni adekvatni upravljačko-informacioni sistemi na zadovoljavajućem nivou, što može imati za posljedicu neadekvatno obavljanje poslova iz nadležnosti;

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19 i 37/24

- **Praćenje i procjena sistema** FUK-a obavlja se kontinuiranim praćenjem, samoprocjenom i internom revizijom. U pojedinačnim izvještajima budžetskih korisnika date su preporuke s ciljem otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, te jačanja sistema internih kontrola i finansijskog upravljanja, a većina preporuka je iz ranijeg perioda. Jedinice interne revizije nisu uspostavljene ili nisu funkcionalne. Također, pojedini budžetski korisnici nisu sačinili plan za razvoj finansijskog upravljanja i kontrole u tekućoj godini, kako bi se mogla izvršiti procjena sistema u dijelu izvještavanja o realizaciji plana za razvoj finansijskog upravljanja i kontrole (Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta).

Pored navedenog, jedno federalno ministarstvo nije sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju finansijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva) u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH.

Nisu poduzete adekvatne aktivnosti kako bi se uspostavio i implementirao sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasnovan na COSO modelu, što je obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, što je uticalo na konstatovane propuste u izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu kao cjeline.

Interna revizija

Interna revizija u federalnim institucijama uređena je Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹² i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.¹³ Ministarstvo finansija je uspostavilo Jedinicu za internu reviziju u skladu s navedenim aktima. Osim za reviziju sistema, aktivnosti i procesa u Ministarstvu finansija, Jedinica za internu reviziju uspostavljena je i za sisteme, aktivnosti i procese budžetskih korisnika koji ne ispunjavaju uslove definisane članom 9. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Praćenje i procjena sistema internih kontrola (koji obuhvata sve finansijske i nefinansijske procese u organizaciji), njegove adekvatnosti i funkcionalnosti, provodi se, između ostalih, kroz aktivnosti interne revizije, o kojima se sačinjavaju izvještaji.

Obveznici primjene Zakona o internoj reviziji dužni su uspostaviti funkcionalnu jedinicu interne revizije koja će vršiti interne revizije u skladu sa važećom regulativom za ovu oblast, ažurirati svoje pravilnike o unutrašnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na internu reviziju, te ih, prije usvajanja i prilikom svake druge izmjene u dijelu koji se odnosi na internu reviziju, dostaviti na mišljenje Ministarstvu finansija, odnosno Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

Prema Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁴ 86 institucija u FBiH obavezno je uspostaviti internu reviziju. Međutim, na osnovu dobivenih mišljenja Ministarstva finansija u prethodnom periodu još četiri korisnika su u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju,¹⁵ s obzirom na to da je iznos usvojenog budžeta kod ovih korisnika veći od 10.000.000 KM, što je jedan od kriterija za uspostavljanje jedinice za internu reviziju.

Zaključkom Vlade FBiH od 21. 10. 2021. godine¹⁶ naloženo je da je potrebno da se izvrši popuna najmanje dva izvršioca u jedinicama za internu reviziju, kod budžetskih korisnika FBiH – obveznika uspostave jedinice za internu reviziju, koji nisu izvršili popunu tim brojem izvršilaca.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁵ Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Općina Novi Travnik i Općina Kiseljak

¹⁶ Zaključak Vlade FBiH od 21. 10. 2021. godine (V. broj: 1592/2021) o dopuni Zaključka od 1. 10. 2020. godine (V. broj: 1339/2020)

Zaključkom Vlade FBiH od 20. 6. 2024. godine zadužena je Jedinica za budžetsku inspekciju pri Ministarstvu finansija da nastavi vršiti nadzor u vezi s uspostavom funkcije interne revizije kod budžetskih korisnika FBiH – obveznika uspostave jedinice za internu reviziju, koristeći se podacima datim u Konsolidovanom izvještaju interne revizije za 2023. godinu. Istim Zaključkom, Ministarstvo pravde je zaduženo da do 31. 12. 2024. godine, kroz izmjene i dopune važećih zakonskih i podzakonskih akata, reguliše radno-pravni status i odredi adekvatne koeficijente ili utvrdi adekvatne dodatke na plaću za rukovodioca jedinice za internu reviziju i internog revizora, kako bi se doprinijelo nezavisnosti funkcije interne revizije i pristupilo usaglašavanju plaća internih revizora na svim nivoima vlasti u FBiH (Zakon o državnoj službi u FBiH, Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i dr.). **Nije prezentovana dokumentacija kojom se potvrđuje da je Ministarstvo pravde u toku 2024. godine poduzimalo aktivnosti u vezi sa realizacijom navedenog Zaključka Vlade FBiH, što je konstatovano u revizorskom izvještaju Ministarstva za 2024. godinu.**

Zaključkom Vlade FBiH¹⁷ od 4. 6. 2025. godine usvojen je Godišnji konsolidovani izvještaj interne revizije u javnom sektoru u FBiH za 2024. godinu.

Prema prezentiranim podacima iz Godišnjeg konsolidovanog izvještaja interne revizije u javnom sektoru u FBiH za 2024. godinu, uspostava interne revizije kod obveznika i dalje nije na adekvatnom nivou. **Zaključno sa 31. 12. 2024, od 90 obveznika uspostave jedinice za internu reviziju, 81 organizacija ima sistematizovanu jedinicu. Međutim, od tog broja, u samo 29 radi dva i više internih revizora (36%),¹⁸ u 43 radi jedan, a u devet jedinica nije zaposlen nijedan revizor. Jedinica u kojoj je zaposlen samo jedan interni revizor nije u skladu sa regulativom za oblast interne revizije, kao ni sa međunarodnim standardima za internu reviziju, niti se može nazvati operativnom, s obzirom na to da Zakon o internoj reviziji propisuje posebne obaveze rukovodiocu jedinice interne revizije, a posebne internim revizorima. Dakle, 64% sistematizovanih jedinica nema ni minimalan broj internih revizora, koji bi svojim angažmanima mogli obuhvatiti najrizičnije oblasti poslovanja iz nadležnosti organizacije.**

Također, prema prezentovanim podacima iz Godišnjeg konsolidovanog izvještaja interne revizije za 2024, 21 obveznik uspostave interne revizije na federalnom nivou ima sistematizovanu jedinicu za internu reviziju. Međutim, u dvije sistematizovane jedinice nema zaposlenih, njih osam nema rukovodioca jedinice za internu reviziju, a u tri nema zaposlenih internih revizora. S tim u vezi, 13 jedinica ne ispunjava minimalne zahtjeve za funkcionisanje u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i pratećom regulativom. Također, prema prezentiranim podacima iz Godišnjeg konsolidovanog izvještaja interne revizije u javnom sektoru u FBiH za 2024, od 21 obveznika, godišnje izvještaje o radu interne revizije za 2024. godinu dostavilo je njih 17.¹⁹

U Godišnjem konsolidovanom izvještaju interne revizije navedeno je da na osnovu analize dostavljenih izvještaja interne revizije za 2024, funkcija interne revizije i dalje stagnira, te u većini organizacija – obveznika uspostave interne revizije nema adekvatan značaj niti priznat status.

Izvršenim revizijama utvrđeno je da interna revizija još uvijek nije uspostavljena u potpunosti, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Naime, u većini slučajeva popunjeno je samo radno mjesto rukovodioca jedinice za internu reviziju ili jednog internog revizora. S obzirom na to da su Zakonom utvrđene odgovornosti rukovodioca jedinice i internog revizora, interna revizija uspostavljena na ovakav način nedovoljna je da bi njena funkcija bila u potpunosti operativna i dala puni doprinos boljem i efikasnijem poslovanju. Zbog nepopunjenosti radnog mjesta rukovodioca jedinice, aktivnosti interne revizije nisu se provodile uvažavajući obaveze i ovlaštenja rukovodioca jedinice i internih revizora propisane Zakonom, zbog čega nije osigurana kontrola kvaliteta aktivnosti interne revizije. To se odnosi na pripremu strateškog i godišnjeg plana, te izvještavanje koje su vršili interni revizori. Također, nisu obavljene sve planirane revizije i nije vršeno praćenje postupanja po preporukama datim u izvještajima. Zbog navedenog, tokom obavljanja pojedinačnih revizija budžetskih korisnika za 2024. godinu, nismo se u značajnijoj mjeri mogli osloniti na rad interne revizije.

¹⁷ V. broj 977/2025

¹⁸ Iako je povećan broj obveznika u 2024. godini, ovaj procenat je iznosio 39% u 2023. godini.

¹⁹ Federalno ministarstvo pravde, Porezna uprava Federacije, Federalno ministarstvo kulture i sporta i Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta nisu dostavili godišnje izvještaje o radu interne revizije za 2024. godinu.

S obzirom na navedeno, još uvijek nije uspostavljena odgovarajuća funkcija interne revizije kod svih budžetskih korisnika, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, koji je donesen 2008. godine.

Centralna harmonizacijska jedinica

Prema Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Centralna harmonizacijska jedinica (u daljnjem tekstu: CHJ), koju je uspostavilo Ministarstvo finansija, ovlaštena je za razvoj u oblasti interne revizije i nadzor nad implementacijom svih važećih propisa o internoj reviziji, za uspostavljanje, razvoj, koordinaciju i harmonizaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH.

CHJ je sačinila Strategiju razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH 2021–2027. godine i Akcioni plan Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH 2021–2027. godine (u daljnjem tekstu: Akcioni plan). Prema Akcionom planu utvrđene su tri oblasti sa strateškim ciljevima: finansijsko upravljanje i kontrola, interna revizija i monitoring razvoja i kvaliteta sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH. U ovim oblastima su utvrđeni: mjere, indikatori, rokovi za realizaciju i statusi.

U revidiranoj godini poduzimane su određene aktivnosti na realizaciji mjera po svim oblastima. Međutim, u oblasti finansijskog upravljanja i kontrole nisu poduzimane aktivnosti za određene mjere kao što su: procjena rizika u odnosu na ciljeve iz srednjoročnih planova, ciljeve i pokazatelje uspješnosti iz budžetskih programa, te internim aktima urediti uloge, ovlaštenja i odgovornosti aktera u realizaciji budžetskih programa. U obrazloženju CHJ-e navedeno je da je realizacija ovih mjera uslovljena razvojem programskog budžetiranja, zbog čega one nisu ni provedene.

U 2024. godini CHJ je poduzela sljedeće aktivnosti: objavljeni su Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH,²⁰ Smjernice o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH,²¹ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBiH,²² te u 2025. godini Metodologija za provođenje osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u organizacijama javnog sektora u FBiH.²³

• Finansijsko upravljanje i kontrola u organizacijama u FBiH

Članom 16. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH definisane su nadležnosti CHJ, a između ostalog odnose se i na vršenje analize, davanje preporuka kojima se unapređuje finansijsko upravljanje i kontrola u organizacijama u FBiH i praćenje njihove realizacije, te ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema FUK-a na godišnjem nivou u svrhu prikupljanja informacija za razvoj metodologije i standarda rada. Također, članom 13. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, definisano je da ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema FUK obavlja CHJ redovnom godišnjom i povremenom provjerom, a cilj provjera je praćenje provođenja i prikupljanje informacija potrebnih za poboljšanje metodologije i standarda rada. Redovna godišnja provjera provodi se na osnovu podataka iz godišnjih i konsolidovanih izvještaja o FUK-i korisnika javnih sredstava, te drugih podataka koje su korisnici javnih sredstava obavezni dostavljati Ministarstvu u skladu sa posebnim propisima. Povremena provjera provodi se na uzorku korisnika javnih sredstava neposrednim uvidom u evidencije i dokumentaciju o primjeni metodološkog okvira, razgovorom sa zaposlenima i/ili popunjavanjem odgovarajućeg upitnika, nakon čega CHJ sačinjava izvještaj za rukovodioca korisnika javnih sredstava.

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 37/24

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 37/24

²² „Sl. novine FBiH“, br. 42/24

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 21/25

U toku 2024. godine CHJ je obavila pilot-aktivnost ocjene adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Zavodu zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, te je sačinjen Izvještaj o ocjeni adekvatnosti i efektivnosti sistema FUK-a sa preporukama za unapređenje. Uzimajući u obzir da se odredbe Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, primjenjuju na korisnike javnih sredstava prvog i drugog nivoa budžeta Federacije, kantone, gradove, općine, vanbudžetske fondove, pravna lica u kojima Federacija ili kanton imaju većinski vlasnički udjel, kao i na organizacije i tijela u javnom sektoru u Federaciji koja se finansiraju iz fondova i programa Evropske unije, te broj registra osoblja uključenog u FUK u organizacijama u Federaciji, konstatujemo da je potrebno intenzivirati aktivnosti za unapređenje finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH.

Konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH za 2024. godinu, Vlada FBiH usvojila je Zaključkom²⁴ u zakonskom roku. Ovim Zaključkom zaduženi su obveznici primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH da najkasnije do 28. 11. 2025. godine sačine/ažuriraju mape poslovnih procesa i registre rizika i izvrše unos podataka u aplikaciju PIFC, te izrade godišnji plan razvoja finansijskog upravljanja i kontrole i prate njegovu realizaciju na propisanim obrascima Također, zadužena je CHJ da nastavi pružati podršku organizacijama u javnom sektoru u FBiH u procesu uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole.

• Interna revizija u organizacijama u FBiH

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, CHJ obavlja provjeru kvaliteta aktivnosti interne revizije redovnom godišnjom i povremenom provjerom u svrhu prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije i standarda rada. Redovnu godišnju provjeru kvaliteta aktivnosti interne revizije CHJ obavlja na osnovu godišnjih izvještaja interne revizije iz člana 18. ovog Zakona, dok povremenu provjeru kvaliteta aktivnosti interne revizije obavlja po potrebi kod korisnika javnih sredstava pregledom cjelokupnog vršenja interne revizije. Napominjemo da su Akcionim planom Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH u djelu mjere koja se odnosi na razvoj metodologije za provjeru kvaliteta rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH kao indikatori navedeni: izrađena metodologija za provjeru kvaliteta rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH i broj usvojenih programa osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije rukovodilaca jedinica interne revizije.

U toku 2024, kao ni prethodnih godina, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da se provodi povremena provjera kvaliteta aktivnosti interne revizije u svrhu prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije i standarda rada i efikasnijeg rukovođenja i koordiniranja internom revizijom. Metodologija za provođenje osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u organizacijama javnog sektora u FBiH izrađena je i objavljena u toku 2025. godine.

U skladu sa zakonskim propisima CHJ²⁵ je ovlaštena za razvoj, rukovođenje i koordinaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru, harmonizaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH, ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH. Iako je CHJ uspostavljena 2010. godine, a navedeni zakoni doneseni u prethodnom periodu,²⁶ u toku godine obavljena je jedna pilot-aktivnost ocjene adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole, te se ne provodi povremena provjera kvaliteta aktivnosti interne revizije. Navedeno ukazuje na to da je potrebno intenzivirati aktivnosti na unapređenju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru u FBiH.

²⁴ V. broj: 1115/2025 od 25. 6. 2025. godine

²⁵ Član 3. tačka 1. i član 16. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH

²⁶ Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH donesen 2008. godine, a Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH 2016. godine

Preporuka:

- **intenzivirati aktivnosti na razvoju i koordinaciji finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.**

Usklađenost zakonskih propisa vezanih za uspostavu interne revizije

Uspostavu interne revizije u javnom sektoru u FBiH, u širem smislu, reguliše nekoliko zakonskih propisa koji imaju različite kriterije:

- **Članom 1. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH** definisano je da se odredbe ovog Zakona odnose na korisnike javnih sredstava budžeta FBiH, kantona, gradova i općina i vanbudžetskih fondova, kao i na pravna lica u kojima Federacija, kantoni ili općine imaju većinski udjel.
- **U skladu sa članom 86. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH**, subjekti od javnog interesa obavezni su uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije u skladu sa ovim Zakonom i drugim zakonskim propisima. Subjekti od javnog interesa utvrđeni su članom 2. navedenog Zakona, u koje između ostalog spadaju i javna preduzeća osnovana u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje i upravljanje javnim preduzećima u FBiH, kao i sva pravna lica od posebnog značaja za FBiH u skladu sa propisima o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala, te organizacije i javne ustanove koje nisu obuhvaćene okvirom revizije utvrđenim propisom o reviziji institucija u FBiH.
- **Članom 27. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u FBiH²⁷** definisano je da se Odjel za internu reviziju formira u javnim preduzećima koja zapošljavaju više od 100 radnika, a u preduzećima koja zapošljavaju manje od 100 radnika formira se odbor za reviziju i angažira nezavisni revizor koji podnosi godišnji izvještaj o izvršenoj reviziji javnog preduzeća na internet-stranici javnog preduzeća, odnosno njegovog većinskog vlasnika.

Navedene odredbe zakonskih propisa ukazuju na neusklađenost i neujednačen pristup po pitanju formiranja i uspostavljanja interne revizije u javnom sektoru u FBiH, što ima za posljedicu različita postupanja prilikom njene uspostave kod subjekata od javnog interesa.

Preporuka:

- **uskladiti odredbe zakonskih propisa u dijelu kriterija koji se odnose na uspostavu interne revizije kod subjekata od javnog interesa.**

Prevenција korupcije

Strategiju za borbu protiv korupcije 2016–2019. godine FBiH i Akcioni plan za provedbu Strategije Vlada FBiH usvojila je 2016. godine, kada je imenovala Antikorupcioni tim Vlade FBiH zadužen za koordinaciju i praćenje realizacije planiranih aktivnosti iz Akcionog plana.

U skladu sa smjernicama iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije za period od 2021. do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH naložena je izrada novog plana integriteta. Prema prezentiranim podacima od 102 institucije, 95 institucija je izradilo planove integriteta.

U junu 2024. godine Vijeće ministara BiH usvojilo je Strategiju za borbu protiv korupcije BiH za period 2024–2028. godine i prateći Akcioni plan koji je izradila i poslala na usvajanje Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK). Članom 22. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije propisano je da će „entiteti, kantoni i Brčko Distrikt BiH usvojiti i razviti strategiju za borbu protiv korupcije i akcioni plan u skladu s općim principima utvrđenim u državnoj Strategiji za borbu protiv korupcije.

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12

Antikorupcioni tim Vlade FBiH je 2. 12. 2024. godine uputio Vladi FBiH Inicijativu za izradu strategije borbe protiv korupcije FBiH 2024-2028. i akcionog plana 2024-2028, koja je usvojena na sjednici Vlade FBiH u martu 2025. godine.

Izveštaj o radu Antikorupcionog tima Vlade FBiH sačinjen je martu i dostavljen Vladi FBiH u aprilu 2025. godine, a do okončanja revizije Vlada FBiH nije razmatrala Izveštaj.

Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor

Zakonom o računovodstvu i reviziji BiH²⁸ iz 2004. godine definisano je da će do objavljivanja međunarodnih računovodstvenih standarda za vlade i druga pravna lica iz javnog sektora, budžeti, budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi u BiH primjenjivati važeće propise institucija BiH, entiteta i Brčko distrikta o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, koji je stupio na snagu 4. 3. 2021. godine, definisano je da se iz oblasti računovodstva primjenjuju, pored drugih standarda, i Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (u daljnjem tekstu: MRS JS). Zakonom nije regulisan način postupanja u slučajevima neusvajanja MRS JS, dok je ranijim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH bilo propisano da će do objavljivanja MRS JS budžetski korisnici i fondovi u ime FBiH primjenjivati posebne propise za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru.

U Strategiji reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025. jedna od aktivnosti u nadležnosti Ministarstva finansija je nastavljano uvođenje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor, koji u međunarodnim okvirima predstavljaju okosnicu harmonizacije računovodstvenog izvještavanja budžetskih korisnika.

Budući da MRS JS, čija je implementacija bila planirana Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2017–2020. u FBiH, nisu usvojeni, Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025. nastavljeno je njihovo uvođenje. Dodatak Strategiji je Akcioni plan, u kojem je planirano uvođenje kroz tri faze koje sadrže sedam podaktivnosti, počevši od 2021. godine, a rok za posljednju fazu je 2025. godina, i to: analiza trenutnog zakonodavstva, izrada GAAP analize, izrada mape puta za uvođenje MRS JS, prevođenje IPSAS standarda, početak primjene mape puta – aktivnosti prve faze, primjena mape puta – aktivnosti druge faze i primjena mape puta – aktivnosti treće faze. **Napominjemo da je primjena mape puta, u skladu sa Akcionim planom, trebala početi u 2022. godini.**

Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025, u mjeri koja se odnosi na Računovodstvo i finansijsko izvještavanje, u tački IV.5.1 Uvođenje MRS JS u FBiH, utvrđene su obaveze Ministarstva finansija koje se odnose na izradu GAAP analize za koju su već osigurana donatorska sredstva, a kako bi se mogle dobiti jasne preporuke u vezi sa izmjenama koje treba uraditi, a koje se odnose na zakonski okvir i računovodstvene politike koje se jednostavno mogu dovesti u saglasnost sa standardima. Nakon toga bi se počelo raditi na usaglašavanju komplikovanijih standarda i preduslova u smislu zakonskih i softverskih izmjena.

Tokom obavljanja revizije Ministarstva finansija za 2024. godinu prezentiran je Akcioni plan procesa i aktivnosti za primjenu MRS JS za FBiH (u daljnjem tekstu: Akcioni plan) iz juna 2024. godine, koji je sačinio vanjski konsultant, a koji predstavlja krovni dokument procesa podrške za primjenu MRS JS za period 2025–2027. za FBiH. **Međutim, navedeni dokument nije usvojen, iako je Akcionom planu definisano da Ministarstvo finansija usvaja i implementira mapu puta.** Napominjemo da su 16. 5. 2025. na službenoj internet stranici Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH objavljeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (MRS JS), brojevi od 1 do 33, kao i Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje opće namjene subjekata javnog sektora.²⁹

²⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 42/04

²⁹ <https://www.srr-fbih.org/ipsasmrsjs>

Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH donesena je za period 2021–2025, a Akcionim planom predviđen je početak primjene mape puta za uvođenje MRS JS još u 2022. godini. S obzirom na period važenja Strategije, revizijom je utvrđeno da Ministarstvo finansija, kao nadležna institucija, nije osiguralo implementaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom koji je dio Strategije, zbog čega MRS JS nisu usvojeni.

Pored toga, implementacija MRS-a JS bila je planirana Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2017–2020.

Preporuka:

- *potrebno je da Ministarstvo finansija osigura realizaciju aktivnosti na uvođenju Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.*

Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH

Vlada FBiH je donijela Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH³⁰ (u daljnjem tekstu: Uredba) kojom je omogućen prijem u radni odnos u javnom sektoru bez obaveze javnog oglašavanja, i to pored slučaja otkaza s ponudom izmijenjenog ugovora o radu i prijema u radni odnos na određeno vrijeme po programima zapošljavanja, i u slučaju prijema u radni odnos na određeno vrijeme najduže do 120 dana, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto. Također, Vlada FBiH je izmjenama i dopunom ove Uredbe u januaru 2021. kao izuzetak od obaveze javnog oglašavanja predvidjela i prijem u radni odnos na određeno vrijeme najduže do 12 mjeseci, za vrijeme proglašenog stanja prirodne i druge nesreće ili epidemije zarazne bolesti u FBiH, kao i za vrijeme vanrednog stanja u FBiH koje proglase nadležne institucije, za konkretno radno mjesto, a period najduže do 120 dana u slučaju prijema u radni odnos na određeno vrijeme zamijenila periodom do šest mjeseci.

Obavezna procedura javnog oglašavanja propisana je članom 20a. Zakona o radu.³¹ Prijem u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama pod drugim nazivom, pravnim licima sa javnim ovlaštenjima na teritoriji FBiH, kao i javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač FBiH, kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima FBiH, kanton, grad i općina učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala, vrši se nakon provedenog obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Vlada FBiH i vlade kantona su trebale u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propis kojim će regulisati postupak prijema u radni odnos. Također, članom 4. Uredbe definisano je da se prijem u radni odnos vrši se nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja.

Obavljenim finansijskim revizijama za 2024. godinu konstatovano je da prijem u radni odnos zaposlenika nije izvršen u skladu sa članom 20a. Zakona o radu, te je u izvještajima skrenuta pažnja na to da, iako je Uredbom, aktom niže pravne snage, ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, to nije u skladu sa Zakonom o radu, aktom više pravne snage, kojim je regulisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti.

Preporuka:

- *potrebno je da Vlada FBiH uskladi odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH sa Zakonom o radu u dijelu koji se odnosi na prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.*

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 13/19, 9/21 i 53/21

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 89/18

Korištenje imovine Zavoda za platni promet Federacije BiH u likvidaciji

Zaključkom Vlade FBiH³² od 10. 2. 2017. godine okončan je postupak likvidacije Zavoda za platni promet FBiH, a istim Zaključkom određeno je da je Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (u daljnjem tekstu: Služba) sljednik imovine bivšeg Zavoda. U Registru nekretnina preuzetih od Zavoda za platni promet FBiH, Služba je evidentirala ukupno 86 poslovnih zgrada, prostora, garaža i jedinica za odmor radnika. Navedena imovina je evidentirana u vanbilansnoj evidenciji do momenta upisa prava na nekretninama u zemljišnim knjigama i katastarskim operatima, kada će se na osnovu procijenjene vrijednosti evidentirati na imovini Službe.

U februaru 2019. godine Vlada FBiH imenovala je Komisiju za revidiranje ranije donesenih odluka o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija bivšeg Zavoda za platni promet FBiH da, u roku od 60 dana od dana imenovanja, izvrši analizu tih odluka u smislu njihove preraspodjele i na osnovu provedene analize predloži Vladi FBiH revidiranje odluke o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija Zavoda za platni promet FBiH. **Komisija je sačinila Informaciju, sa prijedlogom zaključaka koji se odnose na revidiranje odluka bivšeg Zavoda za platni promet FBiH za 17 neaktivnih prostora, i dostavila je Vladi FBiH 17. 6. 2019. godine. Prema prezentiranim podacima, Vlada FBiH nije razmatrala Informaciju Komisije, niti je vršeno revidiranje ranije donesenih odluka.**

Odlukama Vlade FBiH o davanju na korištenje nekretnina Zavoda za platni promet FBiH u likvidaciji koje su u vlasništvu FBiH, Finansijsko-informatičkoj agenciji dodijeljeno je 67 poslovnih prostora, odnosno dodijeljena joj je većina poslovnih prostora Zavoda za platni promet FBiH, od kojih dio izdaje pod zakup i ne koristi za svoje poslovanje. Međutim, prema prezentiranim informacijama Službe, Finansijsko-informatička agencija je naknadno Službi vratila sedam dodijeljenih poslovnih prostora u periodu od 2019. do 2024. godine. Dakle, Finansijsko-informatička agencija ukupno koristi 60 poslovnih prostora Zavoda za platni promet FBiH. Na osnovu odluka Vlade FBiH iz 2023. i 2025. godine date su saglasnosti Finansijsko-informatičkoj agenciji za izdavanje u zakup dijela poslovnih prostora u Drvaru i Bosanskom Petrovcu.

Služba je u februaru 2025. godine Vladi FBiH dostavila Informaciju u vezi nekretnina vojne namjene, poslovnih prostora i nepokretne imovine bivšeg Zavoda za platni promet FBiH, u kojoj je navedeno da je obavljena jedna kontrola korištenja nekretnina od ukupno 86 prostora Zavoda za platni promet.

Vlada FBiH nije razmatrala Informaciju Komisije za revidiranje ranije donesenih odluka o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija bivšeg Zavoda za platni promet FBiH, niti je vršeno revidiranje tih odluka. Skrećemo pažnju na to da su u 2024. godini za iznajmljivanje prostora za budžetske korisnike izdvojena sredstva u iznosu od 6.590.555 KM, što je više za 594.109 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Preporuka:

- ***potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na donošenju novih odluka za korištenje poslovnih prostora koji su u vlasništvu FBiH.***

Razvojno-investicijski projekti

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, propisano je da se sva javna sredstva, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe finansirane iz inostrane ili domaće pomoći, uplaćuju isključivo na JRT, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora, a svi računi se drže i vode u ime Ministarstva. Međutim, pojedini budžetski korisnici su u ranijem periodu za razvojno-investicijske projekte otvorili namjenske račune van Jedinstvenog računa Trezora (u daljnjem tekstu: JRT), na osnovu saglasnosti Ministarstva finansija.

³² V. broj: 214/2017

Za razvojno-investicijske projekte, koji se realizuju putem posebnih projektnih računa i posebnih transakcijskih namjenskih računa, otvorenih van JRT-a, Zaključkom Vlade FBiH iz 2021. godine definisano je da se postojeći razvojno-investicijski projekti nastave implementirati po do sada utvrđenim procedurama i u skladu s potpisanim međunarodnim sporazumima do kraja realizacije ovih projekata. **Međutim, nije utvrđeno kako će se realizovati novi projekti.**

Ministarstvo finansija je aktom od 14. 12. 2023. godine obavijestilo sve budžetske korisnike koji imaju transakcijske račune otvorene van JRT-a da su dužni po prijemu ovog akta bez odlaganja i odmah pokrenuti aktivnosti na zatvaranju računa, te postupiti u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH. Također, u decembru 2024. godine, Ministarstvo finansija je pozivajući se na akt iz 2023. godine, ponovno obavijestilo sve budžetske korisnike da su u obavezi odmah i bez odlaganja po primitku ovog akta pokrenuti aktivnosti na zatvaranju računa koji su otvoreni van JRT-a. **Osim Ministarstva zdravstva, Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstva prostornog uređenja i Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove koji su poduzeli aktivnosti, nisu prezentirane aktivnosti ostalih budžetskih korisnika na zatvaranju računa. Pored toga, Ministarstvo finansija nije poduzimalo daljnje aktivnosti prema budžetskim korisnicima u cilju postupanja po aktima Ministarstva, niti je poduzimalo aktivnosti u cilju informisanja o zatvaranju ovih računa.**

Preporuka:

- *potrebno je da Vlada FBiH osigura zatvaranje preostalih računa koji su otvoreni izvan Jedinstvenog računa Trezora.*

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet se priprema i usvaja prema budžetskom kalendaru, a postupak planiranja počinje pripremom dokumenta okvirnog budžeta za naredne tri godine u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Izrada i izvršavanje budžeta zasniva se na načelima od kojih je jedno i uravnoteženost budžeta u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Budžet mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke u skladu s članom 6. Zakona o budžetima u FBiH.

Ministarstvo finansija je nadležno za pripremu budžeta, u skladu sa budžetskim kalendarom. Međutim, poslovi iz nadležnosti u vezi s izradom budžeta i finansijskog plana nisu vršeni u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer su određeni dokumenti pripremljeni i usvojeni sa zakašnjenjem.

- Budžetske instrukcije za pripremu Budžeta FBiH za 2024. godinu dostavljene su svim budžetskim korisnicima 15. 2. 2023. godine o načinu i elementima izrade Dokumenta okvirnog budžeta FBiH za period 2024-2026. godine (u daljnjem tekstu: DOB). Ministarstvo finansija je uz Budžetske instrukcije broj 1 za period 2024-2026. godine dostavilo „Procedure o procesu izrade finansijskog zahtjeva za organizacione jedinice budžetskog korisnika“, s ciljem osiguravanja pretpostavki za postizanje većeg nivoa kvaliteta procesa pripreme i izrade tabela prijedloga prioriteta;
- U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2024-2026. godine Ministarstvo finansija je dostavilo Vladi FBiH 15. 5. 2023. godine, koja ih je Zaključkom³³ od 1. 6. 2023. godine usvojila (rok bio do 31. 5. 2023. godine);
- Ministarstvo finansija je 15. 6. 2023. godine dostavilo Vladi FBiH DOB, a usvojen je Zaključkom³⁴ na sjednici održanoj 4. 7. 2023. godine, kada je i dostavljen Parlamentu FBiH. Zaključkom je zaduženo Ministarstvo finansija da, nakon što Fiskalno vijeće BiH usvoji Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2024-2026. godine, u slučaju potrebe revidira DOB FBiH za period 2024-2026. godina i dostavi ga Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje;

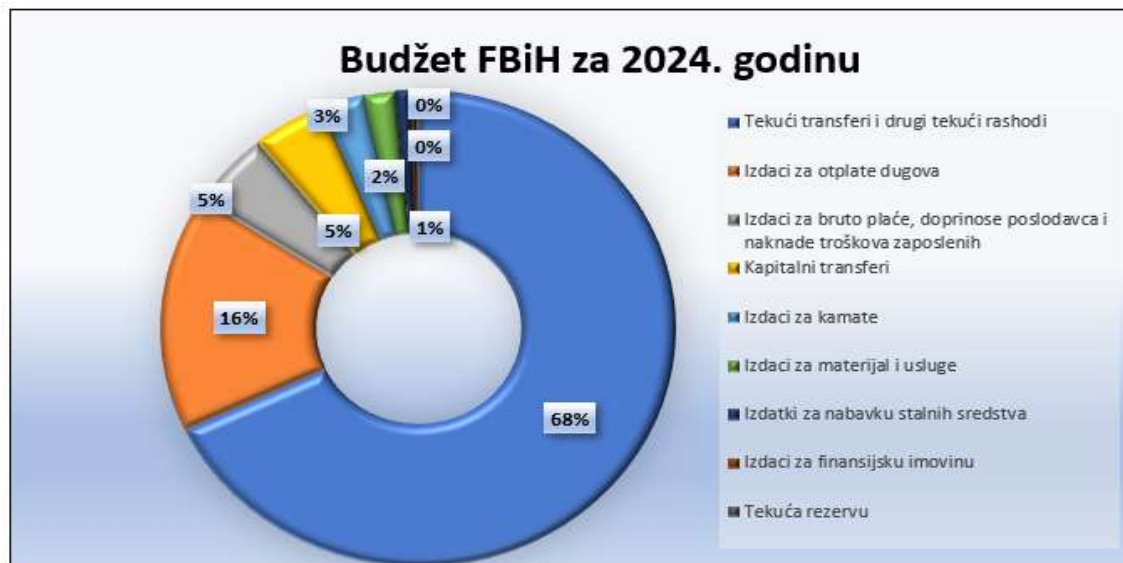
³³ V. broj: 741/2023

³⁴ V. broj: 882/2023

- Fiskalno vijeće u BiH je na sjednici održanoj 23. 1. 2024. godine usvojilo Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2024-2026. godine, te je zaključen Sporazum o usvajanju Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2024-2026. godine između Vijeća ministara BiH, Vlade Republike Srpske i Vlade FBiH;
- Instrukcije br. 2 za pripremu Budžeta FBiH za 2024. godinu dostavljene su 14. 7. 2023. godine svim budžetskim korisnicima. U njima je istaknuto da su budžetski korisnici dužni izvršiti i analize troškova i koristi za svaki prijedlog potrošnje, koje će pokazati u kojoj mjeri je ova potrošnja opravdana, s obzirom na to da izvještaji Ureda za reviziju za veliki dio budžetskih korisnika, kao i prethodnih godina, ukazuju na neracionalnosti i nepravilnosti kod planiranja i praćenja izvršenja budžetskih sredstava;
- U skladu s članom 25. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo finansija dostavlja Vladi FBiH nacrt budžeta za sljedeću fiskalnu godinu do 31. oktobra tekuće godine. **Međutim, Ministarstvo finansija je dostavilo Vladi FBiH Prijedlog budžeta FBiH za 2024. godinu po hitnom postupku 22. 1. 2024, koji je Vlada FBiH istog dana usvojila i uputila u parlamentarnu proceduru, sa obrazloženjem, prijedlogom kapitalnih projekata za period 2024-2026. godine, kao i Prijedlogom zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu;**
- Prema članu 35. Zakona o budžetima u FBiH, ako Parlament ne donese budžet prije početka fiskalne godine, privremeno se, na osnovu odluke o privremenom finansiranju, nastavlja finansiranje poslova, funkcija i programa korisnika budžeta, a najduže za prva tri mjeseca fiskalne godine. **Parlament FBiH je usvojio Budžet FBiH za 2024. godinu 26. 1. 2024. u iznosu od 7.474.800.209 KM, a za finansiranje poslova, funkcija i programa korisnika budžeta nije donesena odluka o privremenom finansiranju;**
- Članom 5. Budžeta FBiH za 2024. godinu³⁵ definisano je da su kapitalni projekti finansirani iz vanjskih kreditnih sredstava sastavni dio Budžeta. Pregled kapitalnih projekata za period 2024.-2026. nije planiran Budžetom, nego je objavljen kao prilog uz Budžet FBiH za 2024. godinu;
- Članom 29. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da se Programom javnih investicija FBiH (u daljem tekstu: PJI) usvajaju višegodišnja kapitalna ulaganja koja se finansiraju dijelom ili u potpunosti iz budžeta Federacije i planiraju se u DOB-u, odnosno godišnjem budžetu Federacije. U maju 2023. godine sačinjen je Nacrt PJI 2024.-2026. i dostavljen Vladi FBiH na usvajanje. **Vlada FBiH je sa zakašnjenjem Zaključkom od 18. 7. 2023. godine usvojila Nacrt PJI 2024–2026. (rok bio do 15. 6. 2023. godine). Ministarstvo finansija je 4. 10. 2023. dostavilo Prijedlog PJI za period 2024–2026. godine, koji je Vlada FBiH usvojila sa zakašnjenjem Zaključkom od 22. 1. 2024 (rok bio do 25. 10. 2023. godine).**

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 7/24

Odobrena sredstva Budžeta FBiH za 2024. godinu odnose se na: tekuće transfere i druge tekuće rashode (5.083.980.493 KM), izdatke za otplate dugova (1.203.569.742 KM), izdatke za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih (384.015.130 KM), kapitalne transfere (341.870.000 KM), izdatke za kamate (208.441.930 KM), izdatke za materijal i usluge (149.489.825 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstva (66.628.089 KM), izdatke za finansijsku imovinu (31.650.000 KM) i tekuću rezervu (5.155.000 KM).

Planiranje budžeta zasnovano je na DOB-u, kojim su definisane gornje granice rashoda za svakog budžetskog korisnika, a budžetski korisnici su dostavili budžetske zahtjeve prema utvrđenim gornjim granicama. Ministarstvo finansija obavilo je konsultacije sa pojedinim budžetskim korisnicima u vezi gornje granice rashoda.

U skladu s članom 25. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo finansija bi trebalo razmatrati procjene prihoda i zahtjeve korisnika za odobrenje rashoda budžetskih korisnika, te nakon konsultacija i pregovora sa budžetskim korisnicima predložiti visinu sredstava za svakog budžetskog korisnika. S obzirom na to da prilikom konsultacija nije navedeno kako će se uvećati/smanjiti odobrena sredstva kod budžetskih korisnika, ne možemo potvrditi da je kod svih korisnika gornja granica rashoda utvrđena na realnim potrebama, zbog sljedećeg:

- Budžetskim instrukcijama br. 1 i br. 2 za 2024. godinu utvrđena je osnovica za obračun plaće u iznosu od 385 KM, koja se primjenjivala od 1. 1. 2023. godine, u skladu sa postignutim Sporazumom o osnovici za obračun plaća za državne službenike i namještenike u organima državne službe i javnim ustanovama na nivou FBiH, dok je bod za obračun plaće utvrđen u iznosu od 1,00. Pored toga, definisano je da je navedene iznose osnovice i boda za obračun plaće potrebno primjenjivati i kod pripreme i izrade finansijskih zahtjeva za sredstvima iz Budžeta FBiH u periodu 2024-2026. godine. Međutim, Vlada FBiH je 22. 1. 2024. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na sporazum o osnovici i bodu za obračun plaća. Sporazumom o osnovici i bodu za obračun plaća utvrđena je osnovica u iznosu od 425 KM i bod u iznosu 1,00 za obračun plaća u organima vlasti FBiH u 2024. godini. Također, Sporazumom je definisano da će se osnovica i bod primjenjivati na način i od momenta kako to bude uređeno Zakonom o izvršavanju budžeta za 2024. godinu, u skladu sa članom 5. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. **Napominjemo da su zahtjevi budžetskih korisnika na poziciji bruto plaća i naknada plaća bili manji u odnosu na odobrena sredstva, zbog povećanja osnovice za obračun plaće.**
- Prema članu 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, sredstva za funkcionisanje Fonda solidarnosti osiguravaju se iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, iz Budžeta FBiH i drugih izvora, dok je u stavu 5) istog člana definisano da se iz Budžeta FBiH trebaju obezbijediti sredstva u istom iznosu koliko se izdvajaju iz obaveznih doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Također, članom 27. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da finansijski plan vanbudžetskog fonda s odlukom o izvršavanju finansijskog plana donosi mjerodavno tijelo utvrđeno zakonom, odnosno aktom toga fonda na način predviđen tim propisima i pod uslovima određenim ovim zakonom, a kod izrade finansijskog plana primjenjuju se ekonomski parametri i smjernice iz člana 17. stava 2) ovoga Zakona. Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje ostvaruju se u skladu s Odlukom o izdavanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH za 2024. godinu koju je donijela Vlada FBiH 22. 12. 2023. godine u iznosu od 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih na osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.

U skladu sa procedurom izrade, odobravanja i usvajanja Budžeta FBiH koja je definisana Zakonom o budžetima u FBiH, Ministarstvo zdravstva je dostavilo DOB i budžetski zahtjev koji je značajno umanjen nakon što su instrukcijama broj 2 dostavljene utvrđene gornje granice. U DOB-u je Ministarstvo zdravstva planiralo sredstva za Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za 2024. godinu u iznosu od 77.800.000 KM,³⁶ što je značajno više u odnosu na odobrena sredstva u iznosu od 50.000.000 KM. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je planiranje i odobravanje potrebnog iznosa sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti izvršeno u skladu sa članom 27. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je definisan način usvajanja finansijskog plana vanbudžetskog fonda.

Odobreni iznos tekućeg transfera za finansiranje Fonda solidarnosti iz Budžeta FBiH za 2024. godinu iskazan je u iznosu od 50.000.000 KM. U toku godine, izvršena je unutrašnja preraspodjela u okviru Ministarstva zdravstva kojom su sredstva sa transfera za biomedicinski potpomognutu oplodnju u iznosu od 8.166.667 KM i transfera za poduzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje zarazne bolesti COVID-19 u iznosu od 100.000 KM preusmjerena na transfer za Federalni zavod za realizaciju programa fonda solidarnosti. Pored izvršenih unutrašnjih preraspodjela, odobrena su sredstva i tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 1.211.347 KM, tako da su operativna sredstva izdvojena za Fond solidarnosti u iznosu od 59.478.014 KM. Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za 2024. godinu iznosili su 223.211.183 KM.

Prilikom planiranja i odobravanja sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti nije postupljeno u skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, s obzirom na to da je Budžetom FBiH za 2024. godinu odobreno 59.478.014 KM, dok su prihodi od doprinosa za navedenu godinu iznosili 223.211.183 KM.

Vlada FBiH je 2022. godine Zaključkom³⁷ zadužila Ministarstvo zdravstva i Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja da revidiraju važeću Listu Fonda solidarnosti FBiH i predlože Vladi novu, usklađenu s finansijskim mogućnostima Fonda solidarnosti. Lista Fonda solidarnosti³⁸ donesena je 2019. godine i nije vršena revizija, iako je 67 pristiglih zahtjeva za listu Fonda solidarnosti u periodu od 2022. do 2024. godine. Vršene su dopune Liste u augustu 2023. godine – u okviru priloga „Posebni program“ dodata su dva lijeka za liječenje pacijenata oboljelih od cistične fibroze u skladu sa kriterijima Stručne komisije za cističnu fibrozu Ministarstva zdravstva. Pored toga, u 2024. godini napravljena je dopuna u okviru priloga „Posebni program“ za dva lijeka za liječenje spinalne mišićne atrofije u martu, a u decembru je izvršena izmjena dva lijeka za liječenje pacijenata oboljelih od cistične fibroze koji su dodati prethodne godine.

S obzirom na navedeno, nije postupljeno po Zaključku Vlade FBiH iz 2022. godine jer nije vršeno revidiranje lista lijekova Fonda solidarnosti od 2019. godine, što nije u skladu sa Zakonom o lijekovima,³⁹ Zakonom o apotekarskoj djelatnosti⁴⁰ i Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH.⁴¹ Dakle, pacijentima je potencijalno uskraćeno pravo na liječenje učinkovitim i savremenim lijekovima.

³⁶ 2025. godina 84.800.000 KM i 2026. godina 87.800.000 KM

³⁷ 311. sjednica održana 14. 4. 2022. godine

³⁸ „Sl. novine FBiH“, broj 47/19, 58/23, 23/24 i 100/24

³⁹ „Sl. novine FBiH“, broj 109/12

⁴⁰ „Sl. novine FBiH“, broj 40/10

⁴¹ „Sl. novine FBiH“, broj 36/11, 109/12 i 82/14

- Ministarstvu prometa i komunikacija odobrena su sredstva prema Programu utroška sredstava za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture u iznosu od 21.900.000 KM. Transfer Željeznicama FBiH planira se na osnovu Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja⁴² (u daljnjem tekstu: Zakon), kojim je utvrđeno da se finansiranje održavanja željezničke infrastrukture osigurava iz sredstava Budžeta FBiH. Planiranje finansijskih sredstava utvrđuje se godišnjim i petogodišnjim planovima, a nosilac planiranja su JP „Željeznice FBiH“. Planove odobrava Parlament FBiH na prijedlog Vlade FBiH. JP „Željeznice FBiH“, su donijele Plan poslovanja za 2024. godinu, Srednjoročni plan razvoja za period 2022-2024. godine, koji je odobrila Vlada FBiH u decembru 2022. godine. Također, Vlada FBiH je zaključkom 2. 6. 2022. utvrdila Prijedlog plana finansijskih sredstava za finansiranje željezničke infrastrukture za period 2022–2026. godine, te je zadužila Ministarstvo prometa i komunikacija da ga u ime Vlade FBiH dostavi Parlamentu FBiH na usvajanje. Međutim, Prijedlog plana nije usvojen, čime nisu ispoštovane odredbe člana 4. Zakona. **Iako je članom 2. Zakona definisano da će se finansiranje željezničke infrastrukture vršiti iz subvencija koje će dodjeljivati FBiH, a članom 3. utvrđeno je da se finansiranje održavanja željezničke infrastrukture osigurava sredstvima Budžeta Federacije BiH, ističemo da, iako su sredstva predviđena godišnjim i petogodišnjim planovima preduzeća cca 60.000.000 KM, u Budžetu FBiH se osiguravaju u značajno manjem iznosu, cca 20.000.000 KM.**

Na osnovu Programa utroška sredstava transfera željeznicama FBiH Ministarstvo prometa i komunikacija je 1. 7. 2024. godine potpisalo ugovor o obavljanju i finansiranju poslova održavanja željezničke infrastrukture. **Prema dostavljenom izvještaju JP „Željeznice FBiH“ o izvršenom finansiranju održavanja željezničke infrastrukture i organizacije željezničkog prometa za 2024. godinu, realizovano je 28.555.005 KM od ugovorenih poslova u vrijednosti od 63.630.621 KM.**

Navedeno ukazuje da nisu obezbijeđena sredstva za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture, s obzirom na to da su odobrena sredstva u iznosu od 21.900.000 KM, a prema dostavljenom izvještaju JP „Željeznice FBiH“ o izvršenom finansiranju održavanja željezničke infrastrukture i organizacije željezničkog prometa za 2024. godinu, realizovano je 28.555.005 KM od ugovorenih poslova u vrijednosti od 63.630.621 KM, što nije u skladu s članom 3. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja.

- Kapitalni transferi kod Ministarstva prometa i komunikacija za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta planirani su u iznosu od 165.000.000 KM, a realizovani u iznosu od 97.062.885 KM (58%), dok je od odobrenih 17.000.000 KM za JP Aerodrom Bihać d.o.o. realizovano 4.598.062 KM (27%).

Kapitalni transferi koji su se realizovali sa podračuna „Upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata“ nisu realizovali u planiranom obimu. Sa ovog podračuna JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar realizovale su 23.879.355 KM (40%), a JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo realizovale su 12.651.832 KM (51%) što je ukupno 36.531.187 KM. Za primjer navodimo: projekat Izgradnja brze ceste Lašva - Nević Polje - Lot 4 Poslovna zona Vitez (faza 1) planirano je 3.153.351 KM i nije realizovano, dok za projekte Izgradnja autoceste Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla, Lot V Čanići - Tuzla (8 km) od odobrenih 9.071.399 KM realizovano je 3.853.334 KM, a za Izgradnju brze ceste Bihać - Cazin - Velika Kladuša - granica RH od odobrenih 2.460.000 KM, realizovano je 545.362 KM.

Pored toga, Kapitalni transfer drugim nivoima vlasti i fondovima - Transfer za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta u iznosu od 447.001 KM (gradovi Konjic 40.591 KM i Mostar 406.410 KM) i Kapitalni transfera javnim preduzećima - Transfer za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta u iznosu od 2.055.294 KM (JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar 626.684 KM i JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo 1.428.610 KM), nisu realizovani zbog nedovoljnog iznosa operativnog budžeta, vezano za podračun za izgradnju autoputeva i brzih cesta uprkos odobrenom Budžetu za 2024. godinu.

⁴² „Sl. novine FBiH“, br. 57/03

- U finansijskom zahtjevu Ministarstva kulture i sporta prilikom planiranja budžeta nije postupljeno u skladu s članom 13. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti. U programima su navedeni samo planirani rashodi i izdaci, bez detaljnog obrazloženja opisa programa, kako je utvrđeno ovim članom. Program utroška sredstava je donesen, a nije utvrđena spremnost projekata za realizaciju i izvršena procjena radova i usluga koji će se realno izvršiti u posmatranom periodu, a to je i osnovni razlog što realizacija ne prati utvrđeni plan utroška sredstava.

Kapitalni transferi planirani su u iznosu od 38.500.000 KM, a realizovani su u iznosu od 6.590.000 KM, što je 17% od plana. Budžetom FBiH za 2024. godinu odobreno je 8.000.000 KM za Izgradnju bazena u Mostaru, a realizovano je 4.100.000 KM (51,25% od iznosa utvrđenog Budžetom FBiH i programom utroška sredstava). Pored toga, Budžetom FBiH od 2022. do 2024. godine za Izgradnju bazena u Mostaru ukupno su odobrena sredstva u iznosu od 24.000.000 KM, od čega je realizovano samo 7.700.000 KM (32% od iznosa utvrđenog Budžetom FBiH i programima utroška sredstava). Također, za kapitalne transfere drugim nivoima vlasti i fondovima – Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija sportske infrastrukture (18.000.000 KM) i Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija institucija kulture (10.000.000 KM), nisu odobrena raspoloživa budžetska operativna sredstva, a što je imalo uticaja na njihovu realizaciju.

Registar budžetskih korisnika

Registar budžetskih korisnika FBiH koji je uspostavilo i vodi Ministarstvo finansija nije u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH,⁴³ što za posljedicu ima da i Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH planiraju budžet kao tri budžetska korisnika s jednim identifikacijskim brojem. Navedeno utiče na planiranje, realizaciju sredstava za rad i izvještavanje o izvršenju budžeta Parlamenta FBiH i Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH. Pored toga, za finansijske izvještaje pravnog lica Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH nisu osigurani preduslovi za popunjavanje finansijskih izvještaja preuzimanjem salda sa konta stanja Glavne knjige, nego sabiranjem istovrsnih pozicija iz tri Glavne knjige, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Privremene mjere za uravnoteženje budžeta i izmjene i dopune budžeta

Izrada i izvršavanje budžeta zasniva se na načelima od kojih je jedno i uravnoteženost budžeta u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Budžet mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke u skladu s članom 6. Zakona o budžetima u FBiH.

Članom 36. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da ako se tokom budžetske godine, zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta, Vlada može, na prijedlog Ministarstva finansija, donijeti odluku o obustavi izvršavanja pojedinih rashoda i/ili izdataka u trajanju do 45 dana. Mjerama privremene obustave izvršavanja Vlada može: zaustaviti preuzimanje obaveza i/ili, predložiti produženje ugovorenih rokova plaćanja i/ili zaustaviti preraspodjelu budžetskih sredstava, potrebnu radi preuzimanja obaveza.

Također, članom 37. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da ako se za vrijeme provođenja mjera privremene obustave izvršavanja budžeta, budžet ne može uravnotežiti, vrše se izmjene i dopune budžeta, a izmjenama i dopunama budžeta ponovo se uravnotežuju prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci budžeta.

⁴³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

Planiranje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka, nije vršeno na osnovu realnih ulaznih podataka, niti je njihovo izvršenje praćeno na adekvatan način, budući da su planirani prihodi i primici ostvareni manje za 648.124.916 KM (najznačajnije odstupanje kod planiranja neporeznih prihoda u iznosu od 208.294.634 KM i primitaka od zaduživanja u iznosu od 480.919.547 KM), a rashodi i izdaci za 517.007.638 KM (najznačajnije odstupanje kod planiranja kapitalnih izdataka u iznosu od 172.667.931 KM, a odnosi se na kapitalne transfere u iznosu od 135.959.208 KM i izdatke za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 36.708.723 KM). Nisu poduzete aktivnosti na izmjenama i dopunama Budžeta FBiH u cilju uravnoteženja budžeta u skladu s članom 37. Zakona o budžetima u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu ostvareni deficit u iznosu od 131.117.278 KM.

Vezano za navedeno napominjemo da Budžet FBiH mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke shodno članovima 4. i 6. Zakona o budžetima u FBiH. U cilju uravnoteženja Budžeta FBiH nisu preduzimane adekvatne mjere shodno članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH. To je imalo za posljedicu ostvareni deficit u iznosu od 131.117.278 KM, čime nije ispoštovano načelo uravnoteženosti u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Članom 43. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da za ostvareni deficit iz prethodnih godina Vlada je dužna pokriti planiranjem sredstava u budžetu za pokriće ostvarenog deficita, u narednih pet fiskalnih godina. Akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima/deficit na 31. 12. 2023. godine iskazan je u iznosu od 48.843.450 KM, te je Budžetom FBiH za 2025. godinu planirano pokriće dijela ostvarenog deficita za 2023. u iznosu od 15.000.000 KM. Međutim, akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima/deficit u bilansu stanja na 31. 12. 2024. iskazan je u iznosu od 180.141.377 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 131.297.927 KM. Za navedeni iznos potrebno je planirati pokriće ostvarenog deficita shodno članu 43. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- *izradu i donošenje Budžeta FBiH vršiti u skladu sa zakonskim i drugim propisima.*

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA FBiH U PERIODU OD 1. 1. DO 31. 12. 2024. GODINE

Ministarstvo finansija je u skladu s članom 90. Zakona o budžetima u FBiH i članom 28. stav 7. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, dužno je podnositi Vladi FBiH godišnji izvještaj do 15. aprila tekuće godine. Vlada FBiH ima obavezu podnošenja Parlamentu FBiH Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine, u skladu s članom 96. Zakona.

Ministarstvo finansija je sačinilo i dostavilo Vladi FBiH Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH 15. 4. 2025. godine, u skladu s članom 90. i 96. Zakona o budžetima u FBiH. Vlada FBiH je 4. 6. 2025. godine usvojila Izvještaj, te 5. 6. 2025. godine dostavila Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje. Predstavnički dom je na 23. sjednici 23. 7. 2025. razmatrao i usvojio izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2023. i 2024. godinu, a Dom naroda na 20. sjednici 28. 7. 2025. godine.

Vlada FBiH je 24. 6. 2025. godine dostavila Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH Uredu za reviziju, u skladu s članom 16. stav 2. Zakona o reviziji institucija u FBiH.

Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH u skladu sa članom 97. Zakona o budžetima u FBiH mora biti u skladu sa sadržajem i klasifikacijama računa budžeta, odnosno da sadrži: prihode i primitke, rashode i izdatke za fiskalnu godinu odobrene od Parlamenta ili naknadno izmijenjene; ostvarene prihode i primitke, rashode i izdatke u toku godine koji su prikazani tako da se može jasno vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja; početno i završno stanje Jedinog računovodstva; početno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva; objašnjenje većih odstupanja; podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama datim u toku fiskalne godine

i podatke o korištenju budžetske rezerve.

Revizijom je konstatovano da je Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu sačinjen u skladu sa sadržajem i klasifikacijama računa budžeta, odnosno sa svim potrebnim podacima definisanim odredbama člana 97. Zakona o budžetima u FBiH.

Ministarstvo finansija je pored Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH, sačinilo i konsolidovane finansijske izvještaje za Budžet FBiH, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2024. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju i Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan. Konsolidovani finansijski izvještaji dostavljeni su Uredu za reviziju, Vladi FBiH i Centralnoj banci. **S tim u vezi ističemo da Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH nije jasno definisana obaveza sačinjavanja i podnošenja konsolidovanih godišnjih računovodstvenih izvještaja na nivou Federacije BiH, niti je izmjenama Pravilnika u 2023. godini regulisano ovo pitanje.**

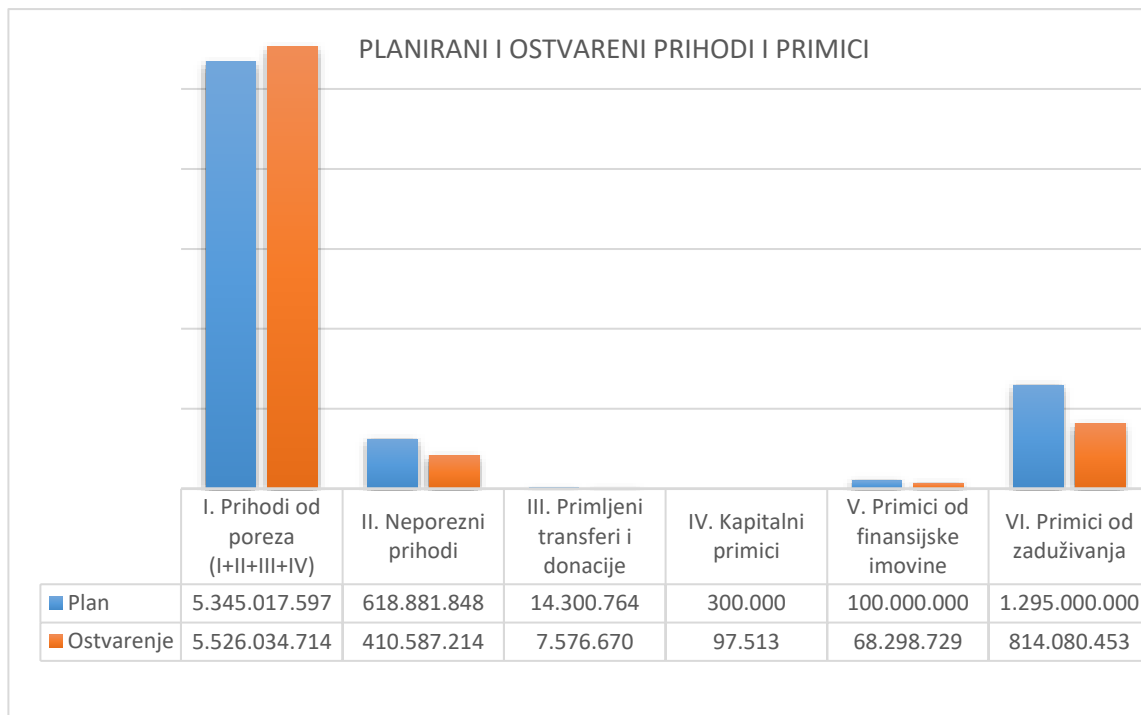
Preporuka:

- *Ministarstvo finansija treba poduzeti aktivnosti na izmjeni i dopuni Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu koji se odnosi na jasnije definisanje obaveze sačinjavanja i podnošenja konsolidovanih godišnjih računovodstvenih izvještaja.*

6.2 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.2.1 Prihodi i primici

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 6.826.675.293 KM, što je u odnosu na planirane prihode i primitke manje za 648.124.916 KM. U odnosu na prethodnu godinu (5.836.617.779 KM) veći su za 990.057514 KM.

U nastavku je pregled planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka, s indeksima ostvarenja u odnosu na planirana sredstva, te indeksima ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu:

Naziv	Budžet FBiH za 2024. godinu	Ostvareni prihodi i primitci za 2024. godinu	Ostvareni prihodi i primitci za 2023. godinu	Index (3/2X100)	Index (3/4X100)
1	2	3	4	5	6
I. Prihodi od poreza	5.345.017.597	5.526.034.714	5.051.056.557	103	109
Prihodi od indirektnih poreza	2.256.940.750	2.344.083.884	2.114.178.973	104	111
Porez na dobit	96.002.951	114.432.828	115.360.983	119	99
Doprinosi za socijalnu zaštitu	2.991.997.027	3.067.504.569	2.821.438.131	103	109
Ostali porezi	17.000	0	29.190	0	0
Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	59.869	13.433	49.280	22	27
II. Neporezni prihodi	618.881.848	410.587.214	308.571.040	66	133
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	482.436.305	257.052.678	185.247.807	53	139
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	117.272.322	131.364.486	102.962.559	112	128
Novčane kazne	19.173.221	22.170.050	20.360.674	116	109
III. Primljeni transferi i donacije	14.300.764	7.576.670	86.330.595	53	9
A Ukupno (I+II+III)	5.978.200.209	5.944.198.598	5.445.958.192	99	109
IV. Kapitalni primitci	300.000	97.513	413.972	33	24
V. Primitci od finansijske imovine	100.000.000	68.298.729	352.612	68	0
VI. Primitci od zaduživanja	1.295.000.000	814.080.453	389.893.003	63	209
Zajmovi primljeni kroz državu	195.000.000	108.042.948	2.142.487	55	5.043
Primitci od inostranog zaduživanja	200.000.000	0	0	0	0
Primitci od domaćeg zaduživanja (Dugoročne obveznice)	540.000.000	532.066.999	249.766.952	99	213
Primitci od domaćeg zaduživanja (Trezorski zapisi)	360.000.000	173.970.506	137.983.564	48	126
B Finansiranje (IV+V+VI)	1.395.300.000	882.476.695	390.659.587	63	226
Ukupno (A+B)	7.373.500.209	6.826.675.293	5.836.617.779	93	117
C Razgraničeni prihodi	101.300.000				
D Višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	0				
Ukupno (A+B+C+D)	7.474.800.209	6.826.675.293	5.836.617.779	91	117

6.2.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 5.526.034.714 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 474.978.157 KM ili 9%.

- **Prihodi od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje** ostvareni su u iznosu od 3.067.504.569 KM i čine 44,9% udjela u ukupno ostvarenim prihodima, primicima i finansiranju. U odnosu na plan veći su za 75.507.542 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 246.066.438 KM.
- U okviru ostvarenih **prihoda od indirektnih poreza** na one koji pripadaju FBiH odnosi se 1.475.610.584 KM, dok se na ime finansiranja vanjskog duga odnosi 868.473.300 KM. Prihodi na ime finansiranja vanjskog duga FBiH veći su za 34.812.800 KM ili za 4,17% u odnosu na prethodnu godinu.
- U strukturi prihoda od poreza na dobit najznačajniji su prihodi od poreza na dobit banaka (55.930.432 KM), porez po odbitku (25.320.750 KM), prihod ostvaren od poreza na dobit pravnih lica iz oblasti igara na sreću (9.000.524 KM), prihod ostvaren od poreza na dobit pravnih lica iz oblasti elektroprivrede (7.845.712 KM), te prihod ostvaren od poreza na dobit pravnih lica iz oblasti pošte i telekomunikacija (7.544.991 KM). Porez na dobit se plaća akontacijski, prema iznosu dobiti iz prethodne godine, što znači da su obveznici u 2024. godini uplaćivali akontacije poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti iz 2023. godine.

6.2.1.2 Neporezni prihodi

U strukturi **neporeznih prihoda** najznačajniji su prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (257.052.678 KM), naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (131.364.486 KM) i novčane kazne (22.170.050 KM).

- Najznačajnija stavka u okviru prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihoda od pozitivnih kursnih razlika su prihodi od povrata anuiteta (sredstva krajnjih korisnika za otplatu kredita) s ostvarenjem od 181.192.783 KM. Prihodi od krajnjih korisnika, kao neporezni prihodi, su prihodi Budžeta FBiH. Zbog toga, manje uplaćene obaveze krajnjih korisnika, po vanjskom dugu, direktno utiču na prihode Budžeta FBiH. Planom prihoda od krajnjih korisnika planirana je naplata u iznosu od 347.818.994 KM. U ovom periodu naplaćen je iznos od 174.830.389 KM ili 50,26% u odnosu na plan za 2024. godinu. Pored naplaćenih sredstava za 2024. godinu izvršeno je plaćanje obaveza iz ranijih perioda, kao i plaćanje obaveza po neplaniranim kreditima u ukupnom iznosu od 6.362.548 KM.

Značajan udjel u neporeznim prihodima zauzimaju prihodi od dividende i udjela u profitu javnih preduzeća u iznosu od 66.828.229 KM i predstavljaju uplatu dividende od strane Dioničkog društva „BH Telecom“ Sarajevo shodno Odluci o isplati dodatnog iznosa dividende iz neraspoređene dobiti za 2023. godinu u iznosu od 63.003.040 KM i 3.825.189 KM na osnovu Odluke Skupštine UNIS „GINEX“ d.d. Goražde od 9. 9. 2024. godine.

- Najveće učešće u **naknadama, taksama i prihodima od pružanja javnih usluga** imaju posebne naknade i takse u ukupnom iznosu od 28.314.390 KM od čega se najviše odnosi na mjesečne naknade za priređivanje igara na sreću klađenja (kladionice automati, kasina, internet igre) i naknade za postavljanje uređaja za priređivanje klađenja sa ostvarenjem od 22.280.616 KM. **U okviru naknada i taksi i prihoda od pružanja javnih usluga, najznačajnije odstupanje konstatovano je kod posebnih naknada i taksi koji su ostvarene manje za 12.856.174 KM u odnosu na planirana sredstva.**
- Najveće učešće u **novčanim kaznama** imaju novčane kazne za prekršaje koje su registrovane u registru novčanih kazni i troškovi prekršajnog postupka u iznosu od 10.976.384 KM i novčane kazne za prekršaje koje izriču federalni organi uprave u iznosu od 5.851.555 KM.

Neporezni prihodi bilježe pad u odnosu na planirana sredstva za 208.294.634 KM. Najznačajnije odstupanje konstatovano je u okviru prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihoda od pozitivnih kursnih razlika, koji su u odnosu na planirana sredstva manje ostvareni za 225.383.627 KM. U okviru prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihoda od pozitivnih kursnih razlika, značajno odstupanje u realizaciji generisano je odstupanjem u naplati prihoda krajnjih korisnika za otplatu dospjelih anuiteta otplate vanjskog duga, koji su manje ostvareni za 166.626.211, odnosno za 47,9% u odnosu na plan. Do značajnog pada u naplati prihoda od krajnjih korisnika došlo je zbog izostanka plaćanja svojih obaveza po vanjskom dugu JP Autoceste FBiH koje su od početka III kvartala (1. 7. 2022.godine) obustavile plaćanja obaveza prema FBiH, dok je u ovom periodu Federacija BiH uredno servisirala te obaveze. JP Autoceste FBiH su obavijestile Ministarstvo finansija da zbog izostanka prenosa određenog dijela sredstava iz naplaćene akcize za gorivo koje se zakonski ubire za namjenu otplate obaveza kredita za izgradnju autocesta i brzih cesta u FBiH svojevoljno obustavljaju plaćanje obaveza, iako imaju zakonske obaveze za plaćanje svojih kredita.

Pored navedenog, manje su ostvareni ostali prihodi od imovine za 39.187.393 KM u odnosu na planirana sredstva, a u okviru naknada i taksi i prihoda od pružanja javnih usluga, najznačajnije odstupanje konstatovano je kod posebnih naknada i taksi koje su ostvarene manje za 12.856.174 KM u odnosu na planirana sredstva.

Planiranje prihoda od obavljanja osnovne djelatnosti, propisane zakonima ili drugim propisima o osnivanju, za koje je utvrđena visina naknade za usluge koje pružaju pravnim i fizičkim licima, nije vršeno na odgovarajući način, jer budžetski korisnici u budžetskom zahtjevu ne planiraju prihode koje ostvaruju u okviru svoje nadležnosti, niti planiraju rashode za ostvarene iznose tih prihoda.

Navedeno otežava praćenje i realizaciju planiranih aktivnosti, efekata u odnosu na sredstva odobrena budžetom, kao i efekata iz obavljanja poslova iz nadležnosti budžetskih korisnika.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti kako bi budžetski korisnici planirali, pratili i poduzimali mjere s ciljem blagovremene naplate javnih prihoda, koje u okviru svoje nadležnosti ostvaruju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.2.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni tekući transferi i donacije ostvareni su u iznosu od 7.576.670 KM, a najvećim dijelom odnose se na: tekući transferi od kantona (3.961.314 KM), tekući transferi od države (3.000.000 KM), tekući transferi od općina (331.825 KM), tekući transferi od gradova (222.000 KM) i namjenski transfer za obrazovanje (56.048 KM) za projekte koji se provode preko Agencije za državnu službu.

6.2.1.4 Kapitalni primici

Kapitalni primici odnose se na primitke od prodaje motornih vozila u iznosu od 97.513 KM.

6.2.1.5 Primici od finansijske imovine

Primici od finansijske imovine odnose se na prodaju nedospjelih potraživanja (potraživanja koja dospijevaju nakon 31. 12. 2024. godine) od javnih preduzeća u vlasništvu Vlade FBiH i Kantona Sarajevo i to po sljedećim kreditima:

- JP Elektroprivreda BiH - kredit EIB 23.871 – Projekat Obnova električne energije II, tranše A, B i C;⁴⁴
- JP Elektroprivreda HZ-HB – kredit EIB 83.108 – Projekat distribucije električne energije, tranše A, B, C i D;⁴⁵
- JP Elektroprivreda HZ-HB – kredit KfW Projekat Vjetroelektrana Mesihovina, tranše A i B;⁴⁶
- JP Ceste FBiH – kredit EIB 23.924 - Sanacija puteva u FBiH, tranše A, B, C, D, E, F i G;⁴⁷
- Kanton Sarajevo -Kredit EBRD 42889 -Projekat izgradnje XII transverzale i južne longitudinalne.⁴⁸

Zaključkom Vlade FBiH⁴⁹ od 20. 6. 2024. godine zaduženo je Ministarstvo finansija da pokrene postupak prodaje nedospjelih potraživanja bonitetnih dužnika (JP Elektroprivreda BiH, JP Elektroprivreda HZ-HB, JP Ceste FBiH i Kanton Sarajevo), putem javnog nadmetanja kako bi se osigurali primici planirani Budžetom FBiH za 2024. godinu.

Ministarstvo finansija objavilo je javni oglas za kupoprodaju nedospjelih potraživanja javnih preduzeća⁵⁰ i javni oglas za kupoprodaju nedospjelih potraživanja Kantona Sarajevo,⁵¹ 13. 9. 2024. godine u dnevnim novinama i na internet stranici Ministarstva finansija. Javnim oglasima propisano je da pravo učešća u postupku javne prodaje nedospjelih potraživanja imaju banke sa sjedištem u BiH koje imaju dozvolu nadležnih entitetskih agencija za bankarstvo.

⁴⁴ Kredit EIB 23.871 – Projekat Obnova električne energije II; potpisan je 8.1. 2007. godine u iznosu od 49.819.000 mil. EUR. Krajnji korisnik po ovom kreditu je JP Elektroprivreda BiH. Tranše kredita imaju relativno visoke fiksne kamatne stope koje se kreću od 3,778% do 4,529% i relativno duge rokove dospijeća (11 i 12 godina).

⁴⁵ Kredit EIB 83.108 - Projekat distribucije električne energije, potpisan je 12.10.2017. godine u ukupnom iznosu od 20.000.000,00 mil. EUR. Krajnji korisnik po ovom kreditu je JP Elektroprivreda HZ-HB. Kredit ima četiri tranše, a kamate su fiksne.

⁴⁶ Kredit KfW - Projekat Vjetroelektrana Mesihovina, potpisan je 23. 2. 2010. godine u iznosu od 71.000.000 mil. EUR. Krajnji korisnik po ovom kreditu je JP Elektroprivreda HZ-HB. Kredit je beskamatni.

⁴⁷ Kredit EIB 23.924 - Sanacija puteva u Federaciji BiH, potpisan je 26. 3. 2007. godine u iznosu od 50.000.000 mil. EUR. Krajnji korisnik po ovom kreditu je JP Ceste FBiH. Kamatna stopa iznosi 6-mjesečni EURIBOR + fiksna marža (u obračun se uzima stvarna vrijednost 6-m EURIBOR-a).

⁴⁸ Kredit EBRD 42889 - Projekat izgradnje XII transverzale i južne longitudinalne, potpisan je 31.10. 2013. godine u iznosu od 22.500.000 mil. EUR. Krajnji korisnik po ovom kreditu je Kanton Sarajevo. Kamata je varijabilna (6M EURIBOR +1%).

⁴⁹ V. broj: 955/2024

⁵⁰ Javni oglas za kupoprodaju nedospjelih potraživanja putem zatvorenih pismenih ponuda-JP, broj 08-45-5231-1/24 od 9. 9. 2024. godine

⁵¹ Javni oglas za kupoprodaju nedospjelih potraživanja putem zatvorenih pismenih ponuda-KS, broj 08-45-5231-2/24 od 9. 9. 2024. godine

6.2.1.6 Primici od zaduživanja

Primici od zaduživanja iskazani su u iznosu do 814.080.453 KM, a u odnosu na planirana sredstva Budžetom FBiH manji su za 480.919.547 KM. U okviru primitaka iskazani su:

- **Zajmovi primljeni kroz državu** iskazani su u iznosu od 108.042.948 KM, što je u odnosu na plan manje za 86.957.052 KM. Odnose se na primitke po osnovu kreditnog zaduženja za projekat DPL 3 za Programski zajam za razvojnu politiku zdravstvenih sektora u BiH kreditom Svjetske banke IBRD broj 94950;
- **Primici od dugoročnog zaduživanja po osnovu emisije dugoročnih obveznica** iskazani su u iznosu od 532.066.999 KM, što je u odnosu na planirana sredstva Budžeta FBiH manje za 7.933.001 KM. Istovremeno, **primici od kratkoročnog domaćeg zaduživanja emisijom trezorskih zapisa** iskazani su u iznosu od 173.970.506 KM, što je u odnosu na planirana sredstva Budžetom FBiH manje za 186.029.494 KM. Uzimajući u obzir nivo solventnosti i stanje sredstava na JRT-u FBiH, kao i činjenicu da se kratkoročni vrijednosni papiri emituju s ciljem održavanja adekvatnog nivoa solventnosti, pojedine planirane aukcije trezorskih zapisa su otkazane, zbog čega su primici od emisije trezorskih zapisa realizovani 48% u odnosu na planirane.

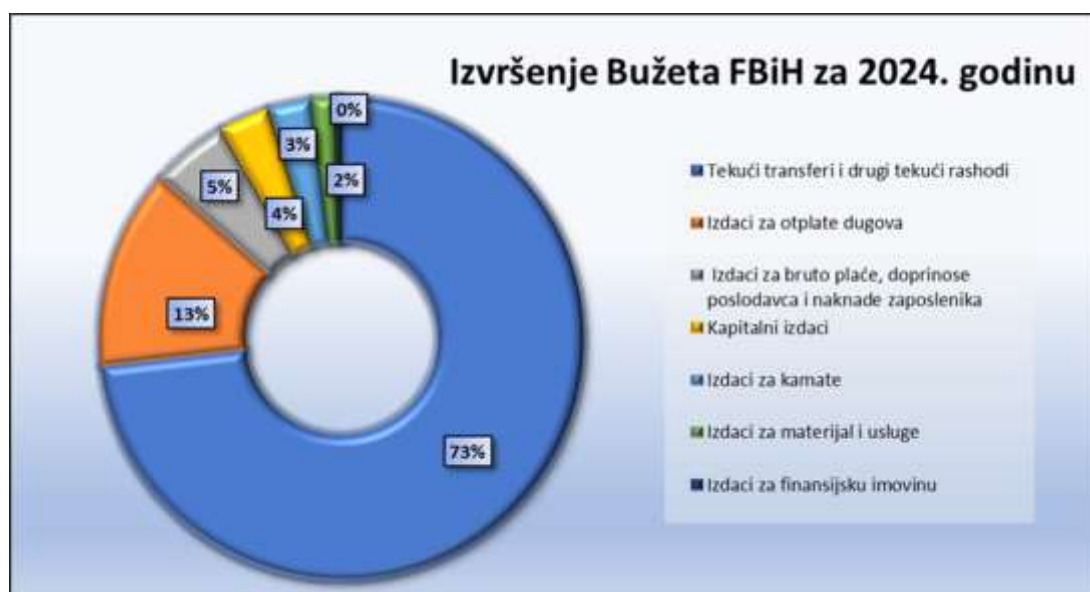
S obzirom na to da su konstatovana značajna odstupanja kod neporeznih prihoda i primitaka od zaduživanja, planiranje prihoda i primitaka ne vrši se na osnovu realnih ulaznih podataka, niti se njihovo izvršenje prati na adekvatan način, kako bi se mogle izvršiti analize planiranih i realizovanih iznosa.

Preporuka:

- *planiranje prihoda i primitaka Budžeta FBiH vršiti na osnovu realnih ulaznih podataka, dosljedno primjenjujući Zakon o budžetima u FBiH.*

6.2.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2024. ukupno ostvareni rashodi, izdaci i otplate dugova iskazani su u iznosu od 6.957.792.571 KM, što je u odnosu na rashode i izdatke planirane budžetom (7.474.800.209 KM) manje za 517.007.638 KM ili 7%. U odnosu na prethodnu godinu (6.372.994.896 KM) veći su za 584.797.675 KM.

U nastavku je tabelarni prikaz planiranih i ostvarenih rashoda, izdataka i otplata dugova, s indeksima ostvarenja u odnosu na planirana sredstva, te indeksima ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu:

Opis	Budžet FBiH za 2024. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2024. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2023. godinu	Index (3/2x100)	Index (3/4x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
1. Tekući rashodi	5.825.927.378	5.765.042.811	5.325.192.730	98	108	83
1.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	346.707.186	323.947.821	300.217.291	93	108	5
1.2. Doprinosi poslodavca	37.307.944	34.244.030	30.908.498	92	111	0
1.3. Izdaci za materijal i usluge	149.489.825	112.696.115	96.678.349	75	117	2
1.4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5.083.980.493	5.091.375.334	4.730.618.251	100	108	73
1.5. Izdaci za kamate	208.441.930	202.779.511	166.770.341	97	122	3
2. Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.155.000	0	0	0	0	0
3. Kapitalni izdaci	408.498.089	235.830.158	194.664.565	58	121	3
3.1. Nabavka stalnih sredstava	66.628.089	29.919.366	22.715.717	45	132	0
3.2. Kapitalni transferi	341.870.000	205.910.792	171.948.848	60	120	3
4. Izdaci za finansijsku imovinu	31.650.000	25.500.000	23.000.000	81	111	0
4.1. Učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0	0
4.2. Ostala domaća pozajmljivanja	31.650.000	25.500.000	23.000.000	81	111	0
5. Otplate dugova	1.203.569.742	931.419.602	830.137.601	77	112	13
5.1. Otplate dugova primljenih kroz državu	750.429.238	697.595.832	670.214.524	93	104	10
5.2. Vanjske otplate	7.583.297	6.011.205	8.030.417	79	75	0
5.3. Otplate domaćeg pozajmljivanja	430.000.000	225.311.482	109.796.641	52	205	3
5.4. Otplate unutrašnjeg duga	14.057.207	2.501.083	42.096.019	18	6	0
5.5 Otplate duga po izdatim garancijama	1.500.000	0	0	0	0	0
RASHODI I IZDACI (1+2+3+4+5)	7.474.800.209	6.957.792.571	6.372.994.896	93	109	100

6.2.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 323.947.821 KM, od čega se na bruto plaće i naknade plaća odnosi 282.373.784 KM, a na naknade troškova zaposlenih 41.574.037 KM.

Povećanje izdataka za plaće u odnosu na prethodnu godinu, u skladu sa članom 18. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu rezultat je povećanja osnovice za obračun plaće u vrijednosti od 425 KM uz bod za obračun plaće u iznosu od 1,0 koji se primjenjivao od 1. 1. 2024. godine.

Prema Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine, na 31. 12. 2024. godine u federalnim institucijama bilo je 7.722 zaposlenika, što je za osam manje u odnosu na prethodnu godinu.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 41.574.037 KM, od kojih su najznačajnije: naknade za topli obrok (21.366.555 KM), naknade za prevoz sa posla i na posao (6.147.635 KM), regres za godišnji odmor (5.187.670 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (3.370.759 KM), pomoć u slučaju smrti (1.514.823 KM), naknade za odvojeni život (803.629 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (743.808 KM), naknade za zakup stana (688.444 KM), naknade troškova smještaja (563.319 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (553.776 KM) i naknade troškova prevoza korisnicima odvojenog života (330.259 KM).

Naknade troškova prevoza korisnicima odvojenog života, čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 km od sjedišta rada institucije, iskazane su u okviru naknada troškova zaposlenih. Na osnovu rješenja o naknadi troškova prevoza do mjesta prebivališta porodice članovi Vlade FBiH i njihovi savjetnici ostvaruju pravo na naknadu do četiri puta mjesečno u visini cijene karte prevoza u drumskom ili željezničkom prometu, na relaciji koju koriste. Ova naknada obračunava se i isplaćuje svaki mjesec, četiri puta mjesečno u visini cijene karte prevoza u drumskom prometu na relaciji koju koriste. **Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima⁵⁵ koje nemaju karakter plaća propisano je pravo na naknadu troškova prevoza do mjesta prebivališta porodice, do četiri puta mjesečno, ali nije propisana dokumentacija kojom se dokazuje ostvarivanje tog prava, što je imalo za posljedicu da je obračunat i isplaćen maksimalno odobreni iznos, bez relevantnog dokumenta. Napominjemo, izmjenama Uredbe u 2025. godini nije regulisano ovo pitanje.**

Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe koju je donijela Vlada FBiH utvrđeno je da sedmično radno vrijeme u federalnim organima državne službe, stručnim i drugim službama Vlade FBiH i drugim tijelima federalne uprave iznosi 40 sati i raspoređuje se na pet radnih dana po osam sati. Prema Odluci, dnevni odmor u trajanju od 30 minuta, čije korištenje utvrđuje rukovodilac organa uprave, ne računa se u radno vrijeme od 40 sati. **Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu⁵⁶** propisuje sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu kod poslodavca. Članom 8. propisani su elementi koje evidencije trebaju sadržavati, a članom 9. propisano je da se evidencija mora voditi uredno, razumljivo i ažurno na početku i na kraju radnog dana radnika, odnosno drugog lica angažovanog na radu, a u slučaju da neki od podataka iz člana 8. stav 1. ovog Pravilnika nije poznat na početku radnog dana, poslodavac je dužan isti unijeti u evidenciju odmah nakon saznanja tog podatka. Članom 10. je propisano da je poslodavac dužan voditi podatke o radnom vremenu potrebne za ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Revizijom korisnika budžeta FBiH utvrđeno je različito tumačenje i postupanje u pogledu primjene odredbi Zakona o radu po pitanju radnog vremena i vođenja evidencija o radnom vremenu. Naime, utvrđeno je da je najveći broj korisnika donio odluku o radnom vremenu, ali kao i prethodnih godina nisu ujednačeni početak i kraj radnog vremena, te vrijeme odmora u toku radnog vremena. Napominjemo da različito tumačenje i postupanje pojedinih budžetskih korisnika FBiH u vezi radnog vremena ima uticaja na obavljanje poslova iz nadležnosti, s obzirom na to da je revizijama pojedinih korisnika utvrđeno neizvršavanje poslova iz nadležnosti i zadataka u zakonski utvrđenim rokovima.⁵⁷

Pored toga, utvrđene su različitosti u pogledu vođenja evidencija o radnom vremenu, gdje se one ne vode ažurno sa svim potrebnim elementima za svakog zaposlenika, nema podataka o vremenu i satima zastoja, prekida rada i slično, terenskog rada (službeni izlaz), neprisustva u toku dnevnog rasporeda radnog vremena po zahtjevu radnika (privatni izlaz). Također, u pojedinim slučajevima utvrđeno je da se evidencije ne vode za rukovodeće državne službenike, šefove odsjeka i vozače.

Preporuke:

- **Vlada FBiH treba propisati dokumentaciju na osnovu koje članovi Vlade FBiH i njihovi savjetnici ostvaruju pravo na naknade za prevoz korisnicima odvojenog života;**
- **potrebno je da Vlada FBiH donese odluku o radnom vremenu na nivou FBiH kojom će se regulisati početak i kraj radnog vremena, te vrijeme odmora u toku radnog vremena, u skladu sa Zakonom o radu.**

⁵⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 87/10, 22/11, 45/13, 09/16, 29/25

⁵⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

⁵⁷ Ministarstvo finansija, Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo prostornog uređenja

6.2.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 112.696.115 KM, što je u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 149.489.825 KM manje za 36.793.710 KM. Vrsta i struktura izdataka prikazana je u tabeli:

Opis	Budžet FBiH za 2024. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2024. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2023. godinu	Index (3/2 x100)	Indeks (3/4 x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
1. Putni troškovi	3.557.086	2.503.083	2.477.554	70	101	2
2. Izdaci za energiju	9.181.026	6.855.070	7.244.283	75	95	6
3. Izdaci za komunikacije i komunalne usluge	16.372.011	16.098.440	14.387.881	98	112	14
4. Nabavka materijala i sitnog inventara	30.478.764	24.277.288	20.120.853	80	121	22
5. Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.781.205	2.359.148	2.420.553	62	97	2
6. Unajmljivanje imovine i opreme	7.287.728	6.590.555	5.996.446	90	110	6
7. Izdaci za tekuće održavanje	6.769.645	6.655.576	6.390.470	98	104	6
8. Izdaci osiguranja, bankarski i platni promet	3.361.248	2.372.645	2.285.434	71	104	2
9. Ugovorene druge i posebne usluge	68.701.112	44.984.310	35.354.875	65	127	40
Ukupno	149.489.825	112.696.115	96.678.349	75	117	100

Ugovorene i druge posebne usluge u odnosu na prethodnu godinu veće su za 9.629.435 KM. U strukturi ovih izdataka najznačajniji su: zatezne kamate (12.309.458 KM), hardverske i softverske usluge (6.439.476 KM), izdaci za rad komisija (5.005.080 KM), ostale nespomenute usluge i dadžbine (3.940.141 KM) i ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada – ugovori o djelu (2.867.399 KM).

Zatezne kamate iskazane su u iznosu od 12.309.458 KM, a najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo finansija (7.981.067 KM) po osnovu sudskih presuda vezanih za civilne invalidnine, civilne žrtve rata, neosnovano lišenje slobode, materijalnu i nematerijalnu štetu, kao i po tužbama pravnih osoba.

Izdaci za hardverske i softverske usluge iskazani su u iznosu od 6.439.476 KM. Navedeni izdaci najvećim dijelom odnose se na izdatke za hardverske i softverske usluge iskazane kod Zavoda za PIO/MIO u iznosu od 3.427.433 KM.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u neto iznosu od 2.867.399 KM. Kao i prethodnih godina, i u revidiranoj godini, ugovori o djelu su se zaključivali za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, odnosno za poslove, koji opisom odgovaraju poslovima iz nadležnosti kao i redovnih aktivnosti revidiranih institucija.

Izvršenim revizijama budžetskih korisnika za 2024. godinu utvrđeno je da nije definisan način određivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni procedura kojom bi se osigurala transparentnost pri izboru lica po ovom osnovu. Također, u pojedinim slučajevima utvrđene su različite visine naknade za isti predmet ugovora o djelu. Imajući u vidu činjenicu da bi se ugovori o djelu trebali zaključivati za obavljanje određenog ugovorenog jednokratnog posla i imajući u vidu višegodišnje ponavljanje obavljanja poslova putem ugovora o djelu, takvi poslovi nisu privremenog karaktera, tako da se ne bi trebali obavljati na ovakav način.

Ugovori o djelu zaključeni na ovakav način predstavljaju netransparentno angažovanje izvršilaca, što se ne može prihvatiti kada je u pitanju javni sektor. Popunjavanje nedostajućeg kadra neophodnog za poslovanje institucija za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije se provodilo uz poštovanje odredbi Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH, već angažovanjem saradnika putem ugovora o djelu.

Izdaci za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela iskazani su u iznosu od 5.005.080 KM, što je za 937.095 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Isplaćene naknade odnose se na članove komisija formiranih na osnovu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe⁵⁸ (u daljem tekstu: Uredba), koje se isplaćuju iz budžetskih sredstava, i naknade članovima komisija formiranih u skladu s posebnim zakonskim propisima, a finansiraju se od naplate usluga fizičkih i pravnih lica za izvršene poslove po posebnim propisima i iz namjenskih sredstava.

Provedenim revizijama budžetskih korisnika, kao i u prethodnom periodu, utvrđena je nedosljedna primjena Uredbe kod isplate naknada članovima komisija za redovne poslove iz nadležnosti budžetskih korisnika, za rad izvan radnog vremena, sačinjavanja akata o imenovanju, kao i izvještaja o radu radnih tijela. Nismo mogli potvrditi opravdanost isplate naknada članovima komisija koji su zaposlenici institucija, a koji obavljaju poslove iz redovnih zadataka revidiranih institucija (komisije za javne nabavke, popis bezvrijedne i arhivske registraturne građe, uništenje neupotrebljivih pečata, komisije za izbor i unapređenje državnih službenika, prijem namještenika, provođenje prvostepenog disciplinskog postupka protiv namještenika i dr.). Naglašavamo da članstvo u određenom radnom tijelu ne podrazumijeva obavezu isplate naknade, jer je članom 8. stav 1. Uredbe definisano da isplata naknade članovima komisija pripada samo pod uslovima da poslove za koje su zaduženi obavljaju izvan radnog vremena. Naime, konstatovano je da u pojedinim slučajevima zapisnici o radu komisija ne sadrže podatke da su zadaci obavljani izvan redovnog radnog vremena, a često su nedostajale i informacije o broju prekovremenih sati ili rada tokom vikenda i praznika. Također, pregled evidencija radnog vremena za pojedine članove komisija nije omogućio potvrdu da su zadatke obavljali van radnog vremena, zbog čega se nije mogla potvrditi opravdanost isplata naknada za rad u komisijama.

Skrećemo pažnju na to da, iako je određeni broj komisija formiran na osnovu posebnih propisa, u njima se radi o poslovima i zadacima koji su u nadležnosti ministarstava, te bi trebali biti u okviru redovnih radnih zadataka.

Za određene komisije utvrđene zakonom, kao što su Komisija za administrativna pitanja i Komisija za rješavanje statusnih pitanja članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika, koje obavljaju poslove predlaganja rješenja o imenovanju i postavljenju rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada FBiH, regulisanja prava iz radnopravnih odnosa za članove Vlade FBiH i ostale koje imenuje Vlada FBiH, odlučivanja o dodjeli stanova za privremeni smještaj i ostale poslove koji se zaključkom Vlade FBiH daju u nadležnost komisije redovni su poslovi iz nadležnosti Vlade FBiH u skladu sa Zakonom o Vladi i Poslovníkom o radu Vlade FBiH. Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost izvršenih isplata za navedene komisije, te smo mišljenja da je potrebno preispitati njihove nadležnosti i stvarni obim poslova, te utvrditi opravdanost kontinuirane isplate naknade svaki mjesec.

Provedenim revizijama uočene su nepravilnosti i u dijelu donošenja internih akata kojima bi se regulisao postupak odabira i imenovanja članova komisija (komisija za utvrđivanje prijedloga liste vještaka, ispita za stalne sudske tumače, polaganje pravosudnog ispita, stručnog upravnog ispita i dr.). Nije prezentovana dokumentacija kojom bi se dokazalo kako je vršen izbor članova komisija, zbog čega je narušeno načelo transparentnosti. Napominjemo da je transparentnost jedno od načela izvršavanja budžeta, utvrđeno članom 4. Zakona o budžetima u FBiH, a u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, između ostalog, obavezno je poštovanje principa transparentnosti u okviru programa i procesa koji se izvršavaju.

Kao i prethodnih godina, uočena je praksa imenovanja komisija čiji su članovi najvećim dijelom zaposlenici, čak i oni koji obavljaju rukovodeće poslove (savjetnici, pomoćnici ministra, sekretari ministarstava i šefovi odsjeka), za koje se isplaćuju značajne naknade.

⁵⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14, 58/15, 57/23, 28/24

Kada je u pitanju angažovanje zaposlenika, skrećemo pažnju na to da, osim što su komisije formirane u skladu s Uredbom, određeni broj formiran je na osnovu posebnih propisa (polaganje stručnih ispita i drugih ispita, ocjena ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadrova i sl.) koji su u nadležnosti revidiranih subjekata, u okviru redovnih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u toku radnog vremena.

Pored toga, nepopunjenost sistematizovanih radnih mjesta i prevelik broj angažovanih zaposlenika u komisijama može negativno uticati na kvalitet i efikasnost obavljanja redovnih poslova i zadataka.

U nadležnosti Ministarstva finansija je da osigura provođenje jedinstvenih računovodstvenih procedura i donosi propise o knjigovodstvu, te sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja za sve budžetske korisnike i vanbudžetske fondove, u skladu s članom 78. Zakona o budžetima u FBiH. Revizijama budžetskih korisnika Budžeta FBiH utvrđeno je da obračun naknada zaposlenicima članovima komisija po osnovu angažovanja u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak⁵⁹ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁶⁰ jer nisu obračunati i uplaćeni propisani doprinosi. Naime, na naknade koje su isplaćene članovima komisija obračunat je porez u iznosu od 10%, doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje 6% i doprinos za zdravstveno osiguranje 4% u skladu s Instrukcijom Ministarstva finansija od 17. 11. 2016. godine. Međutim, naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, u vezi s nesamostalnom djelatnošću, neovisno da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, iz čega proizlazi obaveza poslodavca da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i Zakonom o doprinosima⁶¹ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.⁶²

Ministarstvo finansija je više puta donosilo mišljenja/instrukcije za primjenu Zakona o porezu na dohodak, počevši od 2009. godine, u kojima je navelo da će se naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatrati oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti. Zatim, Ministarstvo finansija je 2016. godine donijelo Instrukciju u kojoj je zaključilo da se, po pitanju karaktera naknada ostvarenih u komisijama ili radnim grupama koje osnivaju budžetski korisnici, te njihovog poreznog tretmana, ne može generalizirati u smislu da su te naknade isplaćene zaposleniku isključivo prihod od nesamostalne djelatnosti ili isključivo prihod od povremene samostalne djelatnosti, te da se karakter angažmana treba cijeniti uzimajući u obzir svrhu i zadatke zbog kojih se komisija osniva. U tumačenju iz 2018. godine Ministarstvo finansija je navelo da naknade koje se isplaćuju po osnovu povremene samostalne djelatnosti, kao što su učešća u radu komisija, radnih grupa i slično, bez obzira da li ih isplaćuje poslodavac ili drugo pravno ili fizičko lice, podliježu obavezi obračunavanja i plaćanja doprinosa u skladu sa članom 10a. Zakona o doprinosima. Također, navedeno je da je porezni tretman naknada za rad u komisijama ili radnim tijelima uređen članom 12. stav 4. tačka 3. Zakona o porezu na dohodak. Napominjemo da je tačkom 3. definisano da se povremena samostalna djelatnost odnosi na: djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegata i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost. Sve navedeno ukazuje na to da je Ministarstvo finansija kroz date instrukcije davalo različita tumačenja o tretmanu naknada ostvarenih u komisijama.

Također, ističemo da u postojećoj aplikaciji za obračun plaća i naknada nisu osigurani uslovi za primjenu odgovarajućih stopa doprinosa, jer ona ne podržava primjenu doprinosa na ove naknade kao da se radi o oporezivom prihodu od nesamostalne djelatnosti.

⁵⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/8, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁶⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22, 57/22, 5/23, 85/23, 97/23, 36/24, 57/24, 101/24, 11/25, 22/25, 33/25 i 43/25

⁶¹ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 06/23

⁶² „Sl. novine FBiH“, br. 64/08; 81/08; 98/15; 6/17; 38/17; 39/18, 12/21, 06/22, 19/23 i 48/25

Obračun naknada članovima komisija koji su zaposlenici budžetskih korisnika nije imao tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Obaveza poslodavca je da obračuna i uplati poreze i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuke:

- *potrebno je da Vlada FBiH preispita Uredbu o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe u dijelu formiranja i plaćanja komisija čiji su članovi zaposlenici budžetskih korisnika;*
- *naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.*

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu od 16.098.440 KM, od čega su najznačajniji izdaci za: poštanske usluge (11.276.151 KM), vodu i kanalizaciju (960.405 KM), internet (943.083 KM), održavanje čistoće (846.487 KM), fiksne telefone (751.055 KM) i izdaci za mobilne telefone (643.640 KM). Vlada FBiH je 14. 4. 2015. godine donijela Zaključak⁶³ kojim je definisala pravo korištenja službenih telefona i utvrdila mjesečne iznose upotrebe telefona za rukovodioce federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija, rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike (od 50 do 150 KM). Ističemo da je Generalni sekretarijat Vlade FBiH internim aktom ograničio troškove službenih telefona za premijera i sekretara Vlade FBiH, savjetnike premijera i zamjenike premijera, ali zaključak nije izmijenjen u dijelu utvrđivanja ograničenja za sve ostale članove Vlade FBiH. Ministrima i savjetnicima ministara nije limitirana upotreba telefona, odnosno nisu obuhvaćeni Zaključkom.

Preporuka:

- *Vlada FBiH treba limitirati potrošnju upotrebe službenih telefona za ministre i savjetnike ministara.*

6.2.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 5.091.375.334 KM i u ukupnim rashodima i izdacima Budžeta FBiH za 2024. godinu sudjeluju 68%.

⁶³ V. broj: 456/2015 od 14. 4. 2015. godine

U odnosu na prethodnu godinu veći su za 360.757.083 KM. Veća realizacija u odnosu na prethodnu godinu iskazana je na pozicijama: tekućih transfera pojedincima za iznos od 423.822.245 KM, tekući transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima za iznos od 21.560.092 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama za iznos od 10.035.484 KM, drugi tekući rashodi za iznos od 9.648.950 KM i tekući transferi javnim preduzećima za iznos od 8.981.837 KM.

U nastavku dajemo tabelarni pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda, s indeksima ostvarenja u odnosu na planirana sredstva, te indeksima ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu:

Opis	Budžet FBiH za 2024. godinu	Ostvareni rashodi za 2024. godinu	Ostvareni rashodi za 2023. godinu	Indeks (3/2 x100)	Indeks (3/4 x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
1. Tekući transferi drugim nivoima vlasti	439.782.000	421.702.549	534.994.074	96	79	8
2. Tekući transferi pojedincima	4.311.962.078	4.343.547.348	3.919.725.103	101	111	85
3. Tekući transferi neprofitnim organizacijama	38.082.763	38.620.494	28.585.010	101	135	1
4. Tekući transferi javnim preduzećima	61.946.000	62.147.199	53.165.362	100	117	1
5. Tekući transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	207.300.000	202.514.392	180.954.300	98	112	4
6. Drugi tekući rashodi	24.907.652	22.843.352	13.194.402	92	173	0
Ukupno tekući transferi	5.083.980.493	5.091.375.334	4.730.618.251	100	108	100

U okviru transfera najznačajniji su transferi pojedincima i drugim nivoima vlasti koji se odnose na isplate po posebnim zakonskim propisima, a u ukupnim tekućim transferima sudjeluju 94%, dok u ukupno realizovanim rashodima i izdacima Budžeta FBiH u 2024. godini 64%.

Realizacija tekućih transfera regulisana je Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu, kojim je utvrđeno da budžetski korisnici Vladi FBiH predlažu programe utroška transfera, koji treba da sadrže naziv programa, svrhu, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu sredstava, izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te način i rokove izvještavanja. Budžetski korisnici o utrošenim sredstvima izvještavaju Ministarstvo finansija periodično, a Ministarstvo finansija Vladu FBiH, a izvještaj o dodijeljenim sredstvima, s listom korisnika kojima su dodijeljena, budžetski korisnici dužni su objaviti na internet-stranici.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti

Sredstva su putem transfera doznačena kantonima, jedinicama lokalne samouprave, agencijama, zavodima, fondovima federalnog, kantonalnog i gradskog/općinskog nivoa. Pored navedenog, jedan dio sredstava dodijeljen je ustanovama iz oblasti kulture, sporta, obrazovanja i udruženjima.

Tekući transferi putem Ministarstva finansija odnose se na tekuće transfere: kantonima (200.000.000 KM), državi (456.906 KM) i gradovima (125.000 KM). Odlukom o utvrđivanju kriterija⁶⁴ od 18. 12. 2024. godine utvrđena je raspodjela sredstava u iznosu od 200.000.000 KM na ime dodijele finansijske pomoći budžetima kantona. Kriteriji za raspodjelu sredstava kantonima iz tačke I. Odluke su broj stanovnika prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine,⁶⁵ uz primjenu pondera dva za Posavski i Bosansko-podrinjski kanton.

Sredstva su dodijeljena svim kantonima u decembru 2024. godine, a rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava iz 2023. bio je do 31. 12. 2024. godine. Ukoliko korisnik do 31. 12. 2024. ne dostavi Izvještaj, obavezan je vratiti cjelokupni iznos pomoći najkasnije do 31. 3. 2025. godine, sa zakonskim zateznim kamatama na navedeni iznos, počevši od dana isplate pa sve do povrata. Na osnovu navedenog konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe člana 57. Zakona o budžetima u FBiH, s obzirom na to da su kantonima odobrena sredstva za 2024. godinu, a da nije istekao rok za dostavu izvještaja za 2023. godinu.

Tekući transferi putem Ministarstva zdravstva najvećim dijelom odobreni su Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH⁶⁶ - za sufinansiranje Fonda solidarnosti (59.478.019 KM), za sanaciju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH (75.000.000 KM), Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH - za finansiranje troškova raseljenih (2.000.000 KM) i transfer za biomedicinski potpomognutu oplodnju (1.833.333 KM).

Transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH odnosi se na dodijeljena sredstva kliničkim centrima u FBiH (39.666.667 KM) i općim i kantonalnim bolnicama u FBiH (35.333.332 KM), s ciljem implementacije Zakona o finansijskoj konsolidaciji i/ili restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH (u daljnjem tekstu: Zakon o konsolidaciji) kojim su u članovima 20. i 21. definisani korisnici i sredstva. Vlada FBiH je 23. 2. 2023. godine⁶⁷ imenovala Komisiju za praćenje i nadzor nad implementacijom programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja i namjenski utrošak sredstava (u daljnjem tekstu: Komisija za praćenje i nadzor), koja se sastoji od tri člana iz Ministarstva zdravstva, jednog člana iz Ministarstva finansija i jednog člana iz Ureda premijera FBiH, na period od četiri godine, s mogućnošću izbora za još jedan mandatni period.⁶⁸

⁶⁴ Odluka o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2024. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni“ („Sl. novine FBiH“, br. 101/24)

⁶⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj 60/16

⁶⁶ V. broj 805/2024 od 24. 5. 2024; V. broj 1995/2024 od 16. 12. 2024.

⁶⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 15/23 i 70/23

⁶⁸ Vlada FBiH je 12. 9. 2023. godine donijela Izmjenu rješenja zbog promjene člana iz Ureda Premijera FBiH

Iako je Komisija u svom izvještaju navela problem da je kod pojedinih korisnika sredstava došlo do povećanja dugova za poreze i doprinose, Vlada FBiH je ipak naložila nastavak realizacije transfera. Pet od 19 korisnika ovog transfera se nalazi na Pregledu poreznih obveznika sa iznosom duga po osnovu poreza, doprinosa, taksi i drugih naknada preko 50.000 KM na 31. 12. 2024.⁶⁹

Red. br.	Naziv	Dodijeljena sredstva transfera	Glavnica	Kamata	Saldo duga na 31. 12. 2024.
1	JZU „Sveučilišna klinička bolnica“ Mostar	60.000.000	111.739.980	10.630.582	122.370.562
2	JU „Opća bolnica Konjic“ Konjic	5.000.000	8.108.344	782.366	8.890.709
3	Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno	6.000.000	5.079.225	449.577	5.528.802
4	JU „Opća bolnica Jajce“ Jajce	2.000.000	401.588	144.048	545.637
5	JU „Kantonalna bolnica dr. Safet Mujić“ Mostar	15.000.000	-	346.293	346.293
	Ukupno	88.000.000	125.329.137	12.352.866	137.682.003

Nije prezentovano da je sačinjena cjelokupna analiza dosad ostvarenih efekata utroška budžetskih sredstava dodijeljenih u periodu 2022–2024. na osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji i/ili restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH u iznosu od 225.000.000 KM. Analiza bi trebala pokazati ostvarenje postavljenih ciljeva postizanja stanja likvidnosti i solventnosti i jačanja odgovornosti u upravljanju rizikom u poslovanju javnih zdravstvenih ustanova u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH. Navedeno ističemo jer i pored isplate značajnih sredstava iz Budžeta FBiH pojedine zdravstvene institucije kojima su sredstva odobrena za smanjivanje obaveza povećavaju svoje dugove za poreze i doprinose, što nije u skladu sa članom 13. stav 2) Zakona o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH, kojim je definisano da neizmirenje tekućih obaveza za posljedicu ima prestanak važenja sporazuma o reprogramu poreznog duga. Nije prezentovano da je Porezna uprava FBiH pokrenula prekid sporazuma o reprogramu poreznog duga sa zdravstvenim ustanovama. Također, nije izvršena evaluacija kako bi se procijenili srednjoročni i dugoročni efekti programa u odnosu na utvrđene prioritete koji su finansirani i da li su ostvareni postavljeni ciljevi kod institucija koje su novac dobile za restrukturiranje koje zbog dugoročnog procesa javnih nabavki nisu okončale nabavke, a odobreni novac u posmatranom periodu gubi na vrijednosti zbog konstantnog rasta cijena.

Transfer za biomedicinski potpomognutu oplodnju je odobren u iznosu od 10.000.000 KM, a realizovan u iznosu od 1.833.333 KM. Planira se na osnovu Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski potpomognutom oplodnjom.⁷⁰ Na osnovu Zakona imenovana je Komisija za primjenu postupaka biomedicinski potpomognute oplodnje u 2019. godini, na četiri godine, koja je u skladu sa članom 23. Zakona izradila Smjernice za liječenje neplodnosti. Pored toga, nakon isteka mandata komisije u 2023. godini imenovana je privremena komisija do okončanja procedure imenovanja članova, a u 2024. godini donesena je samo izmjena privremenog rješenja u dijelu promjene jednog člana komisije.

S obzirom na nizak nivo realizacije odobrenih sredstava (samo 18% u 2024; 20% u 2023; odnosno od 20.000.000 KM odobrenih u prethodne dvije godine realizovano je samo 3.833.333 KM), potrebno je preispitati postojeći način finansiranja i realizacije ovog transfera jer ovakav način planiranja i realizacije nije efikasan, u skladu sa budžetskim principima utvrđenim članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Također, Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja je shodno važećim podzakonskim aktima i cjenovniku potpisao ugovore za usluge sa sedam zdravstvenih ustanova, čime je potencijalno ograničena dostupnost usluge, što ima za posljedicu nisku realizaciju odobrenih sredstava.

⁶⁹ https://pufbih.ba/v1/public/upload/files/31_12_2024_.pdf

⁷⁰ „Sl. novine FBiH“, broj 59/18 i 44/22

Revizijom transfera realizovanih kod ostalih budžetskih korisnika utvrđeno je sljedeće:

- nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji i nije definisana precizna dokumentacija kojom bi se potvrdila ispunjenost kriterija. Mjerljivost kriterija je bitna jer se time utvrđuje broj bodova koji je opredjeljujući za iznos doznačenih sredstava. Pored navedenog, na osnovu dostavljene dokumentacije i podataka nije utvrđen tačan broj bodova i adekvatna visina odobrenih sredstava za svakog korisnika, zbog čega ne možemo potvrditi da je prilikom realizacije transfera zadovoljeno budžetsko načelo transparentnosti, kako je to predviđeno članom 4. Zakona o budžetima u FBiH (Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo prostornog uređenja);
- nije donesena metodologija za utvrđivanje iznosa odobrenih sredstava u odnosu na ukupan broj ostvarenih bodova, s obzirom na to da su korisnicima odobrena sredstva u istom iznosu koji su naveli u zahtjevu za finansiranje, što je imalo za posljedicu da su korisnici sa istim brojem bodova dobili različite iznose sredstava (Ministarstvo obrazovanja i nauke);
- u okviru transfera drugim nivoima vlasti planirani su i realizovani tekući transferi za kapitalna ulaganja, zbog čega nisu planirani i realizovani u skladu s kontnim planom (Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo okoliša i turizma).

Tekući transferi pojedincima

Ovi transferi regulisani su Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju,⁷¹ Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom,⁷² Zakonom o roditeljima njegovateljima u FBiH⁷³, Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u FBiH,⁷⁴ Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica,⁷⁵ Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja⁷⁶ i Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata.⁷⁷

Ostali transferi pojedincima koji su regulisani posebnim zakonskim propisima najvećim dijelom iskazani su kod: Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (40.574.979 KM), Ministarstva prostornog uređenja (383.766 KM), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (301.000 KM), Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH (117.740 KM) i Parlamenta FBiH (84.600 KM).

Najveći dio sredstava pojedincima dodijeljen je preko Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, i to za rješavanje različitih socijalnih potreba (troškova liječenja, pomoći socijalno ugroženim osobama, povratnicima, učenicima, studentima, sportistima, naučnicima, humanitarne svrhe i sl.). Ova sredstva su dodjeljivana i putem drugih budžetskih korisnika.

⁷¹ „Sl. novine FBiH“, br. 13/18, 93/19, 90/21, 19/22, 42/23, 43/24, 47/24, 19/25

⁷² „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/185, 2/22, 16/23, 60/23

⁷³ „Sl. novine FBiH“, br. 75/21

⁷⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 52/22, 58/24

⁷⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17, 29/22

⁷⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 70/05, 61/06, 9/10, 90/17, 29/22

⁷⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 41/13, 90/17

Ovakav način raspodjele dovodi u pitanje nadležnost i ulogu resornih ministarstava, budući da se ista sredstva već planiraju u njihovim budžetima prema oblasti djelovanja (za liječenje - Ministarstvo zdravlja, za podršku učenicima i studentima - Ministarstvo obrazovanja i nauke, a za socijalno ugrožene osobe - Ministarstvo rada i socijalne politike i sl.). S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi opravdanost ovakvog načina pomoći pojedincima.

Revizijom transfera dodijeljenih pojedincima kod jednog broja budžetskih korisnika utvrđeno je:

- Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2024. godinu nije uređen način izvršavanja planiranih sredstava na ovoj poziciji, niti je raspodjela budžetskih sredstava izvršena u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH (Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH, Parlament FBiH);
- nisu utvrđeni jasni i mjerljivi kriteriji raspodjele, te nije utvrđena dokumentacija kojom se potvrđuje ispunjenost kriterija, kao ni način bodovanja (Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica).

Tekući transferi neprofitnim organizacijama

Dodjela sredstava neprofitnim organizacijama posebno se odnosi na transfere raznim udruženjima, čiji rad se finansira kako iz federalnog budžeta tako i iz kantonalnih i gradskih/općinskih budžeta. Udruženja posluju u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama⁷⁸ i registruju se u nadležnom ministarstvu pravde. S obzirom da nije uspostavljen adekvatan registar svih udruženja registrovanih na području FBiH, trenutne okolnosti omogućuju im finansiranje s različitih nivoa vlasti.

Revizijom transfera dodijeljenih neprofitnim organizacijama kod jednog broja budžetskih korisnika konstatovano je da:

- Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2024. godinu nije uređen način izvršavanja planiranih sredstava na ovoj poziciji, niti je raspodjela budžetskih sredstava izvršena u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH (Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH, Parlament FBiH);
- sredstva tekućih transfera nisu korištena samo za namjene koje su određene Budžetom i Programom utroška sredstava, niti su knjigovodstveno evidentirana na propisanim pozicijama na osnovu kontnog plana koji je propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo rada i socijalne politike);

⁷⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 45/02

- nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji za vrednovanje projekata u svrhu objektivnog bodovanja, niti je definisana dokumentacija kojom bi se potvrdila ispunjenost kriterija (Ministarstvo kulture i sporta);
- nije donesena metodologija za utvrđivanje iznosa odobrenih sredstava u odnosu na ukupan broj ostvarenih bodova, s obzirom na to da su korisnicima odobrena sredstva u istom iznosu koji su naveli u zahtjevu za finansiranje, što je imalo za posljedicu da su korisnici sa istim brojem bodova dobili različite iznose sredstava (Ministarstvo obrazovanja i nauke).

Tekući transferi javnim preduzećima

Subvencije javnim preduzećima kod Ministarstva energije, rudarstva i industrije odnose se na transfer „Operator-Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo“ (OTF) za uspostavu rezervi naftnih derivata (10.285.685 KM) i transfer „Energoinvestu“ d.d. Sarajevo za izmirenje duga Ruskoj Federaciji (1.614.225 KM), te subvencije javnim preduzećima za provođenje pravedne tranzicije (5.510.000 KM), za uvezivanje radnog staža (3.116.900 KM) i isplaćena sredstva Konfekciji „Borac“ d.d. Travnik iz tekuće rezerve prema Odluci Vlade FBiH (275.389 KM). Revizijom je konstatovano da:

- tokom 2024. godine nije vršena nabavka novih količina naftnih derivata, iako je Odlukom o načinu namjenskog utroška sredstava OTF-a prikupljenih na osnovu takse za uspostavu rezervi naftnih derivata za period 2023-2026. godine predviđena nabavka u iznosu od 1.000.000 KM (9,52%) prikupljenih sredstava;
- od stupanja na snagu Zakona o naftnim derivatima u FBiH, zaključno sa 31. 12. 2024. godine prikupljeno je 96.256.741 KM, dok je OTF u istom periodu utrošio 69.037.846 KM (71,7%), od čega je iznos od 4.525.051 KM utrošen za kupovinu naftnih derivata (4,7% ukupno prikupljenih sredstava). Shodno tome, OTF prikupljena i doznačena sredstva od takse za nabavku i ugovaranje osiguranja rezervi naftnih derivata nije utrošio namjenski, kako je utvrđeno Zakonom;
- u 2025. godini imenovana je Komisija za kontrolu namjenskog utroška sredstava OTF-a prikupljenih po osnovu takse za uspostavu rezervi naftnih derivata za 2024. godinu. Zadatak Komisije je da izvrši kontrolu namjenskog utroška u roku od 60 dana od zaprimanja kompletnog Izvještaja o namjenskom utrošku sredstava OTF-a, što nije učinjeno jer OTF nije dostavio kompletan Izvještaj za 2024. godinu;
- za dodjelu sredstava i njihovo bodovanje u okviru Programa subvencije javnim preduzećima za uvezivanje radnog staža konstatovano je da ocjena i bodovanje pristiglih zahtjeva nisu imali uticaja na iznos odobrenih sredstava, već su sredstva odobrena u zahtijevanim iznosima u skladu sa raspoloživim sredstvima. Pored toga, u određenim slučajevima („PS Vitezit“ d.o.o. Vitez u stečaju) uplata doprinosa za PIO izvršena je za period od 25, 23 ili 16 godina po jednom zaposleniku, iako je Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju u FBiH utvrđen osnov za sticanje penzije sa navršениh najmanje 15 godina staža osiguranja;

- iz Tekuće rezerve Vlade FBiH odobrena su sredstva Privrednom društvu Konfekcija „Borac” Travnik kako bi ono izvršilo povrat nenamjenski utrošenih sredstava iz 2019. godine, te moglo aplicirati na javne pozive ovog Ministarstva za uvezivanje radnog staža putem subvencija javnim preduzećima, što nije u skladu sa članom 60. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH, iako je članom 10. Zakona o izvršavanju budžeta za 2024. predviđeno da se sredstva tekuće rezerve odobravaju i u drugim slučajevima kada o tome odluči Vlada FBiH.

Subvencije javnim preduzećima kod Ministarstva prometa i komunikacija odnose se na transfer željeznicama (30.500.000 KM), transfer aerodromima (7.645.000 KM) i unapređenje RTV djelatnosti (3.000.000 KM).

Transferi željeznicama FBiH odobreni su JP-u „Željeznice FBiH” d.o.o. Sarajevo na osnovu odluka Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera željeznicama FBiH (24.500.000 KM)⁷⁹ i Programa utroška sredstava transfera za izmirenje obaveza po Zakonu o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH” d.o.o. Sarajevo (6.000.000 KM).⁸⁰

Transferi za unapređenje avioprometa u Federaciji BiH odnose se na transfere JP-u Međunarodni aerodrom „Sarajevo” d.o.o.⁸¹ (3.000.000 KM), JP-u „Međunarodna zračna luka aerodrom Mostar” d.o.o.⁸² (2.345.000 KM), JP-u „Međunarodni aerodrom Tuzla” d.o.o.⁸³ (2.000.000 KM) i JP-u Aerodrom Bihać d.o.o.⁸⁴ (300.000 KM). Sredstva su odobrena na osnovu odluka Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava.⁸⁵

Transferi za unapređenje avioprometa u Federaciji BiH realizovani su na osnovu programa utroška sredstava kojim nisu utvrđeni kriteriji ni svrha odobrenih sredstava, iako, u skladu sa članom 38. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2024. godinu, programima utroška moraju biti utvrđeni svi bitni elementi. Ministarstvo prometa i komunikacija je provelo praćenje namjenskog utroška i evaluaciju efekata dodijeljenih sredstava, kojim je konstatovano da su korisnici opravdali namjenski utrošak i ostvarili rast prometa aviosaobraćaja.

Tekući transferi privatnim preduzećima

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odnose se na Poticaj za poljoprivredu (173.145.224 KM), Poticaj za veterinarstvo (3.039.326 KM) i Transfer za sufinansiranje projekata koji se implementiraju putem jedinice za implementaciju projekata (1.307.259 KM).

⁷⁹ V.broj 518/2024 od 8. 4. 2024. godine

⁸⁰ V.broj 590/2024 od 8. 4. 2024. godine

⁸¹ Aerodrom Sarajevo – osnivač je Federacija Bosne i Hercegovine

⁸² Aerodrom Mostar – osnivači i vlasnici su Grad Mostar s učešćem od 88,59% i Zračna luka Zagreb s učešćem od 11,41%.

⁸³ Aerodrom Tuzla – osnivač je Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona

⁸⁴ Aerodrom Bihać – osnivač je Gradsko vijeće Bihać

⁸⁵ Odluke donesene u martu i augustu 2024. godine

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima Ministarstva energije, rudarstva i industrije odnose se na subvencije za regresiranje kamata - Garantni fond (4.734.426 KM), subvencije za uvezivanje radnog staža (391.971 KM) i subvencije za kupovinu električnih automobila (364.000 KM). **Revizijom subvencija privatnim preduzećima i poduzetnicima za uvezivanje radnog staža konstatovano je sljedeće:**

- Programom utroška sredstava utvrđeni su osnovni kriteriji koje privredno društvo mora kumulativno ispunjavati, a kao jedan od kriterija utvrđen je i da je privatno preduzeće, odnosno privredno društvo u čijem osnovnom kapitalu je kapital FBiH ili bilo kojeg nivoa vlasti u FBiH zastupljen sa manje od 50% vlasništva (**po ovom Programu privatno preduzeće je preduzeće u čijem osnovnom kapitalu je kapital FBiH ili bilo kojeg nivoa vlasti u FBiH zastupljen sa manje od 50% vlasništva**);
- kriterij kojim se utvrđuje pravo učešća po ovom Programu nije jasno utvrđen, odnosno nije definisan sa aspekta većinskog učešća privatnog vlasništva u kapitalu korisnika finansijske pomoći, s obzirom na to da su sredstva za dodjelu namijenjena privatnim preduzećima. Također, Programom nije utvrđeno da se sredstva isplaćuju samo za neizmirene doprinose na minimalne plaće, iako je rezultat realizacije Programa rješavanje socijalnog statusa radnika kroz penzionisanje;
- ocjena i bodovanje pristiglih zahtjeva nije imalo uticaja na iznos odobrenih sredstava, već su sredstva odobrena u zahtijevanim iznosima u skladu sa raspoloživim sredstvima;
- izvršen je uvid u dokumentaciju dostavljenu uz zahtjeve za dodjelu sredstava po Programu subvencija privatnim preduzećima i poduzetnicima za uvezivanje radnog staža, i konstatovano da su korisnici sredstava registrovani kao privatna preduzeća, osim preduzeća Aluminij d.d. Mostar koji ima registrovanu mješovitu strukturu kapitala;
- upoređujući iznose odobrenih sredstava za izmirenje doprinosa za PIO konstatovano je da postoji veliki nesrazmjer, jer se prosječan iznos odobrenih sredstava za uvezivanje radnog staža za jedan mjesec po radniku, po preduzećima, kreće u rasponu od 70 KM do 645 KM.

Programom utroška sredstava utvrđeno je da su sredstva za uvezivanje radnog staža za radnike koji potražuju svoja prava od privatnih firmi sa područja FBiH osigurana Budžetom FBiH, s ciljem penzionisanja zaposlenika kroz finansiranje dijela neizmirenih obaveza preduzeća po osnovu doprinosa za PIO, a da je rezultat realizacije rješavanje socijalnog statusa zaposlenika kroz penzionisanje. S obzirom na utvrđeni cilj Programa, te da su za ove namjene osigurana sredstva u Budžetu FBiH, smatramo da sa aspekta efikasnog i racionalnog upravljanja javnim novcem nije primjereno ni opravdano odobravati sredstva za uplaćivanje radnog staža privatnim preduzećima i poduzetnicima po osnovu neizmirenih doprinosa za PIO koji su obračunati na bruto plaće koje su značajno veće od Zakonom utvrđenih minimalnih bruto plaća u FBiH. Također, konstatujemo da termin „uvezivanje“ radnog staža nije primjeren za uplate doprinosa za godine neposredno prije odobravanja sredstava (izdvajamo uplaćene doprinose za 2018, 2019. i 2020 godinu). Na ovaj način nagrađuju se, umjesto da se sankcionišu preduzeća i poduzetnici koji ne poštuju zakonske propise i isplaćuju neto plaće bez uplate obaveznih doprinosa, te im se iz javnih sredstava doznačavaju sredstva za isplatu doprinosa za plaće koje su značajno veće od minimalnih Zakonom utvrđenih, iako se radi o normalnim uslovima privređivanja u kojima egzistiraju sva pravna i fizička lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti na području FBiH.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima kod Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta odnose se na podršku malom i srednjem poduzetništvu u IT sektoru (1.169.710 KM), jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva (16.380.313 KM), poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti (990.240 KM), poticaj novoosnovanim subjektima malog gospodarstva (977.175 KM), pružanje monitoring usluga (10.000 KM) i regresiranje kamate – Garancijski fond (4.749 KM).

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 22.843.352 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode po osnovu izvršenja sudskih presuda i rješenja o izvršenju (19.601.333 KM), preuzete obaveze bivšeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu doprinosa za PIO/MIO (1.248.384 KM), te rashode po osnovu povrata više ili pogrešno uplaćenih sredstava (1.199.503 KM).

Ovi rashodi su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva finansija, jer su putem JRT-a isplaćene obaveze po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja, odnose se na rješenja o izvršenju kojima se FBiH tereti kao solidarno odgovorna za obaveze stečajnih dužnika „Binas“ d.d. Bugojno, „BNT – Tvornica mašina i hidraulike“ d.d. Novi Travnik i PS „Vitezit“ d.o.o. Vitez, te kao solidarni dužnik mora isplatiti neisplaćene obaveze za plaće, topli obrok i razliku regresa, sa pripadajućim zateznim kamatama. Također, u okviru ovih obaveza iskazane su obaveze koje se odnose na sudske presude i rješenja o izvršenju po osnovu civilnih invalidnina, civilnih žrtava rata, logoraša, neosnovano lišenje slobode, naknade za vojne stanove, materijalnu i nematerijalnu štetu i dr.

6.2.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizovani su u iznosu od 205.910.792 KM i u ukupnim rashodima i izdacima Budžeta FBiH za 2024. godinu sudjeluju 3%. U odnosu na planirana sredstva manji su za 135.959.208 KM.

U nastavku dajemo tabelarni pregled planiranih i ostvarenih kapitalnih transfera, s indeksima ostvarenja u odnosu na planirana sredstva, te indeksima ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu:

Opis	Budžet FBiH za 2024. godinu	Ostvareni rashodi za 2024. godinu	Ostvareni rashodi za 2023. godinu	Index (3/2x100)	Index (3/4x100)	% udjela
1	2	3	4	5	6	7
1. Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	132.670.000	86.647.135	75.520.345	65	115	42
2. Kapitalni transferi pojedincima	2.500.000	2.497.767	1.491.651	100	167	1
3. Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	7.500.000	8.140.000	2.600.000	109	313	4
4. Kapitalni transferi javnim preduzećima	184.200.000	108.625.890	92.336.852	59	118	53
5. Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	5.000.000	0	0	0		0
6. Kapitalni transferi finansijskim institucijama	10.000.000	0	0	0		0
Kapitalni transferi (od 1 do 6)	341.870.000	205.910.792	171.948.848	60	120	100

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti

Revizijom transfera dodijeljenih drugim nivoima vlasti kod određenih budžetskih korisnika utvrđeno je da:

- raspodjela sredstava za sufinansiranje projekata za jedinice lokalne samouprave kod Ministarstva finansija izvršena je na osnovu općih i posebnih kriterija. Opći kriteriji imali su više karakter obavezne dokumentacije koja je bila osnov za ocjenu formalno-pravne ispravnosti prijave, a jedan od općih kriterija bila je preporuka o realizaciji projekta – ukoliko postoji, bez navođenja čija preporuka je relevantna. Od posebnih kriterija pažnju skrećemo na „zrelost projekta“ – faza projekta i očekivani rezultati, koji nije mjerljiv i za koji nije jasno utvrđena dokazna dokumentacija. Definisana dokumentacija kojom se potvrđuje ispunjenost posebnih kriterija ukazuje na netransparentnost i ostavlja prostora za moguća subjektivna postupanja prilikom pregleda i ocjene određenih projekata;
- u okviru transfera drugim nivoima vlasti i fondovima – Učešće Vlade Federacije BiH u sufinansiranju kantonalnih i lokalnih zajednica – zaštita nacionalnih spomenika kod Ministarstva prostornog uređenja bodovanje za kriterij „budžet projekta“ nije izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije, a za kriterij „razvijenost FBiH po kantonima“ nisu korišteni posljednji relevantni objavljeni podaci, što je direktno uticalo na iznos dodijeljenih sredstava korisnicima;
- dodjela sredstava korisnicima za razvoj turizma kod Ministarstva okoliša i turizma⁸⁶ vršena je bez utvrđenih potkriterija, čime nije osigurana transparentna dodjela sredstava;
- kapitalni transfer drugim nivoima vlasti – Izgradnja bazena u Mostaru, koji je realizovan putem Ministarstva kulture i sporta nije planiran u skladu s članom 13. Zakona o budžetima u FBiH, na osnovu relevantne dokumentacije, kojom se utvrđuje spremnost projekta. To je imalo za posljedicu da je u 2024. godini realizovano 4.100.000 KM od odobrenih 8.000.000 KM, a od početka projekta realizovano je samo 32% odobrenih sredstava. Program utroška sredstava je donesen, a nije utvrđena spremnost projekta za realizaciju i izvršena procjena radova i usluga koji će se realno izvršiti u posmatranom periodu, a to je i osnovni razlog zbog kojeg realizacija ne prati utvrđeni plan utroška sredstava.

Kapitalni transferi pojedincima

Kapitalni transferi pojedincima u ukupnom iznosu (2.497.767 KM) realizovani su kod Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata za nabavku putničkih automobila za ratne invalide

Način i uslovi dodjele ovog kapitalnog transfera propisani su Uredbom o sufinansiranju nabavke putničkih automobila za ratne vojne invalide 100% prve grupe⁸⁷ (u daljnjem tekstu Uredba). Zakonom o izvršavanju budžeta za 2024. godinu utvrđeno je da se sredstva kapitalnih transfera za sufinansiranje nabavke putničkih automobila za ratne vojne invalide 100% prve grupe koriste na osnovu Uredbe u iznosu od 2.500.000 KM.

Ministarstvo je na osnovu dostavljene ponude/predračuna zaključilo ugovore o dodjeli sredstava za sufinansiranje nabavke putničkog automobila s korisnicima sredstava, koji onda zaključuju ugovor o kupoprodaji sa pravnim licem-prodavcem. Odobrena sredstva su isplaćena direktno prodavcu, na osnovu ugovora o asignaciji i po dostavljenoj fakturi. Ministarstvo je izvršilo uplate iznosa obezbijeđenih sredstava po jednom korisniku do 50.000 KM, dok razliku iznosa prodajne cijene preko 50.000 KM snosi korisnik sredstava.

⁸⁶ Sufinansiranje programa izgradnje infrastrukture za poboljšanje turističke ponude i specifičnosti razvoja turističkih destinacija i Sufinansiranje podrške projektima u funkciji razvoja održivog turizma, na destinacijama od šireg prirodnog i kulturno-historijskog značaja za FBiH

⁸⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 77/21, 48/24

Prema prezentiranim podacima, korisnici su nabavili vozila od 20 različitih dobavljača, a Ministarstvo je sufinansiralo nabavke u pojedinačnim iznosima od 49.758 KM do 50.000 KM. Lista korisnika sredstava objavljena je na internet stranici Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama

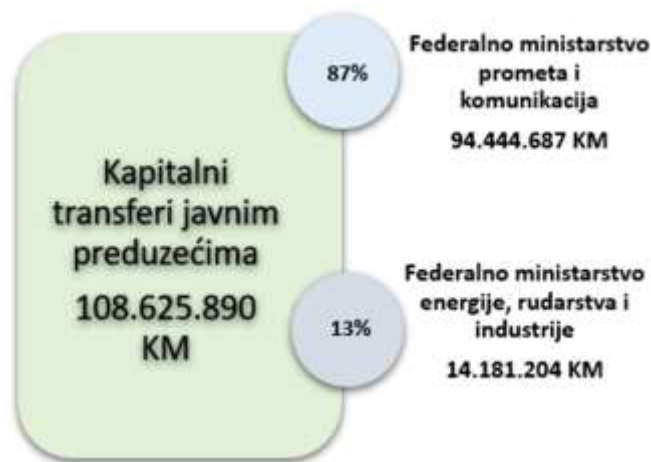
Revizijom transfera dodijeljenih javnim preduzećima kod ovih budžetskih korisnika utvrđeno je sljedeće:

- prvobitno planirana sredstva kod Ministarstva rada i socijalne politike odnosila su se na: kapitalni transfer za Ustanove za zbrinjavanje na nivou FBiH 3.000.000 KM i kapitalni transfer-sufinansiranje projekata iz oblasti socijalne zaštite 2.000.000 KM. Internom preraspodjelom na osnovu Odluke Vlade FBiH o izmjeni i dopuni odluke o usvajanju programa utroška sredstava na kapitalnom transferu - sufinansiranje projekata u oblasti socijalne zaštite od 27. 12. 2024. godine, sredstva su uvećana na ovom kapitalnom transferu za 650.000 KM (uvođenjem novog Programa sufinansiranje realizacije Projekta „Digitalna transformacija u javnom sektoru BiH - Razvoj kapaciteta Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za unapređenje korisničke podrške), što je ukupno činilo raspoloživa sredstva u iznosu od 2.650.000 KM.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama – ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH realizovani su prema Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava kapitalnih transfera, koji je Vlada FBiH usvojila Odlukom od 7. 5. 2024. godine. Svrha Programa je pružanje kvalitetnijih usluga smještaja i stručnog rada za 300 osoba koje borave ili rade u pet ustanova socijalne zaštite na nivou FBiH, osiguranje neophodnih infrastrukturnih uslova za boravak i rad, socijalno zbrinjavanje i osposobljavanje za samostalan život i rad prema preostalim sposobnostima i provođenje radne aktivnosti korisnika. Sredstva su odlukama dodijeljena Ustanovi za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu negu Bakovići u iznosu od 1.277.430 KM (nabavka nove kuhinje Faza II 1.006.027 KM, projekat ljetnikovac – Faza I 193.050 KM, nabavka vozila za potrebe prevoza korisnika 50.604 KM i rekonstrukcija stambene Jedinice u Gojevićima (unutrašnje uređenje) 27.749 KM); Ustanovi za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu negu – Drin u iznosu od 1.045.637 KM (projekat kapitalnog transfera izgradnja stambenog kompleksa „Odjel B – Urlenike“ Faza III 862.320 KM, nabavka mašine za kuhinju i vešeraj 67.312 KM, nabavka sanitetskog vozila 64.350 KM i nabavka kombi vozila 51.655 KM); Ustanovi za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu negu, odgoj o obrazovanje – Pazarić u iznosu od 332.625 KM (rekonstrukcija i adaptacija kuhinje i trpezarije 262.625 KM i nabavka dostavnog vozila 70.000 KM); Ustanovi za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu negu – Ljubuški u iznosu od 282.457 KM (nabavka vozila za sanitetski prevoz 142.155 KM, renoviranje stana u sklopu Ustanove 88.438 KM i nabavka 15 medicinskih kreveta 51.864 KM) i Ustanovi za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje – Sarajevo u iznosu od 61.851 KM (uređenje prizemnog dijela hodnika i prostora za terapijske aktivnosti);

- realizacija sredstava kapitalnih transfera Ministarstva kulture i sporta u iznosu od 2.490.000 KM (transfer za izgradnju, adaptaciju i rekonstrukciju kulturnog i graditeljskog naslijeđa) izvršena najvećim dijelom bez primjene jasnih i mjerljivih kriterija. Opći kriteriji imali su više karakter obavezne dokumentacije koja je bila osnov za ocjenu formalno-pravne ispravnosti prijave, na šta ukazuje potreba za dostavljanjem ugovora s izvođačem radova, dokaza o sufinansiranju i ovjerene izjave da će projekat biti realizovan u ugovorom predviđenom roku. Javnim pozivom za poseban kriterij, osim građevinske dozvole, ostavljena je mogućnost dostavljanja urbanističke dozvole ili mišljenje Zavoda za zaštitu spomenika koji je u sastavu Ministarstva ili mišljenje Federalnog ministarstva prostornog uređenja, dok je u Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava kao poseban kriterij navedena samo građevinska dozvola. Također, utvrđeni posebni kriteriji ostavljaju prostora za moguća subjektivna postupanja prilikom pregleda i ocjene određenih projekata.

Kapitalni transferi javnim preduzećima

Kapitalni transferi javnim preduzećima realizovani su kod Ministarstva prometa i komunikacija i to za: izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta (81.726.419 KM), za unapređenje avioprometa - Unapređenje avioprometa Federacije BiH – JP „Aerodrom Bihać“ (4.598.062 KM), te kapitalni transfer Željeznicama FBiH (8.120.206 KM) i Ministarstva energije rudarstva i industrije za: realizaciju Projekta rekonstrukcije magistralnog vrelovoda u gradu Tuzla (9.181.204 KM), unapređenje proizvodnih procesa iz oblasti namjenske industrije (4.000.000 KM) i OTF-u za povećanje kapitala „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče (1.000.000 KM). **Izvršenom revizijom transfera dodijeljenih javnim preduzećima kod ovih budžetskih korisnika utvrđeno je sljedeće:**

- transferi za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta realizovani su na osnovu odluka Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava i izmjenama odluke u toku godine. Ministarstvo prometa i komunikacija je Program utroška sredstava i njegove izmjene sačinilo na osnovu detaljnog prijedloga i specifikiranog po stavkama projekata koje dostavljaju implementatori projekata, odnosno upravitelji cesta u čijoj nadležnosti je upravljanje, izgradnja i sanacija cesta. Iako je Ministarstvo zahtijevalo od njih da dostave preciznije zahtjeve na osnovu realnih mogućnosti realizacije projekata, te je u toku godine kroz nadzor nad kvartalnim izvještajima dostavljalo urgencije zbog niske realizacije, korisnici nisu realizovali sredstva u planiranom periodu za koji su odobrena, odnosno realizovano je samo 43% planiranih sredstava. Za pet projekata odobrena su sredstva u iznosu od 4.053.351 KM javnim preduzećima (Izgradnja brze ceste Lašva - Nević Polje - Lot 4. Poslovna zona Vitez (faza 1) - 3.153.351 KM; Izgradnja XII transverzale, spoj od Stupske petlje do aerodroma Sarajevo - 300.000 KM; Izgradnja "Južne saobraćajnice" u Tuzli, dionica Ši Selo - Slavinovići, I faza (nastavak od Prinčeve džamije) - 500.000 KM; Izgradnja kružnog toka Mlake, na cesti M18, dionica Šićki Brod 3 - Živinice 1 - 50.000 KM i izgradnja kružnog toka HIDANI, na cesti M4, u Kalesiji, dionica Simin Han - Donje Caparde - 50.000 KM), za koja nije bilo realizacije u revidiranoj godini.

Na realizaciju tih projekata su uticale procedure javnih nabavki i žalbe, te su planirane aktivnosti prolongirane u narednu godinu. Također, odobreni transferi u iznosu od 2.055.294 KM nisu realizovani jer Ministarstvo finansija nije odobrilo sredstva u operativnom budžetu u traženom iznosu, vezano za podračun za izgradnju autoputeva i brzih cesta uprkos odobrenom Budžetu za 2024. godinu, te su obaveze iskazane na razgraničenim rashodima;

- transfer javnim preduzećima – Unapređenje avioprometa Federacije BiH – JP „Aerodrom Bihać“ realizovan je u iznosu od 4.598.062 KM (27%), iako je planirana realizacija od 17.000.000 KM, a Programom utroška sredstava utvrđena je svrha odobrenih sredstava, obaveza potpisivanja ugovora i obaveze izvještavanja o namjenskom utrošku. JP „Aerodrom Bihać“ je izvještaje dostavljao u skladu sa zaključenim ugovorima, uz kašnjenje konačnog izvještaja koji je dostavljen 14. 3. 2025. godine i odluke Nadzornog odbora od 18. 3. 2025. godine. Uvidom u izvještaje konstatovano je da se realizacija odnosi na plaćanje po osnovu sporazuma o otkupu zemljišta po eksproprijaciji kojom je otkupljeno dodatnih 164.359 m² zemljišta, troškove naknade za pretvorbu poljoprivrednog u građevinsko zemljište ukupne površine od 344.117 m², nabavku meteostanice, usluga geodetskog snimanja prepreka i usluga izrade revidiranja projektno tehničke dokumentacije u skladu sa ishodom urbanističkom saglasnosti Ministarstva prostornog uređenja krajem decembra, koja postaje pravosnažna 22. 1. 2025. godine. Ostale stavke iz plana će se prenijeti u narednu godinu, nakon što se dobije građevinska dozvola nadležnog ministarstva. Odobrena sredstva se nalaze na posebnom računu za upravljanje razvojnim sredstvima u okviru Jedinstvenog računa Trezora za implementaciju sredstava isključivo namijenjenih za potrebe izgradnje aerodroma u FBiH sa tačno određenim stavkama utroška;
- OTF je u augustu 2024. godine donio Odluku o uvećanju osnovnog kapitala shodno Odluci o dodjeli sredstava za 2023. godinu. Prezentovana je informacija da je na osnovu donesene Odluke u toku upis promjene kapitala kod Općinskog suda u Sarajevu. Međutim, nije izvršeno uvećanje osnovnog kapitala po Odluci o dodjeli sredstava za 2024. godinu.

6.2.2.5 Interventna sredstva

Programima utroška sredstava tekućih transfera, koje je Vlada FBiH usvojila odlukama, planirana su i interventna sredstva, koja su raspoređivana korisnicima na osnovu odluka ministara, po zahtjevima korisnika, a ne u hitnim i nepredviđenim okolnostima, kako je utvrđeno programima utroška.

Ne možemo potvrditi da su ispunjeni opći kriteriji kod realizacije interventnih sredstava kod Ministarstva kulture i sporta (hitnost realizovanja predloženog projekta/programa i nepredviđenost predloženog projekta/programa) u iznosu od 129.481 KM, s obzirom na to da se u svim slučajevima nije radilo o hitnim i nepredviđenim projektima i programima, budući da su sredstva u najvećem broju slučajeva dodijeljena kao podrška za sufinansiranje kulturnih manifestacija, oficijelnih takmičenja, organizaciju festivala, sufinansiranje projekta Lige, kupova, svjetska prvenstva za takmičarsku sezonu 2024 i dr., koje se planiraju i održavaju svake godine (što dovodi u pitanje hitnost i nepredviđenost).

Programima utroška sredstava kod Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata za: transfer za sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređenja mezarja i grobalja;⁸⁸ transfer neprofitnim organizacijama udruženja – udruge proistekle iz posljednjeg odbrambeno-oslobodilačkog/domovinskog rata⁸⁹ i transfer za obilježavanje značajnih datuma⁹⁰ definisano je korištenje „interventnih sredstava“ u zbirnom iznosu od 280.000 KM za podršku programima i projektima za hitne i nepredviđene slučajeve koji nisu obuhvaćeni javnim pozivom i utrošit će se do kraja godine. Interventna sredstva su najvećim dijelom odobrena za finansiranje rada i redovnih aktivnosti korisnika. Ističemo da su se koristila za obilježavanje značajnih datuma, obilježavanja godišnjica, organiziranja sportskih memorijalnih turnira i slično, za čiju organizaciju su unaprijed poznati termini i potrebna sredstva s obzirom na njihov kontinuitet i godišnje održavanje.

⁸⁸ Dodijeljeno 100.000 KM za 10 korisnika u iznosima od 2.000 KM do 30.000 KM

⁸⁹ Dodijeljeno 100.000 KM za 28 korisnika u iznosima od 1.000 KM do 10.000 KM

⁹⁰ Dodijeljeno 80.000 KM za 48 korisnika u iznosima od 1.000 KM do 10.000 KM

Pored navedenog, članom 21. Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH (u daljnjem tekstu: Smjernice)⁹¹ utvrđeni su izuzeci od dodjele budžetskih sredstava putem javnog poziva, koji obuhvataju i dodjelu interventnih sredstava.

Za interventna sredstva definisano je da se, u slučajevima vanrednih okolnosti (poplave, klizišta i druge vanredne okolnosti usljed kojih sredstva nisu mogla biti planirana budžetom), budžetska sredstva dodjeljuju bez javnog poziva u okviru uslova i kriterija utvrđenih Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava koji je usvojila Vlada FBiH. **Budući da Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu nije regulisana kategorija interventnih sredstava, Smjernice uvode novu kategoriju budžetskih sredstava koja nije predviđena navedenim propisima i omogućava izuzeće od dodjele putem javnog poziva. To je imalo za posljedicu da budžetski korisnici koji su vršili raspodjelu interventnih sredstava nisu postupali u skladu s ovim zakonskim propisima.**

S obzirom na to da Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu nije regulisana kategorija interventnih sredstava, smatramo da nema zakonskog osnova za ovakav način planiranja i raspodjele sredstava, jer ona imaju karakter tekuće rezerve čije je planiranje i raspodjela regulisano Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu. Kada je u pitanju „hitnost“ i „nepredviđenost“, u Budžetu FBiH planira se pozicija „tekuće rezerve“, čija je dodjela propisana posebnom procedurom, što upućuje na to da interventna sredstva zapravo imaju karakter tekuće rezerve i ne treba ih na ovakav način planirati.

S obzirom na navedeno, kao i na to da interventna sredstva raspoređuju ministri uglavnom bez primjene kriterija hitnosti, može se zaključiti da je ovakav način raspodjele kroz programe utroška sredstava ministrima dao veće pravo nego što je to predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH. Imajući u vidu namjenu korištenja ovih sredstava i način raspoređivanja, ne možemo potvrditi da postoji osnov za planiranje interventnih sredstava kroz programe tekućih transfera.

Preporuka:

- ***Vlada FBiH treba preispitati opravdanost planiranja i odobravanja interventnih sredstava kod usvajanja programa utroška sredstava transfera, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za godinu za koju se planira realizacija transfera.***

6.2.2.6 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera

Korisnici doznačenih transfera dužni su dostaviti budžetskom korisniku izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju da korisnici ne dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini, kako je utvrđeno članom 57. Zakona o budžetima u FBiH. Također, ovim Zakonom je utvrđeno da su o utrošenim sredstvima budžetski korisnici dužni da izvještavaju Ministarstvo finansija periodično, a Ministarstvo finansija Vladu FBiH. Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta FBiH utvrđena je obaveza izvještavanja budžetskih korisnika o namjenskom utrošku transfera. U skladu s članom 16. stav 3. Pravilnika, budžetski korisnici periodičnim izvještavanjem podnose obrazac br. 9 – Izvještaj o namjenskom utrošku transfera, **ali u njemu nije na odgovarajući način dato obrazloženje o namjenskom utrošku sredstava realizovanih po programima utroška koje je odobrila Vlada FBiH.**

Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH (u daljnjem tekstu: Smjernice) definisano je da davaoci budžetskih sredstava provode postupke praćenja i evaluacije finansiranih programa i projekata, kao i namjensko trošenje dodijeljenih budžetskih sredstava, te ocjenjuju učinke dodijeljenih budžetskih sredstava. Pored navedenog, Smjernicama je definisano da izvještaje (opisne i finansijske) dostavljaju primaoci/korisnici finansiranja u rokovima propisanim ugovorom s odgovarajućom dokaznom dokumentacijom, a najmanje sadrže, pored obrazaca opisnog i finansijskog izvještaja, i dokumentaciju (original ili ovjerenu fotokopiju) kojom dokazuju svaki pojedinačni trošak.

⁹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 37/24

S obzirom na to da je većina odluka o odobravanju sredstava transfera donesena u posljednjem kvartalu 2024. godine, kao i da je većina odobrenih sredstava doznačena tek u prvom kvartalu 2025. godine, tekući i kapitalni transferi za 2024. u najvećoj mjeri nisu realizovani u godini za koju su odobreni. To ima za posljedicu da će se dodijeljena sredstva pravdati krajem 2025. godine.

Provedenim revizijama utvrđeno je da budžetski korisnici nisu u potpunosti uspostavili nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, koji provode komisije za nadzor. Naime, kod pojedinih budžetskih korisnika sredstva su doznačena korisnicima u toku godine, iako nije izvršen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava ili su produženi rokovi za pravdanje namjenskog utroška sredstava koja su dodijeljena u prethodnom periodu. Pojedini budžetski korisnici prilikom vršenja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava nisu u potpunosti primjenjivali odredbe Smjernica u dijelu izvještavanja, s obzirom na to da su komisije prihvatale izvještaje za određene projekte koji se finansiraju iz više izvora, a koji sadrže dokaze o realizaciji sredstava koje su odobrila ministarstva, ali ne i za ostala sredstva. Također, najveći broj budžetskih korisnika ne vrši evaluaciju efekata dodijeljenih budžetskih sredstava u skladu sa Smjernicama.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je prilikom realizacije transfera zadovoljeno budžetsko načelo jedne godine, kako je to predviđeno članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Također, produžavanje rokova za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku i provođenju nadzora utiče na poštovanje odredbe člana 57. Zakona o budžetima u FBiH pri dodjeli sredstava u tekućoj godini, kojim je propisana obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju nedostavljanja izvještaja korisnik nema pravo aplicirati za dodjelu sredstava. Izvještajima nisu obuhvaćene informacije o efektima realizovanih transfera, koje bi trebale služiti kao osnov za planiranje u narednom periodu, niti se vrši evaluacija efekata dodijeljenih budžetskih sredstava u skladu sa Smjernicama.

Osvrt na tekuće i kapitalne transfere

Prilikom planiranja i realizacije sredstava tekućih i kapitalnih transfera nisu ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu u dijelu utvrđivanja svrhe programa (namjene dodijeljenih sredstava), kriterija za raspodjelu sredstava i izvještavanja, iako je navedenim zakonima regulisan način raspodjele tekućih i kapitalnih transfera. Naime, programima za raspodjelu koje su predlagala ministarstva, a Vlada FBiH usvajala, nisu u svim slučajevima predlagani projekti koji su spremni za realizaciju, niti su utvrđeni mjerljivi kriteriji. Raspodjela sredstava po ovom osnovu u 2024. godini za tekuće transfere izvršena je u iznosu od najmanje 317.954.624 KM i kapitalne transfere u iznosu od najmanje 61.385.471 KM.

Pored toga, ministarstva nisu shodno zaključenim ugovorima poduzimala aktivnosti s ciljem povrata sredstava na JRT FBiH, u situacijama kada korisnici nisu ispunjavali ugovorene obaveze. Navedeno ukazuje na to da se nisu ispoštovali osnovni principi budžeta u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Sredstva se kontinuirano planiraju i odobravaju određenim budžetskim korisnicima, iz godine u godinu, iako je u prethodnim godinama konstatovano da oni nisu poduzimali adekvatne mjere i aktivnosti u dijelu nadzora nad namjenskim utroškom transfera, izvještavanja i praćenja efikasnosti uložених sredstava.

Izvještajima koji su sačinjavali budžetski korisnici većim dijelom nisu obuhvaćene informacije o efektima realizovanih transfera, koje bi trebale služiti kao osnov za planiranje u narednom periodu, niti se vrši evaluacija efekata dodijeljenih budžetskih sredstava u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH. Pored toga, naglašavamo da u ukupnim rashodima i izdacima, tekući i kapitalni transferi učestvuju sa 76%.

Za finansiranje pojedinih oblasti tekućih transfera nisu doneseni zakonski propisi ili nisu usaglašeni sa Zakonom o budžetima u FBiH. Navedeno se posebno odnosi na finansiranje Fonda solidarnosti, u vezi s kojim nije usaglašen Zakon o zdravstvenom osiguranju sa Zakonom o budžetima u FBiH. Također, obavljanje poslova iz oblasti šumarstva nije regulisano zakonom na nivou FBiH, niti su izvršene izmjene Zakona o vodama, koji je 2017. godine Vlada FBiH poslala u daljnju proceduru razmatranja.

Planirani su i realizovani transferi pojedinih korisnika, iako nemaju zakonski osnov za planiranje, a preko pojedinih korisnika planiraju se i realizuju transferi pojedincima za svrhe za koje se izdvajaju sredstva preko resornih ministarstava (troškovi liječenja, pomoć socijalno ugroženim osobama, povratnicima i raseljenim osobama, učenicima i studentima, sportistima, naučnicima, za humanitarne akcije i sl.). Također, sredstva tekućih transfera pojedinih korisnika nisu korištena samo za namjene koje su određene Budžetom i programima utroška sredstava. S obzirom na to da tekući transferi nisu korišteni za utvrđene namjene, nisu ni knjigovodstveno evidentirani na propisanim pozicijama na osnovu kontnog plana koji je propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na prijedlogu izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se reguliše finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi i šumarstvu iz budžetskih sredstava, te u saradnji sa Ministarstvom finansija poduzme mjere vezano za ocjenu opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonski osnov;*
- *Vlada FBiH treba poduzeti aktivnosti prema budžetskim korisnicima putem kojih se dodjeljuju sredstva transfera na osnovu programa utroška sredstava koje donosi Vlada FBiH, kako bi se na odgovarajući način vršilo izvještavanje i nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima.*

6.2.2.7 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 202.779.511 KM, što u odnosu na planirana sredstva (208.441.930 KM) predstavlja izvršenje od 97%. U odnosu na prethodnu godinu (166.770.341 KM) veći su za 36.009.170 KM. Izdatke za kamate čine: izdaci za kamate po vanjskom dugu (182.460.993 KM) i izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje (20.318.518 KM).

Izdaci za kamate po vanjskom dugu odnose se na kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obaveze (180.922.216 KM) i kamate na pozajmice direktnih inoobaveza FBiH (1.538.777 KM).

Izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje odnose se na kamate po emitovanim dugoročnim obveznicama (17.730.000 KM) i trezorskim zapisima (2.588.518 KM). Zbog nepredviđenih okolnosti, poput rasta kamatnih stopa na vanjski i unutrašnji dug, novog servisiranja obaveza po kamatama na vanjski i unutrašnji dug, sredstva planirana Budžetom FBiH za 2024. godinu, nisu bila dovoljna za izmirenje obaveza po vanjskom i unutrašnjem dugu. Naime, na poziciji kamata na domaće pozajmljivanje - dugoročne obveznice planiran je iznos od 12.000.000 KM, te je bilo potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 5.730.000 KM. Također, na poziciji kamata na domaće pozajmljivanje - trezorski zapisi planiran je iznos od 1.300.000 KM i bilo je potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 1.288.518 KM.

Ministarstvu finansija je tokom godine odobrena unutrašnja preraspodjela u iznosu od 7.450.000 KM, na osnovu Rješenja o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2024. godinu od 28. 8. 2024. godine u okviru kamata na pozajmice primljene kroz državu i kamata na domaće pozajmljivanje – dugoročne obveznice i trezorski zapisi.

Pored toga, nakon što je, na osnovu prethodne unutrašnje preraspodjele umanjena pozicija kamata na pozajmice primljene kroz Državu (odobrena su sredstva u iznosu od 177.466.095 KM), raspoloživa sredstva iznosila su 170.016.095 KM. Navedeni iznos nije bio dovoljan za evidentiranje ovih plaćenih obaveza do kraja 2024. godine u iznosu od 11.000.000 KM, s obzirom na to da Ministarstvo finansija ne izmiruje direktno ove obaveze prema vanjskim kreditorima, već to u skladu sa relevantnim propisima u ime FBiH direktno čini Ministarstvo finansija i trezora BiH. Odlukom o preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2024. godinu, koju je donijela Vlada FBiH 23. 12. 2024. godine, sredstva Ministarstva finansija na poziciji kamata na pozajmice primljene kroz državu uvećana su za 11.000.000 KM, a umanjene pozicije drugih budžetskih korisnika.

6.2.2.8 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 29.919.366 KM, što je u odnosu na planirana sredstva (66.628.089 KM) manje za 36.708.723 KM. Nerealizovani iznos sredstava najvećim dijelom odnosi se na nabavku stalnih sredstava u obliku prava (19.343.546 KM), opreme (9.447.514 KM), građevina (4.578.013 KM) i nabavku građevina – smještaj institucija Vlade FBiH (2.000.000 KM).

Struktura realizovanih izdataka je sljedeća: građevine (3.157.587 KM), oprema (17.275.834 KM), ostala stalna sredstva (1.181.337 KM), stalna sredstva u obliku prava (7.415.009 KM) i rekonstrukcija i investicijsko održavanje (889.599 KM). Najznačajniji izdaci odnose se na nabavku ostalih stalnih sredstava, koji se odnose na nabavku robnih rezervi iskazanih kod Federalne direkcije za robne rezerve (1.134.461 KM). Povećanja opreme i sredstava u obliku prava evidentirano je kod većine budžetskih korisnika.

6.2.2.9 Izdaci za finansijsku imovinu

Izdaci za finansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 25.500.000 KM, a odnose se na pozajmljivanja finansijskim institucijama (3.000.000 KM) i ostala domaća pozajmljivanja (22.500.000 KM). Pozajmljivanja finansijskim institucijama iskazana su kod Ministarstva prostornog uređenja, a odnose se na sljedeće:

- Vlada FBiH je 13. 3. 2024. godine, na prijedlog Ministarstva prostornog uređenja, usvojila Program utroška sredstava revolving fonda za energijsku efikasnost FBiH za javne objekte kod Union banke d.d. Sarajevo za 2024. godinu⁹² u ukupnom iznosu od 11.563.128 KM, što uključuje sredstva odobrena budžetom Ministarstva za revidiranu godinu (7.000.000 KM) i akumulirana sredstva na računu revolving fonda (4.563.128 KM). **Iako je Ministarstvo prostornog uređenja više puta kroz operativne planove zahtijevalo odobreni iznos za revolving fond, odobren je iznos od 3.000.000 KM koji je 10. 7. 2024. godine prebačen Banci.** Finansijska sredstva u okviru ovog Programa utroška koriste se za implementaciju mjera energetske efikasnosti na federalnim objektima, u skladu sa Operativnim planom za poboljšanje energijske efikasnosti u institucijama FBiH⁹³, koji je u aprilu 2021. godine⁹⁴ Vlada FBiH usvojila Zaključkom, na prijedlog Ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Na osnovu Operativnog plana za poboljšanje energijske efikasnosti u institucijama FBiH iz 2021. godine, u revidiranoj godini su se trebali završiti radovi na 36 javnih zgrada ukupne investicije 6.129.133 KM i ostvariti godišnje finansijske uštede od 685.831 KM. Iako je vršena analiza Operativnog plana EE u 2023. godini kojom je broj objekata za implementaciju mjera smanjen na 26, nije izvršena izmjena i dopuna plana. Shodno navedenom, realizacija projekata nije ostvarena u skladu sa Operativnim planom EE za period 2022-2024, zbog čega iznos od 5.884.575 KM (76%) predstavlja neiskorištena sredstva u fondu, a iznos ostvarenih ušteda uplaćenih u revolving fond u 2025. godini će biti samo 123.218 KM u odnosu na planiranih 685.831 KM. **Ne možemo potvrditi efikasno korištenje sredstava revolving fonda u iznosu od 7.750.000 KM, koji je planiran za 36 objekata na osnovu Operativnog plana EE, čiji rok realizacije je bio do kraja 2024. godine, s obzirom na to da su završena dva objekta i realizovano samo 24% raspoloživih sredstava. Ovo nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu i Zakonom o budžetima u FBiH u dijelu planiranja i efikasnog korištenja odobrenih sredstava. Također, iako je postojeći dinamički Operativni plan EE istekao, Ministarstvo prostornog uređenja nije dostavilo Vladi FBiH na razmatranje drugi operativni plan za poboljšanje energetske efikasnosti u institucijama FBiH.**

⁹² „Sl. novine FBiH“, br. 21/24

⁹³ „Sl. novine FBiH“, br. 29/21

⁹⁴ V. broj: 624/2021 od 1. 4. 2021. godine

Ostala domaća pozajmljivanja odnose se na odobrena sredstva kredita namijenjena za plasiranje kreditne linije mladima za rješavanje stambenog pitanja (20.000.000 KM), koji su odobreni Odlukom Vlade FBiH o odobravanju kredita Union banci d.d. Sarajevo po subordiniranim uslovima,⁹⁵ s rokom dospelja od 25 godina i fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 0,1%, načinom otplate jednokratno (na dan dospelja) i plaćanjem kamate polugodišnje (na 30. juni i 31. decembar svake godine), te odobrena sredstva kredita za formiranje kreditne linije namijenjene fizičkim licima za energetske efikasnost (2.500.000 KM), a odobreni su Odlukom Vlade FBiH o odobravanju kredita Union banci d.d. Sarajevo po subordiniranim uslovima,⁹⁶ s rokom dospelja od 10 godina i fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 0,1%, načinom otplate jednokratno (na dan dospelja) i plaćanjem kamate polugodišnje (na 30. juni i 31. decembar svake godine).

6.2.2.10 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iskazani su u iznosu od 931.419.602 KM, što u odnosu na planirana sredstva (1.203.569.742 KM) predstavlja izvršenje od 77%, a u odnosu na prethodnu godinu (830.137.601 KM) veći su za 101.282.001 KM ili 12%. Struktura izdataka je sljedeća: otplate dugova primljene kroz Državu (697.595.832 KM), otplate domaćeg zaduživanja (225.311.482 KM), vanjske otplate (6.011.205 KM) i otplate unutrašnjeg duga (2.501.083 KM).

Nerealizovani iznos odobrenih sredstava (272.150.140 KM) najvećim dijelom odnosi se na otplate domaćeg pozajmljivanja po osnovu emisije trezorskih zapisa (204.688.518 KM), otplate obaveza po vanjskom dugu (54.405.498 KM), te otplate po unutrašnjem dugu i to za: obaveze za staru deviznu štednju – obveznice – glavnica (8.309.515 KM), otplate duga po izdatim garancijama (1.500.000 KM) i ratna potraživanja - sudske presude – glavnica (1.000.000 KM).

Otplate obaveza po vanjskom dugu planirane su u iznosu od 758.012.535 KM, a realizovane su u iznosu od 703.607.037 KM, što je za 54.405.498 KM manje u odnosu na odobrena sredstva. Radi povećavanja troškova servisiranja vanjskog duga u 2024. godini, koji mogu nastati kroz nepovoljno kretanje kurseva - tečajeva valuta (valutnog rizika), rasta kamatnih stopa (kamatnog rizika) i drugih troškova servisiranja obaveza po vanjskom dugu (otplate troškova novougovorenih kredita), plan otplate obaveza sadrži i 5% troškova korektivnog faktora u iznosu 44.742.980 KM, koji su planirani kao rezerva za neplanirane troškove. S obzirom na to da je realizacija obaveza po vanjskom dugu izvršena u obimu 99,02% od planiranih obaveza, nije bilo potrebe za korištenjem sredstava rezerve, zbog čega je realizacija manja u odnosu na odobrena sredstva.

Otplate domaćeg zaduživanja odnose se na otplate po osnovu emisije dugoročnih obveznica (70.000.000 KM) i otplate po osnovu emisije trezorskih zapisa (155.311.482 KM).

Otplate po osnovu emisije dugoročnih obveznica izvršene su u iznosu od 70.000.000 KM, koliko su i planirane Budžetom FBiH za 2024. godinu, međutim otplate po osnovu emisije trezorskih zapisa izvršene su u iznosu od 155.311.482 KM, što je za 204.688.518 KM manje u odnosu na Budžetom planirane (360.000.000 KM), a u odnosu na prethodnu godinu više su za 65.514.841 KM. Uzimajući u obzir da se kratkoročni vrijednosni papiri uglavnom emitiraju u cilju održavanja adekvatnog nivoa likvidnosti, te uvažavajući stanje sredstava na JRT FBiH, od planiranih devet aukcija trezorskih zapisa ukupne vrijednosti od 360.000.000 KM održano je sedam aukcija ukupne vrijednosti od 177.900.000 KM (sa rokom dospelja od tri do 12 mjeseci). U 2024. godini izvršeno je pet otplata po osnovu dospjelih obaveza trezorskih zapisa u iznosu od 157.900.000 (155.311.482 KM glavnica i 2.588.518 KM kamata) po emisijama iz 2023. i 2024. godine, koje su dospjele i plaćene.

⁹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 27/24

⁹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 100/24

6.2.2.11 Tekuća budžetska rezerva

Budžetom FBiH za 2024. godinu planirana su sredstva tekuće rezerve u iznosu od 5.155.000 KM. Pregled planiranih i odobrenih sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH, te premijera i zamjenika premijera dat je u tabeli:

Red. br.	Opis	Budžet 2024. godine	Odobreno u 2024. godini
1	2	3	4
1	Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.000.000	3.449.109
2	Tekuća rezerva premijera	75.000	72.550
3	Tekuća rezerva zamjenika premijera 1	40.000	36.800
4	Tekuća rezerva zamjenika premijera 2	40.000	34.000
Ukupno		5.155.000	3.592.459

Prema odredbama člana 60. Zakona o budžetima u FBiH, sredstva tekuće rezerve, planirana u budžetu, koriste se za nepredviđene namjene, za koje nisu planirana sredstva, ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Članom 10. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu propisane su iste odredbe, uz dodatak teksta koji glasi: „te u drugim slučajevima kada o tome odluči Vlada.“ **Skrećemo pažnju na to da navedeni zakoni nisu usklađeni u dijelu namjene ovih sredstava, što ima za posljedicu da su se koristila za namjene za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH, ali i u drugim slučajevima kada o tome odluči Vlada FBiH, kako je definisano Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu.**

Budžetom Generalnog sekretarijata planiraju se i realizuju sredstva tekuće rezerve Vlade FBiH.

Korištenje sredstava tekuće rezerve odobrava Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva finansija, u skladu sa članom 61. Zakona o budžetima u FBiH i članom 11. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2024. godinu. Procedura dodjele ovih sredstava uređena je Odlukom o procedurama za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH.⁹⁷ Prema Procedurama, zahtjev za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH budžetski korisnici podnose Ministarstvu finansija, koje analizira zahtjev budžetskog korisnika za sredstvima iz tekuće rezerve Vlade FBiH sa aspekta opravdanosti i mogućnosti dodjele zahtijevanog iznosa sredstava. U slučajevima kada je zahtjev budžetskog korisnika opravdan, Ministarstvo finansija izrađuje prijedlog odluke o odobravanju izdvajanja sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH i dostavlja ga Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje. Tekuća rezerva koju odobrava premijer i zamjenici premijera izdvaja se u skladu sa utvrđenim kriterijima i planom korištenja sredstava, koji donosi premijer i zamjenici premijera.

Ministarstvima i drugim federalnim upravnim organima iz tekuće rezerve Vlade FBiH, u skladu sa odlukama Vlade FBiH, dodijeljena su sredstva za različite namjene, a najvećim dijelom za: Finansijsko-informatičku agenciju u svrhu namirenja potraživanja utvrđenog razreza indirektnih poreza za period april 2019. – februar 2023. godine po Rješenju Uprave za indirektno oporezivanje BiH od 22. 4. 2024. godine, te osiguranja stabilnosti poslovanja Agencije (799.802 KM); nabavku lijekova za spinalnu mišićnu atrofiju (500.000 KM) i nabavku lijekova za liječenje pacijentice od rijetkog oboljenja (711.347 KM); izmirenja obaveze po Ugovoru o dodjeli pomoći iz Budžeta FBiH, za 2023. godinu od 21. 11. 2023. godine Gradu Tuzla (125.000 KM); te, konačno uređenje imovinsko - pravnog statusa poslovnog objekta Zavoda za javno zdravstvo FBiH u Mostaru (65.000 KM).

Također, u svrhu povrata nenamjenski utrošenih sredstava po Programu – subvencije javnim preduzećima za uvezivanje radnog staža iz 2019. godine, Konfekciji „Borac“ d.d. Travnik, po Odluci Vlade FBiH, odobrena su sredstva u iznosu od 275.389 KM. **Odobrena sredstva ne zadovoljavaju kriterij nepredviđenih izdataka u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

⁹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 106/14

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na raspodjelu sredstava tekuće rezerve premijera i dva zamjenika premijera, sredstva tekuće rezerve dodjeljivana su na osnovu zahtjeva fizičkih i pravnih lica, na ime jednokratnih pomoći pojedincima za troškove liječenja, finansijske pomoći licima u stanju socijalne ugroženosti i udruženjima za sufinansiranje rada i organizaciju raznih manifestacija (humanitarnog, sportskog i socijalnog karaktera), te druge vidove pomoći.

Dio sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH odobren je Generalnom sekretarijatu za dodjelu sredstava sportskim i kulturno-umjetničkim društvima (180.000 KM). Za primjer navodimo izdvajanja iz tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 15.000 KM kao finansijsku podršku MMDA d.o.o. Sarajevo za organizaciju koncerta Mahera Zaina u Zetri 12. 4. 2024. godine, te sufinansiranje organiziranja jubilarnog 30. izdanja Sarajevo film festivala u iznosu od 100.000 KM.

S obzirom na to da nadležna ministarstva u okviru svojih resora, sredstva za ove namjene planiraju i realizuju putem javnih poziva, smatramo da su ova izdvajanja trebala biti planirana u okviru nadležnog ministarstva i dodijeljena krajnjim korisnicima putem javnog poziva. **Zbog navedenog, konstatujemo da sredstva Tekuće rezerve u svim slučajevima nisu korištena za namjene koje se nisu mogle predvidjeti, što bi trebala biti svrha Tekuće rezerve.**

U skladu sa Odlukom o procedurama za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH, budžetski korisnici su dužni osigurati zakonito i namjensko korištenje odobrenih sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH, te o utrošku sredstava dostaviti pismeni izvještaj Ministarstvu finansija, kao i obrazloženje za eventualno neutrošena sredstva. Izvještaj o odobravanju izdvajanja finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH za 2024. godinu⁹⁸ Ministarstvo finansija je sačinilo 31. 1. 2025. godine i dostavilo Vladi FBiH na propisanim obrascima (Obrazac 3A, 3B i 4) sa tekstualnim obrazloženjem. Ovaj izvještaj je Vlada FBiH usvojila 28. 3. 2025. godine, i dostavila Parlamentu FBiH na informaciju. Međutim, dio korisnika nije dostavio izvještaj, te je u maju 2025. godine Ministarstvo finansija dostavilo Vladi FBiH Informaciju o naknadno zaprimljenim izvještajima budžetskih korisnika o utrošku sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH Budžeta FBiH za 2024. godinu. Također, Generalni sekretarijat - Vlade FBiH je 4. 6. 2025. godine dostavio Izvještaj o utrošku sredstava Tekuće rezerve po Odluci o odobravanju izdvajanja sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH Budžeta FBiH za 2024. godinu.⁹⁹ Prema obrazloženju Ministarstva finansija, po zaprimanju preostala tri izvještaja od strane Vlade FBiH - Generalnog sekretarijata, sačinit će se Konačna Informacija o naknadno zaprimljenim izvještajima budžetskih korisnika o utrošku sredstava Tekuće rezerve za 2024. godinu, a sve u cilju odgovarajućeg izvještavanja Parlamenta FBiH o utrošku sredstava tekuće rezerve.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da se sredstva tekuće rezerve koriste za nepredviđene namjene za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Međutim, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu propisane su iste odredbe, uz dodatak teksta koji glasi: „te u drugim slučajevima kada o tome odluči Vlada.“ Navedeno ima za posljedicu da su sredstva Tekuće rezerve za 2024. godinu odobravana i za namjene koje su budžetski korisnici trebali planirati budžetom. Odobravanjem sredstava Tekuće rezerve po odlukama Vlade FBiH, kada se ne radi o hitnim i nepredviđenim izdacima, narušava se princip transparentnosti, što je budžetsko načelo utvrđeno članom 4. Zakona budžetima u FBiH.

Preporuka:

- ***Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH utvrditi namjenu sredstava tekuće rezerve na način kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH.***

⁹⁸ Prema sačinjenom izvještaju, sredstva tekuće rezerve dodijeljena su budžetskim korisnicima: Federalno ministarstvo zdravstva 1.211.347 KM, Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH 20.000 KM, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije 298.409 KM, Federalno ministarstvo pravde 10.000 KM, Federalno ministarstvo finansija 936.802 KM, Generalni sekretarijat 785.000 KM, Federalna uprava policije 50.000 KM, Ured Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije 40.200 KM, Ured Vlade FBiH za evropske integracije 12.350 KM, Federalno ministarstvo kulture i sporta 20.000 KM, Zavod za javno zdravstvo FBiH 65.000 KM. Također, prema izvještaju, namjenski utrošak sa 31. 12. 2024. godine pravađen je u iznosu od 1.339.304 KM, dok za 2.064.804 KM sredstava nije dostavljen izvještaj o utrošku.

⁹⁹ V. broj: 2072/2024 od 31.12.2024. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 104/24, 31.12.2024. godine)

6.2.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanom finansijskom izvještaju Budžeta FBiH za 2024. godinu ostvareni prihodi, primici i finansiranje u odnosu na rashode i izdatke iskazani su u tabeli:

R. br.	Opis	Budžet FBiH za 2024. godinu	Ostvareno u 2024. godini	Ostvareno u 2023. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI (1+2+3)	5.978.200.209	5.944.198.598	5.445.958.192	99	109
1	Prihodi od poreza	5.345.017.597	5.526.034.714	5.051.056.557	103	109
2	Neporezni prihodi	618.881.848	410.587.214	308.571.040	66	133
3	Transferi i donacije	14.300.764	7.576.670	86.330.595	53	9
II	RASHODI (1+2+3+4)	6.172.952.378	5.970.953.603	5.497.141.578	97	109
1	Tekući rashodi	5.617.485.448	5.562.263.300	5.158.422.389	99	108
2	Kapitalni transferi	341.870.000	205.910.792	171.948.848	60	120
3	Izdaci za kamate	208.441.930	202.779.511	166.770.341	97	122
4	Tekuća rezerva	5.155.000	0	0	0	
III	TEKUĆI SUFICIT (I-II)	-194.752.169	-26.755.005	-51.183.386	14	52
IV	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	66.328.089	29.821.853	22.301.745	45	134
1	Ostali kapitalni primici	300.000	97.513	413.972	33	24
2	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	66.628.089	29.919.366	22.715.717	45	132
V	UKUPAN SUFICIT (III-IV)	-261.080.258	-56.576.858	-73.485.131	22	77
VI	NETO POVEĆANJE FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	68.350.000	42.798.729	-22.647.388	63	-189
1	Primici od finansijske imovine	100.000.000	68.298.729	352.612	68	19369
2	Izdaci za finansijsku imovinu	31.650.000	25.500.000	23.000.000	81	-6
VII	NETO ZADUŽIVANJE (1-2)	91.430.258	-117.339.149	-440.244.598	-128	27
1	Primici od zaduživanja	1.295.000.000	814.080.453	389.893.003	63	209
2	Izdaci za otplate dugova	1.203.569.742	931.419.602	830.137.601	77	112
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT/DEFICIT (V+VI+VII)	-101.300.000	-131.117.278	-536.377.117	129	24
IX	RAZGRANIČENI PRIHODI	101.300.000			0	
X	OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG PERIODA	0			0	
XI	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (X+IX-VIII)	0	-131.117.278	-536.377.117		24

U 2024. godini ukupni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 6.826.675.293 KM, rashodi, izdaci i otplate dugova u iznosu od 6.957.792.571 KM, te je ostvaren negativan finansijski rezultat (deficit) u iznosu od 131.117.278 KM.

U revidiranoj godini iskazan je tekući deficit u iznosu od 26.755.005 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 5.944.198.598 KM, a rashodi u iznosu od 5.970.953.603 KM. Nakon uključivanja u obračun primitaka od prodaje stalnih sredstava (97.513 KM), primitaka od finansijske imovine (68.298.729 KM) i primitaka od zaduživanja (814.080.453 KM), te izdataka za nabavku stalnih sredstava (29.919.366 KM), izdataka za finansijsku imovinu (25.500.000 KM) i izdataka za otplatu dugova (931.419.602 KM), ostvaren je ukupan negativan finansijski rezultat od 131.117.278 KM.

Na negativan finansijski rezultat u najvećem dijelu uticali su manje realizovani planirani prihodi i primici u odnosu na planirana sredstva Budžetom FBiH za 648.124.916 KM. Najznačajnije odstupanje konstatovano je kod planiranja neporeznih prihoda u iznosu od 208.294.634 KM, što se odnosi na manje realizovane prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih kursnih razlika u iznosu od 225.383.627 KM. Primici od zaduživanja manje su realizovani za 480.919.547 KM, što se odnosi na manje realizovane zajmove primljene kroz državu u iznosu od 86.957.052 KM, nerealizovane primitke od inostranog zaduživanja u iznosu od 200.000.000 KM, primitke od domaćeg zaduživanja (dugoročne obveznice) u iznosu od 7.933.001 KM i primitke od domaćeg zaduživanja (trezorski zapisi) u iznosu od 186.029.494 KM. Također, primici od finansijske imovine manje su realizovani za 31.701.271 KM u odnosu na planirana sredstva Budžetom FBiH.

Podaci iz bilansa stanja:

Opis	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.
Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		
Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	180.141.377	48.843.450

Akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima/deficit u bilansu stanja na 31. 12. 2024. iskazan je u iznosu od 180.141.377 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 131.297.927 KM. Osim za negativan finansijski rezultat revidirane godine (131.117.278 KM), povećanje akumuliranog viška rashoda nad prihodima izvršeno je za 180.649 KM, što se odnosi na korekcije knjiženja prihoda i rashoda iz prethodnih perioda po zahtjevima budžetskih korisnika, koje su u 2024. godini teretile akumulirani višak rashoda nad prihodima.

6.3 BILANS STANJA

6.3.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazani su u iznosu od 800.220.529 KM.

6.3.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva, iskazana su u iznosu od 242.198.568 KM. Sredstva na transakcijskim računima na 31. 12. 2024. godine iznosila su 470.924.285 KM. Stanje novčanih sredstava iskazano u Bilansu stanja u iznosu od 242.198.568 KM posljedica je iskazanog potražnog salda na kontu za poravnanje u Glavnoj knjizi Trezora u iznosu od 228.950.951 KM, koje se odnosi na obaveze koje su unesene sa 31. 12. 2024. godine i koje su povučene na plaćanje, a likvidirane su u januaru 2025. godine.

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH svi javni prihodi budžeta Federacije BiH moraju se uplatiti na Jedinstveni račun Trezora, koji je u nadležnosti Ministarstva finansija. Ovi javni prihodi moraju se uplatiti na Depozitni račun Budžeta FBiH (u daljem tekstu: Depozitni račun), koji se na kraju dana raspoređuju na transakcijske račune, a sa Depozitnog računa mogu se isplatiti samo više ili pogrešno uplaćeni prihodi koji se odnose na tekuću fiskalnu godinu. Ministarstvo finansija je otvorilo Depozitni račun kod Union banke d.d. Sarajevo.

U skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor u okviru Ostalih novčanih i deponovanih sredstava evidentira se poravnanje za primljene prihode i izvršeno plaćanje sa Jedinstvenog računa Trezora, kao i poravnanje po izvršenom prometu gotovine. Knjigovodstveno evidentiranje depozitnog izvoda vrši se u okviru grupe konta 1118 – Ostala novčana sredstva.

Na osnovu uvida u izvode na određeni dan utvrđeno je da se javni prihodi uplaćeni u korist Budžeta FBiH sa Depozitnog računa na kraju dana raspoređuju na transakcijske račune. Uvidom u bankovne izvode transakcijskih računa, te računa za posebne namjene na 31. 12. 2024. godine, kojima raspolaže Ministarstvo finansija, potvrdili smo da knjigovodstveno stanje odgovara stanju prema izvodima banke. Uvidom u izvod Depozitnog računa na 31. 12. 2024. godine utvrđeno je da je stanje 0 KM. Prema dostavljenim podacima, ukupni priliv sredstava na Depozitni račun u toku 2024. godine iznosio je 5.922.274.183 KM, a na svim transakcijskim računima 6.197.908.401 KM. Razlika više uplaćenih sredstava na transakcijske račune (275.634.218 KM) u odnosu na uplaćena sredstva na Depozitni račun odnosi se na povrate sredstava, pogrešno uplaćena sredstva, refundacije bolovanja, primitke od prodaje stalnih sredstava, dionica i slično.

U nastavku dajemo pregled sredstava na transakcijskim računima, sa početnim stanjem na 1. 1. 2024. godine, prilikom i odlivima u toku 2024. i stanjem na 31. 12. 2024. godine:

R. br.	Transakcijski računi	Stanje računa 1. 1. 2024. godine	Promet 2024. godina		Stanje računa 31. 12. 2024. godine
			Priliv sredstava	Odliv sredstava	
1	2	3	4	5	3
1.	Union banka d.d. Sarajevo	40.988.079	2.041.913.599	1.972.052.412	110.849.266
2.	ASA Banka d.d. Sarajevo	57.381.230	1.361.775.348	1.344.239.590	74.916.988
3.	Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	57.769.690	1.379.382.199	1.357.000.315	80.151.575
4.	Intesa Sanpaolo banka d.d. BiH	59.389.221	1.383.301.961	1.355.593.289	87.097.893
	Ukupno	215.528.221	6.166.373.107	6.028.885.606	353.015.722

U nastavku dajemo pregled sredstava na namjenskim i donatorskim transakcijskim računima, sa stanjem na 31. 12. 2024. godine:

R. br.	Vrsta računa	Stanje računa 31. 12. 2024. godine	Stanje računa 31. 12. 2023. godine
1	2		3
1.	PTR – Upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata	13.956.822	80.204.849
2.	PTR – Garancijski fond	47.729.674	47.729.195
3.	PTR – Unapređenje avio prometa FBiH – JP „Aerodrom Bihać“	12.686.035	16.959.652
4.	PTR – Sredstva za zaštitu i spašavanje	26.058.580	20.204.528
5.	PTR – Razvoj i unapređenje avioprometa	4.015	296.201
6.	PTR – Prikupljanje prihoda ostvarenih od prometa lutrije BiH	4.636.270	4.864.756
7.	PTR – Uplata naknada i prihoda za korištenje šuma	3.559.967	3.095.648
8.	PTR – Polaganje specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih zaposlenika	1.586.258	1.268.354
9.	PTR – Uplata taksi za uspostavu naftnih derivata	1.062.676	971.302
10.	PTR – Prikupljanje prihoda ostvarenih od naknada za tehničke preglede, polaganja stručnih ispita, izdavanja licenci, uvjerenja, sertifikata i ostalo	710.001	851.254
11.	PTR – Naknade iz osiguranja od požara	731.744	667.289
12.	Ostali posebni namjenski računi ¹⁰⁰	2.031.861	1.669.640
	Ukupno	114.753.903	178.782.668
1.	Donatorski transakcijski računi¹⁰¹	3.154.660	2.573.457

Na pojedinim namjenskim računima, kao što su PTR – Uplata naknada i prihoda za korištenje šuma (Zakon o šumama stavljen je izvan snage 2011. godine), PTR – za prikupljanje prihoda od GSM licence, PTR – za naknade iz osiguranja od požara, nije bilo odliva sredstava, što dovodi u pitanje pravovremenost namjenskog trošenja prikupljenih sredstava u skladu sa zakonskim osnovom za prikupljanje i raspolaganje sredstvima. Također, sa PTR – Sredstva za zaštitu i spašavanje od 26.348.955 KM, utrošeno je svega 290.415 KM i sa PTR – Unapređenje avio prometa FBiH – JP „Aerodrom Bihać“ od 16.959.806 KM, utrošeno je svega 4.273.770 KM, što znači da se sredstvima ne upravlja efikasno.

6.3.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 483.291.099 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veća su za 249.453.453 KM. U njihovoj strukturi najznačajnija su: potraživanja od krajnjih korisnika kredita koji su im preneseni supsidijarnim sporazumima (398.147.937 KM), ostala nespomenuta potraživanja (66.616.573 KM) i potraživanja od pravnih osoba (18.231.848 KM).

¹⁰⁰ PTR – Energoinvest d.d. Sarajevo za plaćanje takse Gazprom Export u Moskvi, PTR – Izdavanje okolišnih dozvola i kategorizacija ugostiteljskih objekata, PTR – Prikupljanje prihoda od GSM licence, PTR – Pružanje ugostiteljskih usluga, PTR- za organizaciju polaganja stručnog ispita (doktori veterinarske medicine, veterinarski tehničari i veterinarski laboranti) i za registraciju i obnovu registracije lijekova koji se upotrebljavaju u veterinarstvu, PTR- za prikupljanje prihoda ostvarenih od naknada za polaganje ispita za rukovoditelja akcije gašenja požara, PTR – Polaganje stručnih ispita pri Federalnom ministarstvu pravde, FMF – Zavod za javno zdravstvo (stručna edukacija), FMF – Arhiv FBiH (polaganje stručnog Arhivističkog ispita) i PTR – FMRISP – polaganje stručnih ispita

¹⁰¹ U okviru Jedinственог računa Trezora ima 30 donatorskih računa

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, budžetski korisnici su dužni provesti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja po osnovu ugovora ili bilo kojeg drugog potraživanja po osnovu javnih prihoda. Za nenaplativa potraživanja Vlada FBiH na obrazloženi prijedlog budžetskog korisnika može donijeti odluku o otpisu potraživanja.

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava koji su im preneseni supsidijarnim sporazumima iskazana su u iznosu od 398.147.937 KM, a odnose se na obaveze koje su izmirene iz Budžeta FBiH, po kreditima koji su supsidijarnim ugovorima s FBiH preneseni na krajnje korisnike. Dio potraživanja u iznosu od 395.675.360 KM iskazan je na poziciji sumnjivih i spornih, a dio u iznosu od 2.472.577 KM na poziciji redovnih potraživanja. Preknjiženje dijela nenaplaćenih potraživanja starijih od šest mjeseci, u iznosu od 248.531.062 KM, na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja izvršeno je u 2024. godini, a najveći dio prenosa na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi se na JP „Željeznice FBiH“ u iznosu od 55.538.219 KM i JP Autoceste FBiH u iznosu od 184.551.194 KM.

Najznačajnija sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na: JP „Autoceste FBiH“ (185.324.448 KM), JP „Željeznice FBiH“ (111.291.226 KM), JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo (69.830.602 KM), JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje (6.548.342 KM), JP „Deponija“ Mostar (4.010.541 KM), JP „Li-Čistoća“ Livno (3.799.626 KM), RMU „Breza“ d.o.o. Breza (2.549.023 KM), RMU „Kreka“ d.o.o. Tuzla (2.399.413 KM), KJP „10. Juli“ Bosanska Krupa (2.379.608 KM), MKF „Prizma Sarajevo“ – u stečaju (2.314.784 KM), Općina Grude (1.571.222 KM), JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ Lukavac (1.520.022 KM) i Općina Posušje (1.164.038 KM). S obzirom na postojanje neizmirenih obaveza po kreditima datim krajnjim korisnicima po osnovu vanjskog duga, te konstantnog kašnjenja u otplati tih obaveza, odnosno izostanka plaćanja obaveza prema FBiH, u periodu od 1. 1. 2018. do 31. 12. 2020. godine, izvršeni su reprogrami kreditnih obaveza po kreditima sa: JKP „10. Juli“ Bosanska Krupa, JKP „Vodovod“ Cazin, RMU „Kreka“ d.o.o. Tuzla, Općina Grude, Zapadnohercegovački kanton, Unsko-sanski kanton, Općina Livno, Grad Bihać, Općina Posušje, Kanton Tuzla i Općina Kiseljak.

Do značajnog pada u naplati prihoda od krajnjih korisnika došlo je zbog izostanka plaćanja obaveza po vanjskom dugu JP „Autoceste FBiH“ koje su od početka III kvartala (1. 7. 2022.godine) obustavile plaćanja obaveza prema FBiH, dok je u ovom periodu FBiH uredno servisirala te obaveze. JP „Autoceste FBiH“ su obavijestile Ministarstvo finansija da zbog izostanka prenosa određenog dijela sredstava iz naplaćene akcize za gorivo koje se zakonski ubire za namjenu otplate obaveza kredita za izgradnju autocesta i brzih cesta u FBiH, obustavljeno je plaćanje obaveza iako je zakonska obaveza plaćanje kredita. Vlada FBiH je na sjednici održanoj 29. 12. 2023. godine, prihvatila zahtjev JP „Autoceste FBiH“ i odobrila reprogram obaveza po vanjskim kreditima koji su supsidijarno preneseni ovom preduzeću. Ugovori o reprogramu obaveza su zaključeni 29. 12. 2023. godine. Ukupno je reprogramirano 226.542.437 KM neizmirenih obaveza, kojim je prolongiran rok za izmirenje obaveza. Međutim, pored odobrenog reprograma otplate kredita po vanjskom dugu za JP „Autoceste FBiH“ u toku 2024. godine dospjele obaveze iskazane su u iznosu od 185.324.448 KM, a plaćeno je samo 13.652.709 KM dospjelih obaveza na 31. 12. 2024. godine, prema uslovima iz reprograma.

Ministarstvo finansija je u decembru 2024. godine dostavilo Vladi FBiH Informaciju o naplati kredita krajnjih korisnika za period od 1. 1. do 30. 9. 2024. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 19. 2. 2025. godine¹⁰² primljena je na znanje Informacija, te su zadužena sljedeća ministarstva za realizaciju aktivnosti: Ministarstvo finansija je zaduženo da odobri reprogram obaveza po svim međunarodnim kreditima za JP „Autoceste FBiH“ i JP Željeznice FBiH sa stanjem na 31. 12. 2024. godine; Ministarstvo prometa i komunikacija zaduženo je da poduzme aktivnosti na pripremi zakonskog rješenja o konsolidaciji JP Željeznice FBiH kojim bi se kreditne obaveze po osnovu vanjskog duga JP Željeznice FBiH alocirale na Federaciju i pretvaranju tih potraživanja u državni kapital; Ministarstvo energije rudarstva i industrije i JP „Elektroprivreda BiH“ zaduženi su da se aktivno uključe u proces rješavanja kreditnih obaveza Rudnika uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla i Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza; zadužena su federalna ministarstva da dodjelu transfera krajnjim korisnicima koji imaju neizmirene obaveze prema Budžetu FBiH uslove prethodnim regulisanjem obaveza prema Budžetu FBiH.

¹⁰² V. broj: 160/2025

Ministarstvo finansija zaduženo je da Vladi FBiH predloži otpis nenaplaćenih potraživanja Mikrokreditne fondacije „Prizma“ i JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ Lukavac, zbog nemogućnosti naplate potraživanja.

Prema prezentiranim podacima Ministarstva finansija, u toku 2025. godine zaključeno je 17 ugovora o reprogramu sa JP „Autoceste FBiH“ 28. 4. 2025. godine, prema kojem su reprogramirane sve kreditne obaveze zaključno sa 31. 12. 2024. godine. Također, Vlada FBiH je na sjednici održanoj 12. 5. 2025. godine donijela Odluku¹⁰³ kojom se odobrava otpis potraživanja JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ Lukavac, te Odluku¹⁰⁴ kojom se odobrava otpis potraživanja Mikrokreditnoj fondaciji Prizma, zbog nemogućnosti naplate potraživanja. Sektor za upravljanje dugom pri Ministarstvu finansija je odmah poduzeo aktivnosti na isknjižavanju navedenih obaveza iz evidencija duga.

Ističemo da neplaćanje obaveza ovih korisnika direktno utiče na primitke i likvidnost Budžeta FBiH, s obzirom na to da FBiH obaveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom roku i dospelom iznosu. U ranijem periodu Ministarstvo finansija je s krajnjim korisnicima zaključivalo reprogramme, koji najvećim dijelom nisu imali efekta s obzirom na to da obaveze ni nakon dospijeca reprograma nisu izmirene. Ministarstvo finansija je u toku 2024. godine slalo opomene za plaćanje, kao i opomene za aktiviranje mjenica. Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg perioda, prije donošenja Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, kada u cilju njihove naplate nisu osigurani instrumenti naplate kredita od krajnjih korisnika.

Potraživanja od kantona za dospjele anuitete po odobrenim dugoročnim kreditima iskazana su u iznosu od 772.440 KM, od čega se po III Stand-by aranžmanu zaključenim s Međunarodnim monetarnim fondom (u daljem tekstu MMF), na potraživanja za kamate od Bosansko-podrinjskog kantona odnosi 772.439 KM. Ove obaveze odnose se na dospjele kamate za date pozajmice po Ugovoru o prenosu kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu MMF-a, sklopljenim između FBiH, koju zastupa Ministarstvo kao zajmodavac, i svih kantona u FBiH. **Napominjemo da po ovim kreditima nisu iskazana dospelja potraživanja po osnovu glavnice u iznosu od 9.472.439 KM, niti se može potvrditi da su poduzete sve zakonom propisane radnje za njihovu naplatu.**

Ministarstvo finansija je u 2024. godini poduzelo određene aktivnosti na naplati potraživanja (pojedini korisnicima su poslale opomene). Međutim, za potraživanja iz ranijih godina, kao i ona za koja su prethodnom periodu zaključeni reprogrami, nisu poduzete sve zakonom propisane radnje za naplatu u iznosu od najmanje 89.303.979 KM. Ovo se odnosi na sljedeće krajnje korisnike: JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo (69.830.602 KM), JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje (6.548.342 KM), JP „Deponija“ Mostar (4.010.541 KM), JP „Li-Čistoća“ Livno (3.799.626 KM), KJP „10. juli“ Bosanska Krupa (2.379.608 KM), Općina Grude (1.571.222 KM) i Općina Posušje (1.164.038 KM). Iako su sa korisnicima JP „Li-Čistoća“ Livno, KJP „10. juli“ Bosanska Krupa, Općina Grude i Općina Posušje u ranijem periodu zaključeni reprogrami, obaveze se ne izmiruju, ali daljnjih aktivnosti na naplati potraživanja nije bilo. Za potraživanja od JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje nisu poduzete mjere na naplati, niti je za potraživanja od JP „Deponija“ Mostar aktivirana garancija.

Navedeno nije u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da su budžetski korisnici dužni provesti sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja.

U strukturi **ostalih nespomenutih potraživanja** najznačajnija su ostala potraživanja evidentirana kod Zavoda za PIO/MIO (15.088.307 KM), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (14.098.616 KM) i Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (2.286.925 KM). Ostala potraživanja kod Zavoda za PIO/MIO odnose se na: potraživanja po vansudskim poravnanjima - doprinosi (9.101.142 KM), potraživanja za preplate penzija iz prethodnih godina (5.987.165 KM), ostala potraživanja kod Ministarstva energije, rudarstva i industrije odnose se na odobrena, a nerealizovana sredstva Trajnog revolving fonda na računu Union banke d.d. Sarajevo, a ostala potraživanja kod Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata odnose se najvećim dijelom (1.940.931 KM) na više isplaćena sredstva (preužitak) korisnicima kojima je prestalo pravo iz oblasti BIZ-a usljed smrti, ostvarivanja prava na penziju i drugo.

¹⁰³ V. broj: 793/2025

¹⁰⁴ V. broj: 792/2025

Njihovu strukturu čine potraživanja po osnovu više isplaćene novčane egzistencijalne naknade (1.392.435 KM), invalidnine (486.608 KM), naknade dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja (61.888 KM). Najveći dio sumnjivih i spornih potraživanja u iznosu od 27.202.412 KM iskazan je kod sljedećih korisnika: Federalna direkcija robnih rezervi (9.069.276 KM), Ministarstvo prometa i komunikacija (7.929.605 KM), Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (2.760.733 KM), Federalno ministarstvo odbrane (2.208.509 KM) i Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Bihać (1.430.155 KM).

Potraživanja od pravnih osoba najvećim dijelom odnose se na potraživanja za isporučenu robu i usluge evidentirana kod Zavoda za PIO/MIO (7.037.311 KM) i Federalnog ministarstva odbrane (4.942.947 KM). Potraživanja za isporučenu robu i usluge kod Zavoda za PIO/MIO najvećim dijelom odnose se na potraživanja po Sporazumu o izmirenju duga po Zakonu o naplati i djelimičnom otpisu duga¹⁰⁵ (6.937.566 KM). Ova potraživanja odnose se na 10 Sporazuma o izmirenju duga („Fabrika termoplastike „Progres“ Kakanj, „Livnica“ d.d. Vareš, DP „Saniteks“ d.d. Velika Kladuša, „Hidrotehnika“ d.o.o. Kladanj, „Bosna GP“ Sarajevo, „Barit“ d.o.o. Kreševo, „BNT“ traktori i autodizalice d.o.o. Novi Travnik, „Olimp“ d.d. Gračanica, Tvornica papirne ambalaže „Grafopak“ d.o.o. Gračanica i „Rudarinvest“ d.o.o. Banovići).

Kratkoročni plasmani iskazani u iznosu od 49.526.539 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu zbog razročenja prethodno oročenih sredstava. Naime, u toku godine zbog potreba likvidnosti Budžeta, razročena su sredstva u iznosu od 28.300.000 KM (kratkoročni depozit). U strukturi ovih plasmana najznačajniji su: sumnjiva i sporna potraživanja (43.347.288 KM) i ostali krediti (5.248.308 KM). Sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar. Ostali krediti odnose se na date pozajmice Budžeta FBiH kantonalnim budžetima u prethodnom periodu (2001. i 2002. godina), s rokom vraćanja 31. 12. 2001, odnosno 31. 12. 2002. godine.

Za naplatu plasmana po osnovu datih pozajmica nisu osigurani instrumenti povrata. Korisnici budžeta po isteku ugovorenog roka za naplatu dužni su poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu, te izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja. Nije prezentirana dokumentacija da su poduzimane aktivnosti s ciljem rješavanja datih pozajmica, što ima posebnu značajnost s obzirom na period kada su pozajmice date.

6.3.2 Stalna sredstva

6.3.2.1 Stalna sredstva

U konsolidovanom Bilansu stanja Budžeta FBiH iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 420.653.503 KM (nabavne vrijednosti od 724.275.624 KM, ispravke vrijednosti od 303.622.121 KM) i nisu usaglašena s izvorima stalnih sredstava (415.669.955 KM) za iznos od 4.983.548 KM. Ona se odnose na: građevinske objekte (276.036.723 KM), opremu (262.338.906 KM), stalna sredstva u obliku prava (63.681.034 KM), sredstva u pripremi (50.988.792 KM), ostala stalna sredstva (41.298.697 KM), zemljište (19.044.755 KM) i sredstva van upotrebe (10.886.716 KM).

U okviru stalnih sredstava iskazana su i ona institucija koje su prešle s federalnog na državni nivo: Federalno ministarstvo odbrane (u daljnjem tekstu: FMO), Vojska FBiH (u daljnjem tekstu: VF), Carinska uprava FBiH i Obavještajno-sigurnosna služba FBiH (sadašnje vrijednosti 28.216.438 KM, nabavne vrijednosti 34.068.652 KM, ispravke vrijednosti 5.852.215 KM). Status imovine navedenih institucija još uvijek nije riješen (detaljno obrazloženo u tački 8. Izvještaja).

U toku godine izvršeno je povećanje vrijednosti stalnih sredstava koje se odnosi na nabavku zgrada, opreme, motornih vozila, ostale prevozne opreme, laboratorijske opreme, robnih rezervi, stalnih sredstava u obliku prava, sredstava u pripremi i građevina. Povećanje vrijednosti opreme koje se odnosi na motorna vozila u najvećem iznosu iskazano je kod Federalne uprave policije, Ministarstva unutrašnjih poslova, i Sudske policije. Povećanje robnih rezervi u iznosu od 1.134.461 KM iskazano je kod Federalne direkcije za robne rezerve.

¹⁰⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 25/06

Kod Ministarstva prometa i komunikacija, u toku godine izvršeno je rashodovanje stalnih sredstava nabavne vrijednosti od 15.570.633 KM (0 KM sadašnje vrijednosti), a odnosi se na sredstva Ministarstva i ona koje je koristila Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH (u daljnjem tekstu: Agencija BHANSA). Rashod je evidentiran na osnovu Rješenja ministricе prometa i komunikacija od 14. 2. 2025. godine, kao i Rješenja o rashodu stalnih sredstava od 26. 8. 2024. godine, kojima je Agenciji BHANSA data saglasnost da uništi i rashoduje stalna sredstva koja ne koristi.

Revizijom budžetskih korisnika (Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo kulture i sporta) utvrđeno je da su pojedine građevine evidentirane u iznosu od najmanje 9.539.130 KM, iako za njih budžetski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju o posjedu i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom.

Budući da pojedine nekretnine nisu iskazane na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, niti su institucije FBiH u posjedu svih objekata, nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata u Glavnoj knjizi Trezora i finansijskim izvještajima, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Međutim, za većinu objekata za koje budžetski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju o posjedu i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom, nekretnine se ne mogu uknjižiti kod nadležnog suda s obzirom na to da je imovina upisana kao državno vlasništvo i da se na nju odnose odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom.

6.3.2.2 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 504.222.078 KM, a odnose se na uložena sredstva u banke i druge finansijske institucije (265.129.034 KM), pozajmljivanja i učešća u dionicama (176.178.543 KM) i ostale dugoročne plasmane (62.914.501 KM).

Pozajmljivanja i učešća u dionicama odnosi se na pozajmljivanja kantonima (19.815.530 KM), općinama (1.000.000 KM), pojedincima (197.413 KM), ostala domaća pozajmljivanja (39.025.600 KM), te učešće u zajedničkim ulaganjima (116.140.000 KM). Učešće u zajedničkim ulaganjima odnosi se na učešće Vlade FBiH u osnivačkom kapitalu Razvojne banke FBiH (21.140.000 KM) i učešće Vlade FBiH u kapitalu Union banke d.d. Sarajevo u iznosu od (95.000.000 KM). U toku godine po Odluci Vlade FBiH izvršeno je povećanje dioničkog kapitala Vlade FBiH u Union banci d.d. Sarajevo (97,74%) u iznosu od 30.000.000 KM po osnovu ugovora o kreditu po subordiniranim uslovima iz 2022. i 2023. godine.

U toku godine razročena su sredstva u iznosu od 228.300.000 KM (200.000.000 KM dugoročni depoziti i 28.300.000 KM kratkoročni depozit). Zbog potreba likvidnosti Budžeta, prije isteka ugovora razročena su sredstva u iznosu od 90.000.000 KM (sedam ugovora), a po isteku ugovora (15 ugovora), vraćena su sredstva na transakcijske račune u iznosu od 138.300.000 KM.

Ostali dugoročni plasmani odnose se na kreditne plasmane putem Razvojne banke FBiH po Ugovoru o komisionim poslovima koji su zaključili Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta i Razvojna banka FBiH, kada je nastavljen kontinuitet zajedničke realizacije Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ (27.648.465 KM). Prema podacima iz Izvještaja o implementaciji kreditnih linija za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta na 31. 12. 2024. godine, u 2024. godini Banka je plasirala 26 kredita u iznosu od 6.092.512 KM, dok je još ugovoreno osam kredita u iznosu od 2.392.540 KM koji nisu doznačeni korisnicima. Stanje sredstava na namjenskom depozitu na dan bilansiranja je iznosilo 7.647.956 KM, tako da pored već ugovorenih, a nedoznačenih sredstava, raspoloživa sredstva su iznosila 5.255.416 KM. U spomenutom Izvještaju navedeni su identificirani problemi sa naplatom dospjelih obaveza, i to uključujući glavnice, kamatu i zateznu kamatu kod „Eco Madera“ d.o.o. Bugojno (96.500 KM), „Hurem-Wood Dream“ d.o.o. Tešanj (32.091 KM), „Mihalj Mont“ d.o.o. Mostar (10.848 KM) i „IPA-Prom“ d.o.o. Olovo (5.668 KM). **U vezi naplate odobrenih kredita Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kao nalogodavac je samo za preduzeće „Mihalj Mont“ zatražilo od Banke pokretanje postupka prinudne naplate blokadom računa, dok za ostale korisnike to nije učinilo, iako su i kod njih kašnjenja u povratu glavnice na dan sačinjavanja izvještaja bila u rasponu od 112 do 460 dana.**

Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta nije poduzelo potrebne pravne radnje s ciljem naplate kredita, predviđene zaključenim ugovorom o komisionim poslovima za sve korisnike kredita koji ne izmiruju uredno svoje obaveze, u cilju zaštite javnih sredstava.

Kod Ministarstva prometa i komunikacija na poziciji dugoročnih plasmana iskazan je iznos od 35.266.036 KM, koji se odnosi na učešće Vlade FBiH u osnovnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: BH Airlines). Evidentiranje udjela u Ministarstvu izvršeno je na osnovu odluka Vlade FBiH za doznačena sredstva iz Budžeta FBiH, zaključno sa 2012. godinom. Međutim, prema raspoloživim i u registar upisanim podacima iz aktuelnog izvoda iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajevu na 15. 1. 2016. godine, jedini osnivač bila je Federacija BiH, sa 100%-tnim udjelom osnivača i ugovorenim (upisanim) i uplaćenim kapitalom u iznosu od 18.773.273 KM.

Za preostali iznos udjela Vlade FBiH u osnovnom kapitalu BH Airlinesa u iznosu od 16.492.763 KM, koji je evidentiran u poslovnim knjigama Ministarstva prometa i komunikacija, nije istovremeno izvršeno povećanje udjela upisom u registar kod nadležnog suda, kako je propisano Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH. S obzirom na to da je u 2016. godini pokrenut stečaj u BH Airlinesu, Ministarstvo prometa i komunikacija je dostavilo informaciju od stečajnog upravitelja o prijavljenoj stečajnoj masi i koji iznos je prijavljen za učešće Vlade FBiH u osnovnom kapitalu. Informacijom od 19. 4. 2024. godine potvrđeno je da je u stečajnu masu prijavljen samo upisani kapital u iznosu od 18.773.273 KM, te da stečajna masa nije dovoljna za izmirenje priznatih potraživanja i da Vlada FBiH ne može očekivati nikakav ostatak stečajne mase u ovom postupku. **Zbog navedenog izvjesno je da vrijednost iskazanih dugoročnih plasmana nije realna, niti da će biti ekonomskih koristi. Ministarstvo prometa i komunikacija je u februaru 2025. godine uputilo zahtjev za sastanak sa Pravobranilaštvom FBiH i nalaženje rješenja radi zaštite ulaganja Vlade FBiH, ali do okončanja revizije nisu pokrenute aktivnosti.**

Uložena sredstva u banke i druge finansijske institucije odnose se na uložena sredstva u Garancijski fond (80.000.000 KM), budžetska sredstva Garancijskog fonda i prihod od premije (20.781.118 KM), uložena sredstva u Privrednu banku d.d. Sarajevo (56.130.837 KM) i uložena sredstva u Razvojnu Banku FBiH po osnovu komisionih kredita (101.254.361 KM).

Uložena sredstva u Privrednu banku d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: PBS), odnose se na sredstva Protuvrijednosnog fonda – Japan, Japanskog granta i Malezijskog granta uložena u PBS. Plasman sredstava u BOR banci d.d. Sarajevo izvršen je 2005. godine, a 2018. godine (nakon statusne promjene BOR banke) sredstva su prenesena na upravljanje PBS-u.

Vlada FBiH je 2005. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na kriterije kreditiranja iz sredstava Japanskih grantova i Malezijske donacije.¹⁰⁶ U 2018. godini donesena je nova Odluka o kriterijima kreditiranja iz sredstava Japanskih grantova i Malezijske donacije,¹⁰⁷ kojom je prethodna stavljena van snage. Ovim sredstvima administrira Komisija Vlade FBiH za replasman sredstava prikupljenih iz donacija Malezije i Japana.¹⁰⁸

Prema Izvještaju PBS-a na 30. 9. 2024. godine, stanje sredstava iznosilo je 45.491.463 KM, od čega se na plasirana sredstva odnosi 26.020.005 KM, a na slobodna 19.471.458 KM. Konfirmacija i usaglašavanje stanja sa PBS bankom izvršeno je na 30. 9. 2024. godine.

Komisija za replasman sredstava sačinila je 23. 6. 2025. godine Izvještaj o radu Komisije u periodu od 1. – 31. 12. 2024. godine, u kojem je konstatovano da je u toku godine zaprimljeno 13 zahtjeva za finansijsku podršku koji su odobreni od Komisije u iznosu od 3.450.301 KM. Također, u Izvještaju je navedeno da je u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu, zaprimljen manji broj zahtjeva aplikacija, što je rezultiralo i manjim povlačenjem sredstava iz Protuvrijednosnog fonda (5.165.000 KM 2023. godina).

¹⁰⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 64/05, 63/06, 32/10

¹⁰⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 72/18

¹⁰⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 64/05, 63/06, 58/07, 96/07, 59/08, 62/08, 47/09, 58/09, 67/09, 32/10, 24/16, 35/16, 82/16, 23/18, 26/20

6.3.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 1.103.010.793 KM, od čega se na obaveze odnosi 531.191.865 KM, a na razgraničenja 571.818.928 KM. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 197.713.760 KM.

Kratkoročne obaveze odnose se na: kratkoročne tekuće obaveze (303.200.468 KM), kratkoročne kredite i zajmove (122.594.914 KM) i obaveze prema radnicima (105.396.483 KM).

U okviru **kratkoročnih tekućih obaveza** najznačajnije su obaveze prema pravnim i fizičkim osobama 202.326.966 KM, od kojih su najznačajnije obaveze prema dobavljačima u iznosu od 195.070.946 KM. Ove obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze na osnovu odobrenih transfera kod: Ministarstva prometa i komunikacija (42.562.702 KM), Ministarstva zdravstva (38.001.000 KM), Ministarstva rada i socijalne politike (35.896.906 KM), Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (28.571.249 KM), Ministarstva obrazovanja i nauke (5.199.227 KM) i Ministarstva okoliša i turizma (994.381 KM).

Preostali iznos kratkoročnih tekućih obaveza odnosi se na: ostale kratkoročne obaveze (26.274.739 KM) i obaveze za subvencije (74.140.764 KM). U okviru ostalih kratkoročnih obaveza najznačajnije su obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i sudskih rješenja iz radnih sporova i ostalih presuda (23.551.108 KM), a obaveze po osnovu subvencija privatnim preduzećima i poduzetnicima iskazane su kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Obaveze za kratkoročne kredite i zajmove najvećim dijelom odnose se na **obaveze od domaćeg zaduživanja** (122.500.666 KM), od čega se 120.000.000 KM odnosi na obaveze po osnovu izdatih trezorskih zapisa. U toku 2024. godine izvršeno je sedam emisija trezorskih zapisa ukupne nominalne vrijednosti 177.900.000 KM. Po tom osnovu prikupljeno je 177.900.000 KM (173.970.506 glavnice i 3.929.494 KM kamate), a izmirene su dospjele obaveze od 157.900.000 KM po emisijama iz 2023. i 2024. godine.

Obaveze prema zaposlenicima obuhvataju plaće budžetskih korisnika za mjesec decembar 2024. godine, kao i obaveze institucija koje su u ranijem periodu s federalnog prešle na državni nivo, a od kojih su najznačajnije obaveze FMO-a (64.389.497 KM), Obavještajno-sigurnosne službe (6.788.190 KM) i Vojske FBiH (690.541 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode (164.212.634 KM), razgraničene rashode (7.114.491 KM) i ostala razgraničenja (400.491.803 KM).

- **Razgraničeni prihodi** najvećim dijelom odnose se na neutrošena namjenska sredstva naplaćena po posebnim zakonskim i drugim propisima, za čiju realizaciju su zaduženi pojedini budžetski korisnici i iznose 155.249.942 KM. Najveći dio u iznosu od 122.382.189 KM su razgraničeni ostali prihodi, koji se odnose na: Ministarstvo finansija, Federalni Zavod PIO/MIO, Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Službu za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, Ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne politike i dr. Razgraničeni redovni prihodi za namjenska sredstva u iznosu od 32.867.753 KM najvećim dijelom odnose se na Federalnu upravu za civilnu zaštitu, Službu za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;
- **Razgraničeni rashodi** u najvećem iznosu od 2.502.295 KM iskazani su kod Ministarstva prometa i komunikacija, a odnose se na obaveze koje nisu evidentirane na poziciji kapitalnih transfera zbog nedovoljnog iznosa operativnog budžeta, vezano za podračun za izgradnju autoputeva i brzih cesta uprkos odobrenom Budžetu za 2024. godinu. Obaveze su nastale po osnovu Kapitalnog transfera drugim nivoima vlasti i fondovima - Transfer za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta u iznosu od 447.001 KM (gradovi Konjic 40.591 KM i Mostar 406.410 KM) i Kapitalnog transfera javnim preduzećima - Transfer za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta u iznosu od 2.055.294 KM (JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar 626.684 KM i JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo 1.428.610 KM);

- **Ostala razgraničenja** najvećim dijelom odnose se na razgraničene primitke (398.147.937 KM) koji se odnose na potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava, koja su supsidijarnim sporazumima s FBiH prenesena na krajnje korisnike.

Revizijom je utvrđeno da na 31. 12. 2024. godine stanje na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama” (konta glavne kategorije 16 i 36) nije usaglašeno s drugim povezanim jedinicama za 757.535 KM, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Preporuka:

- *izvršiti usaglašavanje stanja na kontima finansijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama u Glavnoj knjizi Trezora, a evidentiranje na kontima vršiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.*

6.3.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 6.346.031.600 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 335.892.043 KM. Struktura dugoročnih obaveza je sljedeća: obaveze po osnovu dugoročnih zajmova (6.339.068.559 KM), ostale dugoročne obaveze (9.762.143 KM) i dugoročna razgraničenja (2.799.103 KM). U bruto bilansu Ministarstva finansija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate i kratkoročne obaveze po osnovu zaduženja.

Obaveze po osnovu dugoročnih zajmova u odnosu na prethodnu godinu veće su za 349.345.244 KM, a najvećim dijelom odnose se na: vanjski dug FBiH – dug koji je ugovorila BiH (5.010.424.092 KM), vanjski dug FBiH – dug koji je direktno ugovorila FBiH (43.318.325 KM) i obaveze od domaćeg zaduživanja (1.285.324.411 KM).

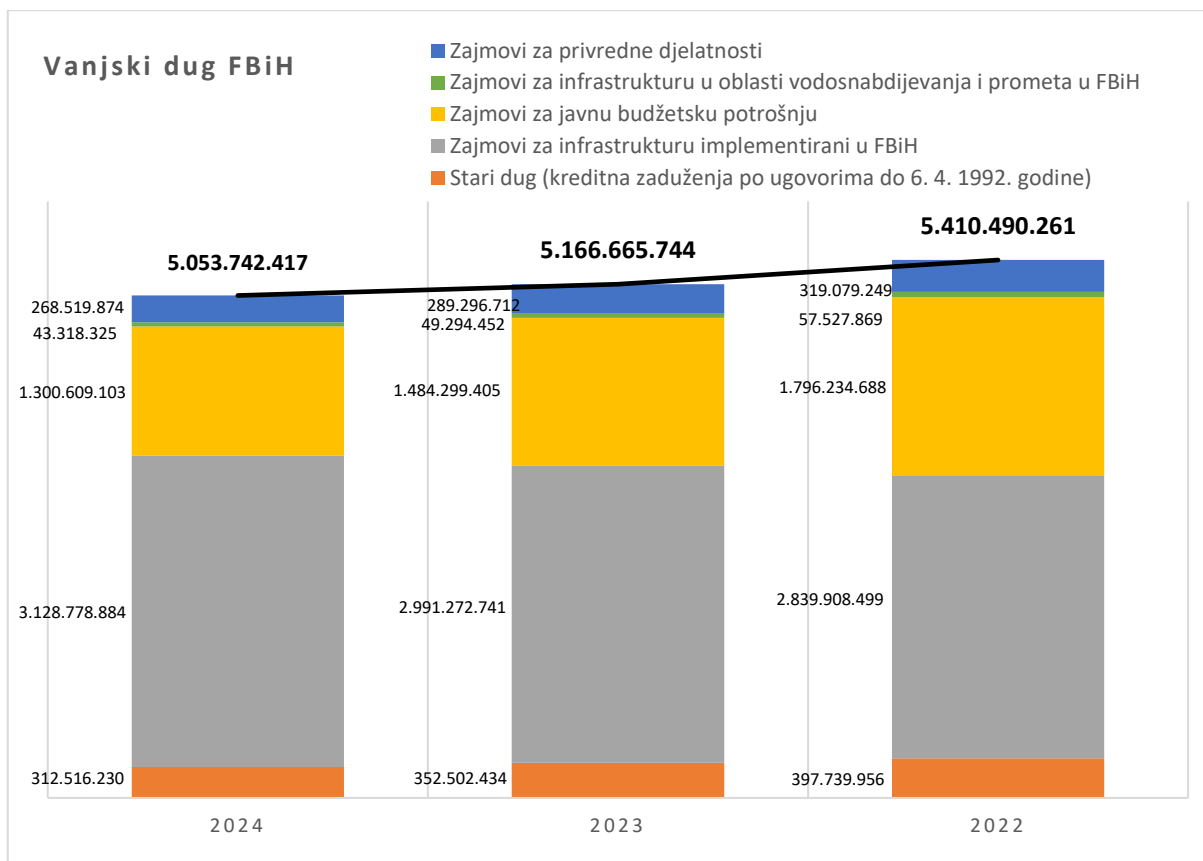
Obaveze po vanjskom dugu

Vanjski dug FBiH¹⁰⁹ iskazan je u iznosu od 5.053.742.417 KM. U ukupnim dugoročnim obavezama po vanjskom dugu, vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na vanbilansnoj evidenciji Glavne knjige Trezora (3.803.752.578 KM), sredstva odobrena kantonima iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana (19.815.530 KM). Preostali iznos 1.230.174.309 KM, odnosi se na obaveze koje direktno otplaćuje FBiH i terete Budžet FBiH.

U nastavku dajemo pregled vanjskog duga:

Opis	Stanje duga na 31. 12. 2024. godine	Stanje duga na 31. 12. 2023. godine
Vanjski dug koji je ugovorila BiH	5.010.424.092	5.117.371.292
Stari dug (kreditna zaduženja po ugovorima do 6. 4. 1992. godine)	312.516.230	352.502.434
Zajmovi za infrastrukturu implementirani u FBiH	3.128.778.884	2.991.272.741
Zajmovi za javnu budžetsku potrošnju	1.300.609.103	1.484.299.405
Zajmovi za privredne djelatnosti	268.519.874	289.296.712
Vanjski dug koji je direktno ugovorila FBiH	43.318.325	49.294.452
Zajmovi za infrastrukturu u oblasti vodosnabdijevanja i prometa u FBiH	43.318.325	49.294.452
Ukupno	5.053.742.417	5.166.665.744

¹⁰⁹ Vanjski dug u Federaciji obuhvata vanjski dug Vlade FBiH, kantona, gradova, općina i drugih krajnjih dužnika i obuhvata dio duga bivše Jugoslavije, odnosno restrukturirani dug u okviru Pariškog i Londonskog kluba, te konsolidovani dug IBRD-a (stari dug) i dug nastao zaduživanjem nakon 14. 12. 1995. godine (novi dug). Novi vanjski dug obuhvata dug koji je FBiH direktno ugovorila s vanjskim kreditorima (direktni dug) i dug po kreditima koje je BiH ugovorila u ime FBiH (relevantni dug) i supsidijarno prenijela na FBiH. Po ovim kreditima dužnik je FBiH, odnosno kanton, grad, općina, javno preduzeće ili drugi dužnik – krajnji korisnik kredita, ukoliko su, potpisivanjem podgovora sa FBiH, preuzeli obavezu vraćanja kredita.

Sredstva za izmirenje obaveza po osnovu vanjskog duga osiguravaju se rasporedom prihoda (na podračun za servisiranje vanjskog duga FBiH u korist Budžeta BiH) iz pripadajućeg dijela bruto prihoda od indirektnih poreza za FBiH ili iz Budžeta FBiH za direktne obaveze FBiH po vanjskom dugu, uplatom sa Jedinstvenog računa Trezora.

Po osnovu otplate glavnice u toku godine izvršeno je smanjenje vanjskog duga u iznosu od 703.607.038 KM, od čega se na obaveze po relevantnom dugu odnosi (697.595.832 KM), dok je po direktnom dugu otplaćeno (6.011.205 KM). Plaćene su kamate po otplatama duga u iznosu od 182.460.993 KM (od čega se na relevantni dug odnosi 180.922.216 KM, a na direktni 1.538.777 KM).

Od ukupno iskazanog vanjskog duga FBiH, iznos od 3.803.752.578 KM odnosi se na obaveze po vanjskom dugu koje su prenesene na krajnje korisnike, odnosno kantone, općine, gradove i javna preduzeća. Krajnji korisnici imaju obavezu da dospjele glavnice, kamate i druge troškove po kreditima koji su im preneseni u skladu sa supsidijarnim sporazumima, izmiruju uplatom u Budžet FBiH. Revizijom je utvrđeno da pojedini krajnji korisnici svoje obaveze ne izmiruju u rokovima utvrđenim otplatnim planovima, te su po tom osnovu iskazana potraživanja po vanjskom dugu koja su prenesena na krajnje korisnike kreditnih sredstava u iznosu od 398.147.937 KM, što je šire obrazloženo u tački 6.3.1.2 Izvještaja.

S podračuna za servisiranje vanjskog duga FBiH, po osnovu kredita Međunarodne asocijacije za razvoj – IDA (projekat vodosnabdijevanja i kanalizacije za Mostar), plaćene su dospjele kreditne obaveze u iznosu od 17.780.800 KM (glavnica u iznosu od 13.190.091 KM, a kamate u iznosu od 4.651.738 KM).

Supsidijarni kreditni ugovor potpisan je 16. 11. 2000. godine između BiH, FBiH i JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar, kojim je ugovoreno zaduženje u iznosu od 9.082.067 SDR, odnosno preračunato u KM na 31. 12. 2024. godine 22.289.346 KM, s grace periodom od 10 godina i otplatom u periodu od 1. 4. 2010. godine do 1. 4. 2035. godine. Umjesto krajnjeg korisnika, u 2024. godini plaćeno je 2.215.025 KM (glavnica u iznosu od 2.163.530 KM i kamate u iznosu od 51.495 KM), a preostale obaveze po glavnici kredita na 31. 12. 2024. godine iznosile su 8.915.803 KM. U ranijem periodu konstatovano je da se otplate ovog kredita tretiraju kao direktni dug FBiH i plaćaju se iz Budžeta FBiH.

Za iznos plaćenih obaveza nisu evidentirana potraživanja krajnjeg korisnika u Glavnoj knjizi Trezora u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora. JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar nije plaćao ove obaveze, što je direktno uticalo na izdatke Budžeta FBiH, budući da FBiH obaveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom i dospelom roku.

U vezi navedenog duga Ministarstvo finansija je u prethodnom periodu izjavilo da nije u posjedu originalnog supsidijarnog sporazuma niti ovjerene kopije, zbog čega nije ni evidentirano potraživanje od JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar. Na osnovu date preporuke, Ministarstvo je u toku 2021. i 2023. godine, pozivajući se na nalaze iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Ministarstva za 2020. godinu, upućivalo akte JP „Vodovod“ Mostar d.o.o. Mostar, u kojima je traženo izjašnjenje na okolnosti postojanja supsidijarnog Sporazuma kojim su preuzete obaveze po kreditu Svjetske banke-IDA 34000 (Voda za Mostar) od JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar, u smislu da li postoji primjerak Sporazuma potpisanog od strane ovlaštene osobe ili više njih, te ukoliko postoji da isti dostavi Ministarstvu u originalu ili ovjerenoj fotokopiji. JP „Vodovod“ Mostar nije se očitovalo po ovom pitanju, a Ministarstvo nije poduzimalo dalje aktivnosti na osiguranju dokumentacije, niti se obratilo kreditoru.

Nisu poduzete aktivnosti kako bi se obaveze po ovom kreditu tretirale u skladu sa zaključenim supsidijarnim kreditnim ugovorom i kako bi se evidentiralo potraživanje od krajnjeg korisnika za iznos plaćenih obaveza. Posebno ističemo činjenicu da se JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar nije nikako očitovao po ovom pitanju.

Također, po kreditu Vlade Kraljevine Španije (za vodosnabdijevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), s podračuna za servisiranje vanjskog duga FBiH plaćene su dospjele kreditne obaveze na ime glavnice (2.927.382 KM) i kamate (953.361 KM). U ranijem periodu, Sporazumom o kreditu regulisan je kreditni odnos između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH, kao i odnos između španskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. Obaveze po kreditu još uvijek nisu prenesene s BiH na FBiH, odnosno s FBiH na krajnjeg korisnika, a predmet je 2014. godine ustupljen Federalnom pravobranilaštvu. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi potvrdili da je bilo aktivnosti od Federalnog pravobranilaštva. Za isplaćena sredstva po kreditu evidentirana su potraživanja koja su sa 31. 12. 2024. godine iznosila 3.826.662 KM.

Napominjemo da je taksa na nepovučena sredstva ugovorena i plaća se za 26 projekata koje finansiraju kreditori: EBRD, IBRD i KfW. Ugovorima je definisano da se taksa obračunava primjenom definisanog postotka na nepovučeni iznos kredita, a počinje se obračunavati nakon isteka perioda od nekoliko mjeseci (utvrđeno ugovorima o zajmu) nakon potpisivanja ugovora o zajmu i obračunava se dok se zajam ne povuče u cijelosti ili dok se ugovor o kreditu ne otkaže.

Ugovoreni iznos kredita za ove projekte je 1.741.137.515 KM. Povučeni iznos kredita zaključno sa 31. 12. 2024. godine je 1.100.959.233 KM, dok je iznos nepovučenih sredstava 640.178.283 KM. Ukupno plaćena taksa na nepovučena sredstva, zaključno sa 31. 12. 2024. godine, iznosila je 22.065.787 KM, od čega se na taksu plaćenu u 2024. godini odnosi 2.807.283 KM. U Prilogu Izvještaja dat je tabelarni pregled projekata za koje nisu povučena kreditna sredstva, a za koje je ugovorena i plaća se taksa na nepovučena sredstva.

U okviru obaveza po vanjskom dugu iskazane su obaveze JP „Željeznice FBiH“ koje su nastale zaključivanjem sedam podugovora po osnovu prenosa obaveza po ino kreditima s FBiH koju zastupa Ministarstvo. Dospjele obaveze po ovim kreditima u ranijem periodu nisu se izmirivale zbog čega su zaključeni reprogrami. Iako su zaključenim reprogramima prolongirani rokovi za otplatu obaveza, ni nakon dospijeca roka otplate ove obaveze se nisu izmirivale. Obaveze po ovim kreditima, umjesto JP „Željeznice FBiH“, plaćene su iz Budžeta FBiH. Ministarstvo je 26. 8. 2021. godine s JP „Željeznice FBiH“ zaključilo anekse na podsporazume, kojima su definisani novi reprogramirani planovi otplate kojima je odgođeno plaćanje kreditnih obaveza do 2023. godine, međutim ove obaveze nisu izmirene.

Prema evidencijama Ministarstva finansija, obaveze po osnovu inokredita na 31. 12. 2024. godine iznose:

Naziv kredita	Ugovoreni dug	Dug od 1.1. – 31. 12. 2024. (KM)	Dospjele obaveze na 31. 12. 2024. (KM)
Vlada Španjolske –TALGO	67.337.088 EUR	15.082.821	30.165.641
EBRD 944 – Željeznice I	12.542.358 EUR	2.941.466	5.882.933
EBRD 35418 – Željeznice II	37.465.653 EUR	8.089.818	16.179.636
EIB 21127 – Željeznice I	24.000.000 EUR	5.603.044	11.206.087
EIB 23376 – Željeznice II	51.600.000 EUR	11.071.931	22.143.862
Opec Fond 1189P – Rekonstrukcija željeznica	11.897.064 USD	2.644.647	5.421.476
Vlada Portugala – Projekt modernizacije	31.992.000 EUR	10.145.795	20.291.589
Ukupno	224.937.099 EUR 11.897.064 USD	55.579.222	111.291.226

Obaveze po unutrašnjem dugu

Dugoročne obaveze po unutrašnjem dugu¹¹⁰ iskazane su u iznosu od 1.286.310.653 KM i u odnosu na prethodnu godinu (824.577.573 KM) više su za 461.773.080 KM. Ove obaveze iskazane su u Glavnoj knjizi Trezora na poziciji obaveze od dugoročnih obveznica (1.285.324.411 KM) i ostale dugoročne obaveze (986.242 KM¹¹¹). Obaveze po osnovu dugoročnih obveznica odnose se na obaveze po osnovu emitovanih obveznica u vlasništvu FBiH (1.283.000.000 KM) i obaveze po osnovu ratnih potraživanja (2.324.411 KM).

U nastavku dajemo tabelarni pregled unutrašnjeg duga:

Unutrašnji dug FBiH	Stanje duga na 31. 12. 2024. godine	Stanje duga na 31. 12. 2023. godine
Obaveze po osnovu zaduženja FBiH emisijom obveznica	1.283.000.000	820.000.000
Obaveze po osnovu emitovanih obveznica za ratna potraživanja	2.324.411	3.056.617
Obaveze od dugoročnih vlastitih obveznica za ratna potraživanja	29.925	29.925
Obaveze po osnovu verifikiranih obaveza za staru deviznu štednju i presuda za ratna potraživanja	956.317	1.491.031
Obaveze po osnovu emitovanih obveznica za staru deviznu štednju	0	0
Ukupno	1.286.310.653	824.577.573

U 2024. godini FBiH se zadužila na osnovu 11 emisija obveznica u ukupnom iznosu od 533.000.000 KM (sa kamatnim stopama u rasponu od 3,25% do 5,25%), što ukazuje na nepovoljnije uslove finansiranja putem zaduživanja na osnovu emisije obveznica. Putem emisija prikupljen je iznos od 532.066.999 KM. Obveznice u 2024. godini izdate su sa dospeljećem od tri do deset godina. U 2024. godini isplaćeno je 70.000.000 KM po dospeljeću obveznica koje su izdate u 2019. i 2022. godini, tako da je ukupno zaduženje na osnovu izdatih obveznica na 31. 12. 2024. godine iznosilo 1.283.000.000 KM. Kamate po dospjelim obveznicama plaćene su u iznosu od 17.730.000 KM.

Na poziciji ostalih dugoročnih obaveza iskazan je iznos od 986.242 KM, a isti se odnosi na verifikirani dug koji predstavlja obaveze za čije će se izmirenje u narednom periodu izvršiti emisija obveznica ili gotovinske isplate. Navedene obaveze odnose se na staru deviznu štednju (956.317 KM) i ratna potraživanja (29.925 KM).

Obaveze po emitovanim obveznicama na osnovu stare devizne štednje u cijelosti su izmirene u 2024. godini na osnovu XVI emisije u iznosu 1.711.616 KM (glavnica od 1.690.485 KM i kamata od 21.131 KM). U periodu od 2009. do 2024. godine za izmirenje duga po osnovu stare devizne štednje izvršeno je ukupno 16 emisija obveznica ukupne vrijednosti od 982.566.789 (920.677.548 KM glavnice i 61.889.241 KM kamata).

¹¹⁰ Unutrašnji dug u FBiH obuhvata unutrašnji dug Vlade FBiH nastao u skladu s zakonom (obaveze prema zaposlenicima i dobavljačima Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, obaveze po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja koje podliježu verifikaciji) i dug nastao emisijom tržišnih vrijednosnih papira.

¹¹¹ Ostale dugoročne obaveze, koje se odnose na one po osnovu verifikiranih obaveza za staru deviznu štednju (956.317 KM) presudama za ratna potraživanja (29.925 KM), evidentirane su u okviru ostalih dugoročnih obaveza.

Zakonom o izmirenju obaveza na osnovu računa stare devizne štednje u FBiH¹¹² (u daljnjem tekstu: Zakon o izmirenju obaveza) definisano je da se proces verifikacije potraživanja i gotovinska isplata vrši u skladu sa Zakonom o izmirenju obaveza i Uredbom o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH.¹¹³ Proces verifikacije u prvom stepenu u FBiH vodi Finansijsko-informatička agencija, a u drugom stepenu Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje. Izmjenama navedenog Zakona rok za verifikaciju stare devizne štednje kontinuirano se produžava, a posljednjim izmjenama i dopunama Zakona produžen je do 31. 12. 2026. godine.

Vlada FBiH je, na prijedlog Ministarstva finansija, formirala Komisiju za verifikaciju računa stare devizne štednje, sa zadatkom da, kao drugostepeni organ, u skladu s odredbama državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje i navedene Uredbe, rješava po žalbama koje su uložili vlasnici stare devizne štednje, nasljednici sredstava stare devizne štednje, kao i osobe koje su vlasništvo nad starom deviznom štednjom stekle valjanim ugovorom o darivanju. Prema izvještaju Komisije za verifikaciju stare devizne štednje za period januar-decembar 2024. godine iz januara 2025. godine, u periodu od 2007. godine do kraja 2024. godine riješeno je 23.530 predmeta (žalbi). U revidiranoj godini riješeno su 74 žalbe, od čega je 39 odobreno, a po njima je odobren iznos od 631.000 KM, dok je 35 zahtjeva za verifikaciju odbijeno.

Dugoročne obaveze po osnovu ratnih potraživanja iskazane su u ukupnom iznosu od 2.354.336 KM i u odnosu na prethodnu godinu (3.086.542 KM) manje su za 732.206 KM. Strukturu ovih obaveza čine: obaveze po osnovu dugoročnih obveznica (2.324.411 KM) i ostale dugoročne obaveze, koje predstavljaju registrovani dug (29.925 KM).

Za izmirenje obaveza po osnovu ratnih potraživanja u prethodnom periodu izvršene su četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti od 195.417.760 KM. Obračunate su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitovanim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. S 31. 12. 2024. godine na naplatu je dospjelo ukupno 193.183.796 KM glavnice i 57.866.216 KM kamata, te ostatak duga iznosi 2.324.411 KM, od čega se na glavicu odnosi 2.233.964 KM i na kamate 90.447 KM (dug prema trećim osobama).

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realizovanju unutrašnjih obaveza FBiH, 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo finansija vrši verifikiranje ratnih potraživanja i nastavi s postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani. U cilju utvrđivanja realnih obaveza FBiH po osnovu ratnih potraživanja i potpune implementacije Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, Vlada FBiH je Zaključkom od 3. 9. 2013. godine zadužila Federalno pravobranilaštvo, kao ovlaštenog zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudskih presuda.

S obzirom na to da Federalno pravobranilaštvo nije uspostavilo registar sudskih presuda, Ministarstvo finansija i dalje vrši evidentiranje verifikovanog duga po osnovu raspoloživih podataka o izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora. **Dakle, Ministarstvo finansija ne raspolaže konačnim podacima o svim sudskim izvršnim rješenjima i pravosnažnim presudama po osnovu ratnih potraživanja.**

Ostale dugoročne obaveze, iskazane u iznosu od 9.762.143 KM i manje su za 13.452.034 KM u odnosu na prethodnu godinu. U okviru ovih obaveza iskazane su obaveze prema pravnim osobama (3.185.236 KM), evidentirane kod bivših institucija Federalno ministarstvo odbrane i Vojske FBiH, dugoročne obaveze po osnovu ostalih pravosnažnih presuda, sudskih izvršnih rješenja i upravnih sporova (4.423.932 KM), dugoročne obaveze po osnovu povrata više uplaćenih prihoda (1.158.434 KM), ostale dugoročne obaveze po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja (986.242 KM) i dugoročne obaveze po osnovu odluka Ustavnog suda BiH i Evropskog suda za ljudska prava (8.300 KM).

¹¹² „Sl. novine FBiH“, br. 62/09, 42/11, 91/13, 101/16, 57/20, 19/25

¹¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 33/06, 66/06, 5/07, 65/07, 7/09, 4/10, 46/11, 32/12, 18/14, 41/15, 28/16, 42/17, 44/18, 67/20

Obaveze po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja odnose se na rješenja o izvršenju kojima se FBiH tereti kao solidarno odgovorna za obaveze stečajnih dužnika „Binas“ d.d. Bugojno, „BNT – Tvornica mašina i hidraulike“ d.d. Novi Travnik i PS „Vitezit“ d.o.o. Vitez, te kao solidarni dužnik mora isplatiti neisplaćene obaveze za plaće, topli obrok i razliku regresa, sa pripadajućim zateznim kamatama. Također, u okviru ovih obaveza iskazane su obaveze koje se odnose na sudske presude i rješenja o izvršenju po osnovu civilnih invalidnina, civilnih žrtava rata, logoraša, neosnovano lišenje slobode, naknade za vojne stanove, materijalnu i nematerijalnu štetu i dr.

Dugoročne obaveze po osnovu povrata više uplaćenih prihoda najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu više uplaćenog posebnog poreza na promet domaćeg duhana i duhanskih prerađevina društva MP „Tvornica duhana Čapljina“ d.o.o. (877.041 KM). Također, ove obaveze odnose se na obaveze po osnovu povrata više uplaćenih sredstava na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na osnovu rješenja Porezne uprave FBiH i to: Osnovna škola „Mehurići“ (89.792 KM), JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo (25.287 KM), Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo (15.980 KM – povrat sredstava izvršen u martu 2025. godine), povrat pogrešno uplaćenih javnih prihoda na ime naknade u svrhu podnošenja zahtjeva za energetske dozvole za fotonaponske elektrane Interenergo d.o.o. Sarajevo (27.000 KM - povrat sredstava izvršen u martu 2025. godine) i dr.

6.3.5 Izvori sredstava

Na 31. 12. 2024. godine iskazani su izvori stalnih sredstava u iznosu od 415.669.955 KM, dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 420.653.503 KM, što ukazuje na to da nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava za iznos od 4.983.548 KM.

Ostali izvori sredstava iskazani su u iznosu od 467.887.538 KM, dok su dugoročni plasmani iskazani u iznosu od 504.222.078 KM, odnosno neusaglašenost iznosi 36.334.540 KM.

Izvori stalnih sredstva u bilansu stanja iskazani su kao negativna vrijednost od 5.712.755.484 KM, što ukazuje na to da su primici od kreditnih zaduženja veći od vrijednosti imovine i predstavljaju prikaz akumuliranog negativnog finansijskog rezultata Budžeta FBiH na 31. 12. 2024. godine. Navedeno je posljedica stvaranja obaveza iznad ostvarenih prihoda duži niz godina.

6.4 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 6.826.675.293 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 6.752.570.471 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom (74.104.822 KM). Saldo gotovine na početku godine iznosio je 396.979.094 KM, a na kraju godine 471.083.916 KM.

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućim kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

Uvidom u Izvještaj o novčanim tokovima utvrđeno je da su novčani primici od neporeznih prihoda i primljenih transfera prikazani u iznosu prihoda iskazanih u konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta. Također, prikazan je tabelarni pregled prenesenih prihoda na razgraničenje u 2024. godini i donesenih prihoda iz 2023. godine po budžetskoj organizaciji i projektu.

Naime, u 2023. godini zbog knjigovodstvenog evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora, koje je izvršio Sektor za trezor pri Ministarstvu finansija, nisu iskazani prihodi u Glavnoj knjizi Ministarstva prometa i komunikacija. Stoga nisu iskazani prihodi u visini iskazanih rashoda kapitalnih projekata (83.295.546 KM), niti je izvršen prenos raspoloživih sredstava na kratkoročna razgraničenja (51.867.256 KM). Postupajući po instrukciji Ministarstva finansija u finansijskim izvještajima Ministarstva prometa i komunikacija prihodi nisu iskazani u iznosu od 83.295.546 KM, **a razgraničeni prihodi za namjenska sredstva su potcijenjeni za 16.705.045 KM.**

Prihodi na podračunu za upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata kod Ministarstva prometa i komunikacija su u 2024. godini iskazani u iznosu od 35.163.199 KM (35.162.802 KM preneseno u 2024. godinu sa razgraničenih prihoda za namjenska sredstva i 396 KM kamate).

Iako su ukupni rashodi ostvareni u 2024. godini u iznosu od 51.867.652 KM na ovom podračunu, prihodi su iskazani samo do iznosa razgraničenih prihoda iz prethodne godine. Razlika između iskazanih prihoda i ostvarenih rashoda na podračunu je 16.704.454 KM i odnosi se na potcijenjene razgraničene prihode za namjenska sredstva u 2023. godini nastale zbog postupanja Ministarstva po instrukciji Ministarstva finansija. Shodno navedenom, u 2024. godini u finansijskim izvještajima Ministarstva prometa i komunikacija prihodi nisu iskazani u iznosu od 51.867.652 KM, koliko su iznosili rashodi projekta na podračunu, u skladu sa „Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa, kao i podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora“.

Ne možemo potvrditi iskazane primitke po osnovu neporeznih prihoda u Izvještaju o novčanim tokovima, jer u 2024. godini nisu izvršena korektivna knjiženja kako bi se realno iskazao iznos kratkoročnih razgraničenja i prihoda na podračunu za upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata kod Ministarstva prometa i komunikacija, s obzirom na to da preneseno stanje na razgraničenje u 2023. godini za ovaj podračun nije realno iskazano, zbog greške Ministarstva finansija.

Zbog navedenog, Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati uz dodatno obrazloženje o prilivima i odlivima novca na način da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazano je 13.424.342.429 KM. Ovaj iznos najvećim dijelom odnosi se na:

- primljene mjenice za osiguranje kredita, zajmova i grantova 8.111.284.582 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 146.545.452 KM;
- dugoročne obaveze FBiH od krajnjih korisnika, kojima je FBiH supsidijarnim sporazumima ustupila na korištenje kreditna sredstva 3.824.523.661 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 229.595.000 KM.

U toku godine izvršeno je isknjižavanje iz vanbilansne evidencije u iznosu od 1.200.860.062 KM na poziciji izdatih garancija za osiguranje kredita i zajmova.¹¹⁴

U vanbilansnoj evidenciji evidentira se i pripadajući dio prihoda FBiH od indirektnih poreza, koji se sa Jedinstvenog računa koji vodi Uprava za indirektno oporezivanje BiH po osnovu carina i ostalih uvoznih taksi, akciza, poreza na dodanu vrijednost i naknade za ceste iz cijene naftnih derivata, doznačavaju na Poseban račun za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa. U skladu sa Pravilnikom o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u FBiH¹¹⁵ banka na osnovu utvrđenih koeficijenata usmjerava sredstva na: Depozitni račun Budžeta Federacije (pripadajući dio Budžeta FBiH); Poseban račun budžeta Federacije za pripadajući dio kantona; Poseban račun budžeta Federacije za pripadajući dio jedinica lokalne samouprave; Poseban račun budžeta Federacije za pripadajući dio upravitelja cesta i Depozitni račun Grada Sarajeva.

¹¹⁴ U toku 2019. godine evidentirana je jedna izdata garancija i to u korist korisnika China export-import bank Peking CEXIM za tražioca garancije JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, radi obezbjeđenja kreditnog zaduženja JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kod China export-import bank Peking CEXIM za finansiranje Projekta izgradnje bloka 7-450 MW u TE Tuzla u iznosu od 613.990.000 EUR ili 1.200.860.062 KM.

¹¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 54/20, 55/20-isp, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 1/22, 34/22, 57/22, 76/22, 93/22, 94/22, 10/23, 37/23, 81/23, 23/24, 36/24, 57/24, 80/24

U okviru vanbilansne evidencije evidentirani su građevinski objekti i zemljište Zavoda za platni promet FBiH u likvidaciji u iznosu od 44.615.973 KM, koji su iskazani kod Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, dok je kod Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom evidentirana trajno oduzeta imovina u iznosu od 11.354.691 KM i privremeno oduzeta imovina u iznosu od 21.884.953 KM.

Također, u okviru vanbilansne evidencije iskazane su potencijalne obaveze po osnovu tužbi i presuda koje još nisu pravosnažne, zbog podnesenih žalbi iz radnih odnosa i dr. u iznosu od 2.449.649 KM, te su u odnosu na prošlu godinu veće za 115.991 KM.

U vanbilansnoj evidenciji Ministarstva finansija iskazano je 3.260.711 KM i odnosi se na federalne upravne taksene marke (2.160.071 KM) i mjenice (1.100.640 KM).

8. AKTIVNOSTI VLADE FBiH I NADLEŽNIH ORGANA U VEZI S INSTITUCIJAMA KOJE SU UGAŠENE I U SKLADU S ZAKONSKIM PROPISIMA OSNOVANE NA DRŽAVNOM NIVOU

U skladu sa Zakonom o odbrani BiH¹¹⁶ i Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH¹¹⁷, nadležnosti iz oblasti odbrane prenesene su s entitetskog na državni nivo. Ovim zakonima propisano je da Vlada FBiH s Vijećem ministara BiH potpiše akte potrebne za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Vlada FBiH odgovorna je za dugove, zaduženja i ostale obaveze bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH nastale do 1. 1. 2006. godine. Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine utvrđeno je da poslove vezane za okončanje FMO-a preuzme FBiH, a za izvršenje su zaduženi: Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (za poslove u vezi s pokretnom i nepokretnom imovinom FMO-a, da vodi evidenciju i upravlja pokretnom i nepokretnom imovinom, koja obuhvata stanove, poslovne prostore, garaže i drugu neperspektivnu vojnu imovinu); Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (za poslove Sektora za pitanje evidencije iz oblasti vojne obaveze, poslove uprava i terenskih odjela) i Ministarstvo finansija (finansijski poslovi, po pitanju izmirenja obaveza).

U narednoj tabeli pregled imovine i obaveza bivših institucija koje su sa federalnog prešle na državni nivo iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora:

R. br.	Imovina i obaveze	Federalno ministarstvo odbrane	Vojska Federacije BiH	Carinska uprava	Obavještajno-sigurnosna agencija	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	
1.	Stalna sredstva	7.142.334	5.590.662	14.673.413	810.028	28.216.437
UKUPNO STALNA SREDSTVA		7.142.334	5.590.662	14.673.413	810.028	28.216.437
1.	Kratkoročna potraživanja	7.294.354	459.907	168.241	1.000	7.923.502
2.	Kratkoročni plasmani	7.575.858	0	0	14.415	7.590.273
3.	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	750.000	0	0	0	750.000
UKUPNO KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI		15.620.212	459.907	168.241	15.415	16.263.775
1.	Kratkoročne tekuće obaveze	865	0	12.494	44.383	57.742
2.	Obaveze prema radnicima	64.389.497	690.541	0	6.788.190	71.868.228
3.	Kratkoročna razgraničenja	7.292.479	357.334	86.405	0	7.736.218
UKUPNO KRATKOROČNE OBAVEZE I RAZGRANIČENJA		71.682.841	1.047.875	98.899	6.832.573	79.662.188

¹¹⁶ „Sl. glasnik BiH“, br. 88/05

¹¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 2/06

U nastavku dajemo aktivnosti koje su nadležne institucije poduzimale za 2024. godinu:

- **Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH** dostavila je 12. 2. 2025. godine Vladi FBiH Informaciju o stanovima iz stambenog fonda prijašnjeg FMO-a za 2024. godinu, koju je Vlada FBiH usvojila Zaključkom od 12. 5. 2025. godine. U njoj su navedene aktivnosti Prvostepene stambene komisije za prodaju stanova prema odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, dodjelu zamjenskih stanova, obnovu ranije zaključenih ugovora o korištenju i dodjeli stanova, kontrole korištenja stanova i garaža iz stambenog fonda, zastupanje pred organima uprave i sudovima, razmjena podataka o vojnim stanovima, vođenje i ažuriranje evidencije o stanovima i dr. Također, Informaciju u vezi nekretnina vojne namjene, poslovnih prostora i nepokretne imovine bivšeg Zavoda za platni promet FBiH za period od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine, Služba je 18. 2. 2025. godine dostavila Vladi FBiH, a koju je Vlada FBiH usvojila Zaključkom 12. 5. 2025. godine. Služba je istaknula probleme vezane za vojnu imovinu i upravljanje njom, bez predloženih mjera za dalje postupanje. Važno je istaknuti da u Informaciji nije dala prijedlog mjera radi naplate potraživanja od izdavanja u zakup poslovnih prostora i ulaska u posjed prostora za koje se ne plaća zakupnina, niti je predložila poduzimanje konkretnih aktivnosti s ciljem konačnog postupanja po Zaključku Vlade FBiH, kojim joj je u nadležnost data nepokretna imovina prijašnjeg FMO-a. Vlada FBiH Informaciju je samo usvojila, bez zaduženja za rješavanje utvrđenih problema za nepokretnu imovinu u narednom periodu. Prema prezentiranim informacijama, u evidencijama Službe vodi se 225 poslovnih prostora prijašnjeg FMO-a, od čega za 11 poslovnih prostora nije poznat korisnik, za 14 Služba je navela da postoje indicije da su otkupljeni, dok za je za tri navedeno da Služba nije u posjedu.
- **Ministarstvo finansija** je, u skladu s utvrđenim nadležnostima u 2024. godini, kao i prethodnih godina, formiralo komisije, a zadatak jedne od komisija je bio da izvrši popis, usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Trezora svih realizovanih obaveza prijašnjeg FMO-a po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2024. godinu.

Budžetom FBiH za 2024. godinu odobrena su sredstva za izmirenje neisplaćenih plaća i naknada zaposlenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH (1.860.000 KM) i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima (300.000 KM), nastalih u periodu od 1. 4. 1996. godine do 31. 12. 2002. godine, iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH¹¹⁸ utvrđeno da će se opće obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti u periodu od pet godina, počevši od 2004. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 27. 7. 2006. godine¹¹⁹ utvrđeno je da će poslove bivšeg Federalnog ministarstva odbrane preuzeti federalni organi i federalne upravne organizacije, a Ministarstvo poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku. Ministarstvo ni u 2024. godini nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31. 10. 2013,¹²⁰ prema kojem je bilo u obavezi da pripremi Informaciju o stanju realizacije preporuka koje se odnose na finansijske obaveze iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH za 2005. godinu.

U 2024. godini iskazano izmirenje preuzetih obaveza na poziciji drugih tekućih rashoda, u ukupnom iznosu od 1.248.384 KM, nije obuhvaćeno popisom nijedne komisije, niti je na osnovu ovih izmirenih obaveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obaveza Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH. U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga po osnovu neizmirenih obaveza za plaće i naknade i obaveze prema dobavljačima organa koji su prešli na državni nivo, a nije izvršen niti njihov popis sa 31. 12. 2024. godine. Komisija je navela da je uvidom u rezultate popisa posljednjih nekoliko godina vidljivo smanjenje navedenih obaveza, te je dala mišljenje da se obustavi komisijski popis ovih obaveza.

¹¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 66/04, 49/05, 35/06, 31/08, 32/09, 65/09, 42/11, 35/14

¹¹⁹ V. broj: 396/06

¹²⁰ V. broj: 1246/13

Shodno navedenom, nije utvrđen tačan iznos obaveza Federalnog ministarstva odbrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora u knjigovodstvenim evidencijama bivšeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH.

- **U vezi stalnih sredstava Carinske uprave**, Vlada FBiH je Zaključkom od 20. 5. 2021. godine primila k znanju Informaciju o stanju osnovnih sredstava Carinske uprave FBiH sačinjenu od Ministarstva finansija, i formirala radnu grupu koja je imala zadatak da u roku od 30 dana izvrši uvid u stanje osnovnih sredstava Carinske uprave FBiH, te Vladi FBiH predloži odluku u cilju provođenja člana 32. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.¹²¹ Ovim članom definisano je da se sva pokretna i nepokretna imovina Carinske uprave FBiH daje na korištenje Upravi za indirektno oporezivanje BiH, koja je dužna u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona, okončati popis pokretne i nepokretne imovine ranijih carinskih uprava i u roku od šest mjeseci donijeti plan za prijenos imovinskih prava, kao i plan za razmatranje dugova i obaveza ranijih carinskih uprava. Radna grupa ispred Vlade FBiH i Uprave za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: Uprava) održali su radne sastanke na kojima je izvršen uvid u knjigovodstvene evidencije koje vodi Ministarstvo finansija i Uprava u cilju usaglašavanja stanja. Nakon održanih sastanaka, utvrđeno je neslaganje između stanja koje vodi Ministarstvo finansija i Uprava. Radna grupa Vlade FBiH sačinila je Izvještaj o radu zajedničke radne grupe na osnovu kojeg je Vlada FBiH donijela 24. 3. 2022. godine Zaključak¹²², kojim je zadužila Upravu da okonča aktivnosti na rješavanju odstupanja stvarnih stanja po popisnim listama stalnih sredstava u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave, te Ministarstvu finansija dostavi vjerodostojan akt koji će sadržavati taksativno pobrojana sredstva koja po vrijednosti i vrsti moraju biti usaglašena sa podacima Ministarstva finansija. Do okončanja revizije nije prezentirana dokumentacija koja se odnosi na aktivnosti Uprave prema Ministarstvu finansija.

Uvažavajući period kada su ove institucije ugašene i osnovane nove na državnom nivou, te protekli period od donošenja propisa, ne može se potvrditi da se pristupilo sistemski i sveobuhvatno rješavanju poslova ovih institucija vezano za zakonski utvrđene obaveze. Također, ne možemo potvrditi da su do sada poduzete aktivnosti osigurale da se prostori koriste efikasno i da se zaštite od daljnjeg propadanja i bespravnog korištenja. Sve navedeno može uticati na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je ostala u nadležnosti FBiH, povećanje budžetskih izdvajanja za zatezne kamate i sudske troškove po osnovu podnesenih tužbi za neizmirene obaveze, povećanje budžetskih izdvajanja za naknade za stanove po osnovu podnesenih tužbi, nedovoljnu naplatu prihoda po osnovu upotrebe poslovnih prostora, kao i istinito i tačno prikazivanje stanja imovine i obaveza u Budžetu FBiH. I raniji revizorski izvještaji ukazivali su na ove probleme, te su Vladi FBiH upućene preporuke za dosljedno provođenje obaveza iz Zakona o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakona o odbrani BiH (usvojeni 2005. i 2006. godine), s posebnim naglaskom na popis imovine i usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem.

Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava (28.216.437 KM), potraživanja i plasmana (16.263.775 KM), te kratkoročnih obaveza i razgraničenja (79.662.188 KM) iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora, koje se odnose na bivše institucije koje su sa federalnog prešle na državni nivo. U 2024. godini isplaćeno je 1.248.384 KM na ime obaveza po osnovu sudskih presuda, a ukupni iznos iskazanih obaveza nije umanjen za navedeni iznos.

Preporuke:

- *utvrditi tačan iznos imovine i obaveza bivših institucija: Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije BiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH i Carinska uprava FBiH;*
- *Vlada FBiH i nadležne institucije trebaju poduzeti aktivnosti kako bi se riješilo pitanje raspolaganja pravima i obavezama nad imovinom institucija koje su ugašene, a čije su nadležnosti prenesene s entitetskog na državni nivo.*

¹²¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 44/03, 52/04, 34/07, 49/09, 32/13, 91/17

¹²² V. broj: 400/2022 od 24. 3. 2022. godine

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu dostavljen je 28. 7. 2025. godine Vladi FBiH i Ministarstvu finansija.

U ostavljenom roku Vlada FBiH nije dostavila komentar na Nacrt izvještaja, a Ministarstvo finansija komentar iz svoje nadležnosti dostavilo je 12. 8. 2025. godine, bez dodatne dokumentacije. Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: razročenjem oročenih sredstava; planiranjem Budžeta FBiH; aktivnostima na razvoju i koordinaciji finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru u FBiH; uvođenjem Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS JS); usklađivanjem registra budžetskih korisnika s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH; sačinjavanjem i podnošenjem konsolidovanih godišnjih računovodstvenih izvještaja; obračunom doprinosa na naknade za rad u komisijama; neusklađenošću Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH sa Zakonom o budžetima u FBiH kod utvrđivanja namjene korištenja sredstava tekuće rezerve i sačinjavanja Izvještaja o novčanim tokovima, uz obrazloženje o prilivima i odlivima novca.

Djelimično je prihvaćen komentar koji se odnosi na razročenje oročenih sredstava u 2024. godini, zbog čega je izostavljeno iz Tačke za isticanje pitanja u izvještaju nezavisnog revizora. Ministarstvo je u komentaru obrazložilo da je u Budžetu FBiH za 2023. godinu bilo predviđeno pokriće rashoda u iznosu od 200.000.000 KM iz ostvarenog suficita iz ranijih perioda, a razročenje u 2024. godini provedeno je isključivo u cilju izvršenja obaveza koje su nastale u 2023. godini, a dostavljene su na plaćanje do zakonskog roka (31. 1. 2024).

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- za planiranje Budžeta FBiH za 2024. godinu navedeno je da je vršeno u skladu sa tada dostupnim makroekonomskim projekcijama, revidiranim projekcijama prihoda, podacima Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, Odjela za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH, kao i izjavama o fiskalnoj odgovornosti budžetskih korisnika. Istaknuto je kako su se u 2024. godini desili poremećaji na strani prihoda na koje Ministarstvo finansija nije imalo direktan uticaj.

Ukupni primici u 2024. godini ostvareni su u iznosu manjem za 648,1 miliona KM u odnosu na plan, za šta je uzrok izostanak urednog servisiranja kreditnih obaveza JP-a Autoceste FBiH, te prolongirane zakonodavne procedure ratifikacije kreditnog sporazuma sa Svjetskom bankom i zakonodavnim organima na državnom nivou, na šta Ministarstvo finansija nije moglo imati uticaja. Također, ukupni rashodi i izdaci su realizovani u iznosu manjem za 517,0 miliona KM u odnosu na plan, a rezultat su prolongiranja realizacije programa, nedostatka dokumentacije i niže realizacije zaduživanja. Pored toga, navedeno je da je Ministarstvo finansija tokom godine poduzimalo mjere kontrole rashoda, privremene obustave izvršenja pojedinih izdataka, te da je redovno informisalo Vladu FBiH o fiskalnim rizicima.

Napominjemo da su svi razlozi koje je navelo Ministarstvo finansija obrazloženi u Izvještaju. Međutim, Ministarstvo finansija nije dalo prijedlog Vladi FBiH kako bi se donijela odluka o obustavi izvršavanja pojedinih rashoda i/ili izdataka kako je propisano članom 36. Zakona o budžetima u FBiH. Pored toga, s obzirom na značajna odstupanja prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka u odnosu na planirane, nisu vršene izmjene i dopune Budžeta, kako bi se ponovo uravnotežili prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci, shodno članu 37. Zakona o budžetima u FBiH;

- u vezi uvođenja MRS-a JS navedeno je da je kašnjenje u provođenju pripremnih aktivnosti prvenstveno rezultat objektivnog i dugotrajnog problema nedostatka stručnog kadra u relevantnom sektoru. U prethodnim godinama u okviru nadležnog odsjeka zaposleni su prešli u druge institucije, a u 2024. godini raspisan je javni oglas za zapošljavanje stručnog savjetnika za računovodstvo, ali niko nije pristupio pismenom ispitu, zbog čega postupak nije mogao biti nastavljen. Ponovljeni javni oglas u 2025. godini rezultirao je prijemom samo jedne službenice, te je predloženo formiranje novog odsjeka koji bi se bavio računovodstvenom metodologijom. Također, očekuje se usvajanje novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji na sjednici Vlade FBiH. Ministarstvo je stava da se kašnjenje ne može protumačiti kao izostanak volje ili sistemske podrške, već kao posljedica strukturalnih problema u osiguranju odgovarajućih ljudskih resursa, kao i da su poduzeti dodatni koraci za jačanje kadrovskih kapaciteta i otvorene mogućnosti za postepenu operacionalizaciju mjera iz Strategije u predstojećem periodu.

Uvažavajući navedeno, kao i da su aktivnosti na rješavanju nedostatka stručnog kadra planirane tek u 2025. godini, Ministarstvo u prethodnom periodu nije osiguralo implementaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom koji je dio Strategije upravljanja javnim finansijama u FBiH. Ured za reviziju je i u prethodnim izvještajima skretao pažnju na ovo pitanje, uvažavajući period važenja Strategije. Napominjemo da je Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH donesena za period 2021–2025, a Akcionim planom predviđen je početak primjene mape puta još u 2022. godini. Pored toga, implementacija MRS-a JS bila je planirana Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2017–2020;

- po pitanju usklađivanja Registra budžetskih korisnika FBiH s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH Ministarstvo finansija je stava da je i u ranijim očitovanjima ukazivalo na to da bez rješavanja prethodnog pitanja (pitanje i dodjela identifikacijskog broja, registracija i identifikacija poreznog obveznika, odjava i oduzimanje identifikacijskog broja) u nadležnosti svakog pojedinačnog budžetskog korisnika, kao i Porezne uprave FBiH, u skladu sa odredbama Pravilnika o dodjeljivanju identifikacijskih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji FBiH, preporuka nije provodiva. Također je naglašeno da je, u skladu sa članom 10. Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika, budžetske korisnike koji su osnovani prije stupanja na snagu ovog Pravilnika i koji su već stekli status budžetskog korisnika s posebnim razdjelima i glavama, na osnovu dostavljenih popunjenih obrazaca RBK, uvrstilo u Registar budžetskih korisnika FBiH.

U skladu s članom 3. Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH, registar uspostavlja i vodi Federalno ministarstvo finansija, te je potrebno da u narednom periodu Ministarstvo u skladu sa nadležnostima proaktivno radi na usklađivanju Registra, kao i da u saradnji sa preostala dva budžetska korisnika (Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH) stvori preduslove za njihovo usklađivanje (budžetske instrukcije, periodično izvještavanje i dr.);

- vezano za konsolidovane godišnje računovodstvene izvještaje navedeno je da se Konsolidovani godišnji izvještaj za FBiH ne podnosi jer godišnji obrasci (uređeni u saradnji sa Finansijsko-informatičkom agencijom) po svojoj strukturi ne omogućavaju konsolidaciju. Periodični izvještaj podnosi se za period od 1. 1. do 31. 12. i sadrži iste, ali puno detaljnije podatke (koji omogućavaju konsolidaciju) nego godišnji izvještaj, te ne postoji potreba za predloženom izmjenom i dopunom Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Ističemo da je članom 19. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH uređen sadržaj godišnjih izvještaja koje sačinjavaju budžetski korisnici, a članom 21. kome se oni dostavljaju. Članom 28. Pravilnika utvrđena je obaveza sačinjavanja *godišnjih izvještaja za budžete općina/gradova, kantona i FBiH*, koji zapravo predstavljaju konsolidovane godišnje izvještaje svih budžetskih korisnika tog budžeta, te rokovi koji se odnose na njihovo podnošenje (ministarstvima finansija, gradskim/općinskim vijećima, Vladi FBiH).

Međutim, Pravilnikom nije jasno uređen proces izrade, sadržaj i podnošenje *godišnjih izvještaja za budžete općina/gradova, kantona i FBiH*, odnosno konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja koji se sačinjava na osnovu podataka iz Glavne knjige trezora, na šta se preporuka odnosi;

- za obračun doprinosa za rad zaposlenika u komisijama navedeno je da se predmetna preporuka ponavlja i u ranijim izvještajima o reviziji, a Ministarstvo finansija se očitovalo da ona nije u skladu s važećim Zakonom o doprinosima i da je neprovođiva, ukazujući na konkretne odredbe ovog Zakona koje regulišu karakter primanja (za rad zaposlenih u komisijama). Stav Ministarstva finansija je da se obaveza doprinosa reguliše Zakonom o doprinosima i ostalim propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, te da primanja na osnovu članstva u komisijama imaju karakter primanja na osnovu drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada u skladu s članom 5. stav 1. alineja 6. i članom 6. tačka 11. Zakona o doprinosima. Istaknuto je i da se zaposlenici imenuju u određene komisije koje je formirala Vlada FBiH ili rukovodioci organa državne službe za obavljanje određenog konkretnog posla, te da se angažovanje zaposlenika u komisije ne vrši na osnovu ugovora o radu, niti u vezi s ugovorom o radu. Pored toga, istaknuto je da je, u skladu s članom 22. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, Ministarstvo finansija kao organ uprave, između ostalog, ovlašteno pripremati i davati odgovore na pitanja organa zakonodavne, odnosno organa izvršne vlasti, te pravnih i fizičkih lica u vezi sa rješavanjem njihovih prava i dužnosti. Također, navedeno je da je članom 8. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, između ostalog, propisano da Ministarstvo finansija vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti FBiH u oblasti finansija.

Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak koji fizičko lice ostvari samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka. U dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju se dohoci od: obrta i djelatnosti srodnih obrtu, poljoprivrede i šumarstva, slobodnih zanimanja, drugih samostalnih djelatnosti. Članom 13. stav 1. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak definisano je da se nesamostalnom djelatnošću, po osnovu koje se ostvaruju prihodi u smislu člana 10. Zakona, smatra djelatnost koju zaposlenik obavlja po uputama poslodavca, a stavom 2. definisano je da je za odlučivanje o tome da li se radi o nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti odlučujuća cjelovita slika međusobnih odnosa, s tim da nesamostalnu djelatnost karakterišu i sljedeće činjenice: poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada, te stavlja na raspolaganje zaposleniku sredstva za rad (npr. poslovni prostor sa opremom, radnu odjeću, potreban materijal i dr.).

Pored toga, članom 16. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak definisano je da se prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju sva primanja zaposlenika koja on ostvari po osnovu rada, bez obzira na to pod kojim nazivom ili u kojem obliku su isplaćena. Iz navedenog proizilazi da je ostvarivanje prava na naknadu u vezi sa ugovorom o radu i obavlja se prema uputama poslodavca, te predstavlja prihod od nesamostalne djelatnosti. Ministarstvo finansija, kao ovlašteni organ uprave, u skladu s članom 22. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, koji daje mišljenja i odgovore na pitanja vezana za implementaciju Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, trebalo bi da osigura jedinstven stav i njegovu primjenu za sve porezne obveznike u FBiH;

- po pitanju usklađivanja Zakona o izvršavanju budžeta FBiH sa Zakonom o budžetima u FBiH, u dijelu utvrđivanja namjene sredstava tekuće rezerve, navedeno je da je predmetnu preporuku moguće realizovati samo u koordinaciji i u saradnji sa Vladom FBiH.

Odredbe Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu nisu usklađene sa Zakonom o budžetima u FBiH, a ističemo da je članom 105. Zakona o budžetima u FBiH definisano da, u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim Zakonom, primjenjivat će se ovaj Zakon.

Napominjemo da Prijedlog zakona o izvršavanju Budžeta FBiH Ministarstvo finansija u okviru svoje nadležnosti dostavlja Vladi FBiH, te Vlada FBiH dostavlja Parlamentu FBiH radi razmatranja i usvajanja. S obzirom na zakonske nadležnosti Ministarstva finansija i Vlade FBiH, preporuka je data u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH. Također, navedena neusklađenost ponavlja se u Zakonu o izvršavanju Budžeta FBiH za 2025. godinu;

- za sačinjavanje Izvještaja o novčanim tokovima navedeno je da su novčani primici evidentirani u skladu s podacima iz konsolidovanog bruto bilansa za 2024. godinu. Novčane isplate su dobivene tako što su plaćene fakture u 2024. godini, s datumom računa od 1. 1. do 31. 12. 2024, umanjene za 236.829.934 KM, jer su prikazane kao plaćene, a novac nije otišao sa računa. Na tako dobivene iznose uključeni su iznosi koji se odnose na fakture iz prethodnih godina, koje su plaćene u 2024, što je rezultiralo novčanim isplatama u iznosu od 6.752.570.471 KM. Također, na osnovu uvida u izvještaje o novčanim tokovima utvrđeno je da je saldo gotovine na početku godine iznosio 396.979.094 KM, a saldo gotovine na kraju godine 471.083.916 KM i slaže se sa iznosom na početku i na kraju 2024. godine u Konsolidovanom bruto bilansu; odnosno ukupni novčani primici i ukupne novčane isplate rezultirale su pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 74.104.822 KM.

U 2023. godini, zbog knjigovodstvenog evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora, koje je izvršio Sektor za trezor pri Ministarstvu finansija, nisu iskazani prihodi u Glavnoj knjizi Ministarstva prometa i komunikacija. Također, u 2024. godini nisu izvršena korektivna knjiženja kako bi se realno iskazao iznos kratkoročnih razgraničenja i prihoda na podračunu za upravljanje razvojnim sredstvima za implementaciju sredstava namijenjenih za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata kod ovog Ministarstva, s obzirom na to da preneseno stanje na razgraničenje u 2023. godini za ovaj podračun nije realno iskazano, zbog greške Ministarstva finansija. Zbog navedenog, Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Po pitanju intenziviranja aktivnosti na razvoju i koordinaciji finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, navedeno je da CHJ nema primjedbi na sadržaj Nacrta izvještaja. Obrazloženo je da su u 2024. godini, u skladu s raspoloživim kapacitetima, nastavili na realizaciji aktivnosti na razvoju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije, te su poduzete aktivnosti od kojih su izdvojene: unapređenje regulatornog i metodološkog okvira, provođenje stručnih edukacija iz oblasti PIFC-a, provođenje certifikacije internih revizora za javni sektor u FBiH, realizacija zajedničkih aktivnosti s drugim CHJ u BiH, te pružanje tehničke i savjetodavne podrške korisnicima, i dr.

Kada je u pitanju realizacija navedene preporuke u Nacrtu izvještaja, za koju je stav Ministarstva da se odnosi na druge korisnike, navedeno je da su za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog FUK-a u organizaciji, te uspostavljanje i funkcionisanje adekvatne i efikasne funkcije interne revizije, odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava u skladu sa članom 12. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Skrećemo pažnju na to da je, u skladu s članom 3. tačka 1. i članom 16. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, CHJ ovlaštena za razvoj, rukovođenje i koordinaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru, harmonizaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH, ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH. Provedenim revizijama za 2024. godinu konstatovani su isti ili slični nedostaci i nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih finansijskih kontrola, koji upućuju na zaključak kako cjelokupan sistem internih finansijskih kontrola (engl. PIFC – Public Internal Financial Control) još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou, odnosno da nije potpuno uspostavljen i efikasan u svim segmentima rada.

Reviziju Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Muderizović – voditeljica tima, i Lamija Sarač – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Muderizović, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
Federacije BiH**

Kimeta Bihorac, s. r.

V. PRILOZI

- 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA**
- 3. PREGLED REALIZOVANIH KAPITALNIH TRANSFERA**
- 4. PREGLED PROJEKATA ZA KOJE NISU POVUČENA KREDITNA SREDSTVA, A ZA KOJE JE UGOVORENA I PLAĆA SE TAKSA NA NEPOVUČENA SREDSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4200575050003 Šifra po kvalifikacionoj

Nadležno ministarstvo: BUDŽET- PRORAČUN FEDERACIJE BIH

Operativni broj: _____

Potrošačka jedinica-glava: _____

Sjedište potrošačke jedinice: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

R.b	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	5,978,200,209	5,944,198,598	5,445,958,192	-34,001,611	99.4%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	5,344,957,728	5,526,021,281	5,051,007,277	181,063,553	103.4%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	96,002,951	114,432,828	115,360,983	18,429,877	119.2%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	0	0	0	
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	96,002,951	114,432,828	115,360,983	18,429,877	119.2%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	2,991,997,027	3,067,504,569	2,821,438,131	75,507,542	102.5%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	2,991,997,027	3,067,504,569	2,821,438,131	75,507,542	102.5%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	

Stranica 1

10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209		0	0	0	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	0	0	0	0	
12	714100	Porez na imovinu	211				0	
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212				0	
14	716000	Porez na dohodak	213				0	
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	2,256,940,750	2,344,083,884	2,114,178,973	87,143,134	103.9%
16	719000	Ostali porezi	215	17,000	0	29,190	-17,000	0.0%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	618,941,717	410,600,647	308,620,320	-208,341,070	66.3%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19++25)	217	482,436,305	257,052,678	185,247,807	-225,383,627	53.3%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	418,386,291	248,201,442	176,274,923	-170,186,849	59.3%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	47,692,071	8,504,678	8,669,530	-39,187,393	17.8%
21	721300	Kamate i dividende primijene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	83,119	101,966	77,074	18,847	122.7%
22	721400	Naknade primijene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	86	19	86	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	237,985	244,506	226,261	6,521	102.7%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	16,034,838	0	0	-16,034,838	0.0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+33)	225	117,272,322	131,364,486	102,962,559	14,092,164	112.0%
27	722100	Administrativne takse	226	16,081,874	14,899,779	15,016,009	-1,182,095	92.6%
28	722200	Sudske takse	227	118,794	174,740	101,769	55,946	147.1%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	0	0	0	0	
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	12,514,556	11,011,123	11,899,244	-1,503,433	86.0%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	41,170,564	28,314,390	28,003,013	-12,856,174	68.8%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	24,370,721	24,629,001	25,170,232	258,280	101.1%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	23,015,813	52,335,453	22,772,292	29,319,640	227.4%
34	723000	Novčane kazne	233	19,173,221	22,170,050	20,360,674	2,996,829	115.6%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	59,869	13,433	49,280	-46,436	22.4%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	14,300,764	7,576,670	86,330,595	-6,724,094	53.0%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	9,035,935	0	81,323,411	-9,035,935	
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	5,264,829	7,576,670	5,007,184	2,311,841	
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	

40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	#DIV/0!
43		RASHODI (44+47+48+58+87+75+80)	242	6,172,952,378	5,970,953,603	5,497,141,578	-201,998,775	96.7%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	346,707,186	323,947,821	300,217,291	-22,759,365	93.4%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	302,618,256	282,373,784	252,462,377	-20,244,471	93.3%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	44,088,931	41,574,037	47,754,914	-2,514,894	94.3%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	37,307,944	34,244,030	30,908,498	-3,063,914	91.8%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	149,489,825	112,696,115	96,878,349	-36,793,710	75.4%
49	613100	Putni troškovi	248	3,557,086	2,503,083	2,477,554	-1,054,003	70.4%
50	613200	Izdaci za energiju	249	9,181,026	6,855,070	7,244,283	-2,325,956	74.7%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	16,372,011	16,098,440	14,387,881	-273,571	98.3%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	30,478,764	24,277,288	20,120,853	-6,201,476	79.7%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	3,781,205	2,359,148	2,420,553	-1,422,057	62.4%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	7,287,728	6,590,555	5,996,446	-697,173	90.4%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	6,769,645	6,655,576	6,390,470	-114,069	98.3%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	3,361,248	2,372,645	2,285,434	-988,603	70.6%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	68,701,112	44,984,310	35,354,875	-23,716,802	65.5%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	5,083,980,493	5,091,375,334	4,730,618,251	7,394,841	100.1%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	439,782,000	421,702,549	534,994,074	-18,079,451	95.9%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	4,311,962,078	4,343,547,348	3,919,725,103	31,585,270	100.7%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	38,082,763	38,620,494	28,585,010	537,731	101.4%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	61,946,000	62,147,199	53,165,362	201,199	100.3%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	207,300,000	202,514,392	180,954,300	-4,785,608	97.7%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	24,907,652	22,843,352	13,194,402	-2,064,300	91.7%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	341,870,000	205,910,792	171,948,848	-135,959,208	1
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	132,670,000	86,647,135	75,520,345	-46,022,865	65.3%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	2,500,000	2,497,767	1,491,651	-2,233	99.9%

70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	7,500,000	8,140,000	2,600,000	640,000	108.5%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	184,200,000	108,625,890	92,336,852	-75,574,110	59.0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	5,000,000	0	0	-5,000,000	0.0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	10,000,000	0	0	-10,000,000	0.0%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	#DIV/0!
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	208,441,930	202,779,511	166,770,341	-5,662,419	97.3%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	177,466,095	180,922,216	155,783,836	3,456,121	101.9%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	1,641,009	1,538,777	1,746,646	-102,232	93.8%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	13,300,000	20,318,518	9,239,859	7,018,518	152.8%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	16,034,826	0	0	-16,034,826	0.0%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	5,155,000				0.0%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	-194,752,169	-26,755,005	-51,183,386	167,997,164	13.7%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282					
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	300,000	97,513	413,972	-202,487	32.5%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	66,628,089	29,919,366	22,715,717	-36,708,723	44.9%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	100	0	97,900	-100	
89	821200	Nabavka građevina	288	9,735,600	3,157,587	8,009,621	-6,578,013	32.4%
90	821300	Nabavka opreme	289	26,723,348	17,275,834	9,882,701	-9,447,514	64.6%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	1,304,086	1,181,337	585,289	-122,749	90.6%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	26,758,555	7,415,009	3,680,057	-19,343,546	27.7%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	2,106,400	889,599	460,149	-1,216,801	42.2%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	66,328,089	29,821,853	22,301,745	-36,506,236	45.0%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-251,080,258	-56,576,858	-73,485,131	204,503,400	21.7%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	100,000,000	68,298,729	352,612	-31,701,271	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297		0	0	0	

99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298		0	0	0	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	100,000,000	68,298,729	0	-31,701,271	
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300		0	0	0	
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301		0	352,612	0	
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302		0	0	0	
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303		0	0	0	
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	31,650,000	25,500,000	23,000,000	-6,150,000	80.6%
111	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	31,650,000	25,500,000	23,000,000	-6,150,000	80.6%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	68,350,000	42,798,729	-22,647,388	-25,551,271	62.6%
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	1,295,000,000	814,080,453	389,893,003	-480,919,547	62.9%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	935,000,000	640,109,947	251,909,439	-294,890,053	68.5%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	195,000,000	108,042,948	2,142,487	-86,957,052	
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	200,000,000	0	0	-200,000,000	0.0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	540,000,000	532,066,999	249,766,952	-7,933,001	98.5%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	360,000,000	173,970,506	137,983,564	-186,029,494	48.3%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320		0	0	0	
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321		0	0	0	
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	360,000,000	173,970,506	137,983,564	-186,029,494	48.3%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	1,203,569,742	931,419,602	830,137,601	-272,150,140	77.4%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	750,429,238	697,595,832	670,214,524	-52,833,406	93.0%
126	823200	Vanjske otplate	325	7,583,297	6,011,205	8,030,417	-1,572,092	79.3%

Stranica 5

127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	430,000,000	225,311,482	109,796,641	-204,688,518	52.4%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	14,057,207	2,501,083	42,096,019	-11,556,124	17.8%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	1,500,000	0	0	-1,500,000	0.0%
130	823600	Otkup duga	329		0	0	0	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124))	330	91,430,258	-117,339,149	-440,244,598	-208,769,407	-128.3%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-101,300,000	-131,117,278	-536,377,117	-29,817,278	
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	0	6,957,792,571	6,372,994,896		
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	0	1,741,351,923	1,539,610,575		
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334		1,519,287,848	1,334,394,656		
136	012	Strana ekonomska pomoć	335		0	917		
137	013	Opće usluge	336		34,401,266	29,816,946		
138	014	Osnovno istraživanje	337		0	0		
139	015	IIR Opće javne usluge	338		0	0		
140	016	Opće javne usluge n. k.	339		3,761,998	3,069,469		
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340		182,900,811	157,384,407		
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341		1,000,000	14,924,180		
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	0	10,204,650	12,121,388		
144	021	Vojna odbrana	343		0	0		
145	022	Civilna odbrana	344		10,204,650	12,121,388		
146	023	Inostrana vojna pomoć	345		0	0		
147	024	IIR Odbrana	346		0	0		
148	025	Odbrana n. k.	347		0	0		
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	173,968,323	153,115,245		
150	031	Policijske usluge	349		0	240		
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350		0	0		
152	033	Sudovi	351		47,295,002	40,653,709		
153	034	Zatvori	352		63,308,991	64,054,574		
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353		0	0		
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354		63,364,330	48,406,722		
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	411,289,010	370,696,948		

Stranica 6

157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356		2,142,848	1,600,357		
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357		187,430,239	179,104,992		
159	043	Gorivo i energija	358		10,838,703	4,862,173		
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359		27,672,688	18,667,375		
161	045	Transport	360		150,202,706	140,401,340		
162	046	Komunikacije	361		3,008,540	7,226		
163	047	Ostale industrije	362		0	1,000,000		
164	048	IIIR Ekonomski poslovi	363		2,253,650	1,708,883		
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364		27,539,636	23,544,602		
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	10,864,752	10,039,385		
167	051	Upravljanje otpadom	366		0	0		
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367		0	0		
169	053	Smanjenje zagađenosti	368		0	0		
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369		0	0		
171	055	IIIR Zaštita životne sredine	370		0	0		
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371		10,864,752	10,039,385		
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	231		
174	061	Stambeni razvoj	373		0	0		
175	062	Razvoj zajednice	374		0	0		
176	063	Vodosnabdijevanje	375		0	0		
177	064	Ulična rasvjeta	376		0	0		
178	065	IIIR Stambeni i zajednički poslovi	377		0	0		
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378		0	231		
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	156,031,660	161,019,389		
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380		0	0		
182	072	Vanbolničke usluge	381		0	0		
183	073	Bolničke usluge	382		0	0		
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383		12,193,637	12,979,173		
185	075	IIIR Zdravstvo	384		0	0		
186	076	Zdravstvo n. k.	385		143,838,023	146,040,216		
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	3,536,400	33,234,924		
188	81	Usluge sporta i rekreacije	387		0	16,116,370		
189	082	Usluge kulture	388		0	13,400,051		
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389		3,536,400	3,320,623		

191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390		0	397,880		
192	085	IIR Rekreacija, kultura i religija	391		0	0		
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392		0	0		
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	17,565,896	28,154,421		
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394		2,479,584	16,157,466		
196	092	Srednje obrazovanje	395		0	0		
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396		0	0		
198	094	Visoko obrazovanje	397		1,261,842	1,275,482		
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398		774,548	764,211		
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399		41,948	866,750		
201	097	IIR Obrazovanje	400		7,119,149	5,780,342		
202	098	Obrazovanje n. k.	401		5,888,825	3,310,170		
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402		4,432,979,957	4,064,802,391		
204	101	Bolest i hendikepiranost	403		0	0		
205	102	Starost	404		0	0		
206	103	Nasljednici	405		0	0		
207	104	Porodica i djeca	406		0	0		
208	105	Nezaposlenost	407		0	0		
209	106	Stanovanje	408		0	0		
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409		44,907,964	44,998,400		
211	108	IIR Socijalna zaštita	410		0	1,010		
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411		4,388,071,993	4,019,802,981		

U Sarajevu, Certificirani računovođa: Aimir Ibšević

Dana: 18.03.2025. godine Broj dozvole: CR-7280/5

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC BS

Identifikacijski broj: 4200575050003

Sifra po kvalifikacionoj

djelatnosti:

Organizacijski broj:

Operativni broj:

Funkcionalni kod:

Nadležno ministarstvo: BUDŽET - PRORAČUN FEDERACIJE BIH

Potrošačka jedinica-glava:

Fond:

Sjedište potrošačke jedinice:

Konsolidovani obrasci: X

BILANS STANJA
na dan 31.12.2024. godine

R.b.	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) x 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3+.....10)	001	800,220,529	552,081,738	144.9%
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	242,198,568	213,087,835	113.7%
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	0.0%
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	483,291,099	233,837,646	206.7%
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	49,526,539	77,830,104	63.6%
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	757,535	757,535	100.0%
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	0.0%
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	0.0%
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	24,446,788	26,568,818	92.0%
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	936,066,380	1,114,678,713	84.0%
12	011000	Stalna sredstva	011	724,275,624	710,343,483	102.0%
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	303,622,121	306,893,077	98.9%
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava minus 13) (12	013	420,653,503	403,350,406	104.3%
15	020000	Dugoročni plasmani	014	504,222,078	686,849,063	73.4%

Stranica 1

16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	0.0%
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15 minus 16)	016	504,222,078	686,849,063	73.4%
18	031000	Vrijednosni papiri	017	800	800	100.0%
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	0.0%
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira minus 19) (18)	019	800	800	100.0%
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	11,189,999	24,478,444	45.7%
22		UKUPNA AKTIVA (2 + 11) = 41	021	1,736,286,909	1,666,760,451	104.2%
23		II PASIVA				
24	300000	A.Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25+.....+30)	022	1,103,010,793	905,297,033	121.8%
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	303,200,468	345,255,501	87.8%
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	0.0%
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	122,594,914	100,156,647	122.4%
28	340000	Obaveze prema djelatnicima	026	105,396,463	101,707,086	103.6%
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	027	0	0	0.0%
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	571,818,928	358,177,800	159.6%
31	400000	B.Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	6,346,031,600	6,010,139,557	105.6%
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	6,339,068,559	5,989,723,315	105.8%
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	9,762,143	23,214,177	42.1%
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	-2,799,103	-2,797,936	100.0%
35	500000	C.Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39 minus 40)	033	-5,712,755,484	-5,248,676,140	108.8%
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	-6,000,501,645	-5,649,839,802	106.2%
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	467,887,538	450,007,112	104.0%
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	0.0%
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			0.0%
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	180,141,373	48,843,450	368.8%
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	1,736,286,909	1,666,760,451	104.2%

U Sarajevu, Certificirani računovoda: Almira Ibišević

Dana: 18.03.2025. godine Broj dozvole: CR-7280/5

Stranica 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Identifikacijski broj: 42005700003

OBRAZAC NT

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: _____
Organizacijski broj: _____
Operativni broj: _____
Funkcionalni kod: _____

Nadležno ministarstvo **BUDŽET - PRORAČUN FEDERACIJE BIH**

Potrošačka jedinica _____

Sjedište potrošačke jedinice _____

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: x

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja: od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1	700000	Prihodi (2+3+4+5+6)	450	5,044,198,698
2	710000	Prihodi od poreza	451	5,526,021,281
3	720000	Neporeški prihodi	452	410,587,214
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	7,576,670
5	740000	Kapitalni transferi	454	0
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	13,433
7		Kapitalni primici i transferi (r.br.8.)	456	97,513
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	97,513
9		Finansiranje (10+11+12)	458	882,379,182
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	68,298,729
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	640,109,947
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	173,970,606
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	6,826,675,293
14		II NOVČANE ISPLATE		
15	600000	Rashodi (od 16 do 21)	463	5,760,316,245
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	321,013,325
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	33,879,750
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	109,162,044
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	4,879,861,825
20	615000	Kapitalni transferi	468	213,629,789
21	616000	Izdaci za kamate	469	202,779,511
22		Kapitalni izdaci (r.br. 23.)	470	32,773,090
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	32,773,090
24		Finansiranje (25+26)	472	959,481,136
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	26,000,000
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	931,481,136
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	6,752,570,471
28		NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 minus 27)	476	74,104,822
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	396,979,094
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)		471,083,916

U Sarajevu, Certificirani računovoda: Ajmina Ibrahimović

Dana: 18.03.2025. godine Broj dozvole: CR-7280/5

PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA REVIDIRANIH BUDŽETSKIH KORISNIKA U 2024. GODINI

Redni broj	Institucija	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	Tekući transferi pojedincima	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	Pomoći javnim preduzećima	Pomoći privatnim preduzećima	Tekući transferi u inostranstvo	Drugi tekući rashodi	Ukupno (3 -9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Parlament FBiH		84.600	110.300					194.900
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH	117.400	117.740	281.860					517.000
3.	Vlada FBiH	400.000	55.250	5.018.100				16.848	5.490.198
4.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova		1.200	15.400				104.979	121.579
5.	Federalno ministarstvo pravde	10.000						7.332	17.332
6.	Federalno ministarstvo finansija	200.581.906		4.168.495				19.096.573	223.846.974
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije		301.000	4.062.963	20.802.199	5.490.397		2.902	30.659.460
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				41.145.000			217.478	41.362.478
9.	Federalno ministarstvo zdravstva	140.111.815						2.218	140.114.033
10.	Federalno ministarstvo trgovine			60.000				5.068	65.068
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	9.000.000	383.766						9.383.766
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		20.003			177.491.809		27.968	177.539.780
13.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata		359.670.698	4.230.000				387.886	364.288.584
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	6.558.851		1.091.125		19.532.187		16.305	27.198.468
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	46.436.090	391.206.998	8.579.920					446.223.008
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.116.330	65.897	2.514.591	200.000			4.986	12.901.804
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica		40.574.979					10.866	40.585.845
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	3.775.955		7.106.323				24.965	10.907.243
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	4.456.203							4.456.203
UKUPNO (1 – 19)		421.564.550	792.482.131	37.239.077	62.147.199	202.514.393		19.926.374	1.535.873.723

PREGLED REALIZOVANIH KAPITALNIH TRANSFERA REVIDIRANIH BUDŽETSKIH KORISNIKA U 2024. GODINI

Redni broj	Institucija	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	Kapitalni transferi pojedincima	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	Kapitalni transferi javnim preduzećima	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	9
1.	Parlament FBiH						
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH						
3.	Vlada FBiH						
4.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	2.700.000					2.700.000
5.	Federalno ministarstvo pravde						
6.	Federalno ministarstvo finansija	49.995.471					49.995.471
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije				14.181.204		14.181.204
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	15.336.465			94.444.687		109.781.152
9.	Federalno ministarstvo zdravstva	600.000					600.000
10.	Federalno ministarstvo trgovine						
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	3.000.000					3.000.000
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva						
13.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata		2.497.766				2.497.766
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta						
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	2.000.000		5.650.000			7.650.000
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	4.100.000		2.490.000			6.590.000
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	4.998.468					4.998.468
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke						
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	3.916.731					3.916.731
UKUPNO (1 – 19)		86.647.135	2.497.766	8.140.000	108.625.891		205.910.792

PREGLED PROJEKATA ZA KOJE NISU POVUČENA KREDITNA SREDSTVA, A ZA KOJE JE UGOVORENA I PLAĆA SE TAKSA NA NEPOVUČENA SREDSTVA

<i>Kreditor</i>	<i>Projekat</i>	<i>Krajnji korisnik</i>	<i>Planirano razdoblje implementacije projekta</i>	<i>Ugovoreni iznos kredita</i>	<i>Iznos kredita povučen do 31. 12. 2024.</i>	<i>Iznos nepovučenih sredstava</i>	<i>Troškovi plaćeni u 2024. godini</i>	<i>Ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2024.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
EBRD	Projekat Vodovod Gradačac	Općina Gradačac	1. 1. 2018.-31. 12. 2020.	11.734.980	11.658.013	76.967	502	332.160
EBRD	Sanacija cesta nakon poplava	JP Ceste FBiH	1. 6. 2019.-13. 6. 2020.	127.128.950	90.415.312	36.713.638	227.374	3.940.572
EBRD	Projekat vodovod Sarajevo	Kanton Sarajevo	1. 1. 2019.-15. 7. 2022.	48.895.750	31.660.857	17.234.893	61.209	515.616
EBRD	Projekat regionalni vodovod Plava voda	ZDK i SBK	1. 7. 2019.-28. 8. 2020.	21.514.130	390.440	21.123.690	47.085	858.528
EBRD	Javni prevoz Sarajevo e-Mobility	Kanton Sarajevo	1. 1. 2024.-31. 7. 2026.	33.249.110	21.559.851	11.689.259	157.841	157.841
EBRD	Projekat javnog prevoza Sarajevo 1	Kanton Sarajevo	1. 7. 2020.-31. 12. 2022.	29.337.450	24.963.085	4.374.365	25.376	403.460
EBRD	Projekat Koridor Vc dio 3	JP Autoceste FBiH	2. 12. 2020.-31. 12. 2022.	352.049.400	235.873.098	116.176.302	601.645	5.181.804
EBRD	Projekat gradskih saobraćajnica Sarajevo	Kanton Sarajevo	8. 12. 2020.-31. 12. 2022.	58.674.900	32.816.555	25.858.345	171.669	459.571
EBRD	Projekat javnog prevoza Sarajevo 2	Kanton Sarajevo	8. 12. 2020.-31. 12. 2022.	39.116.600	38.772.017	344.583	2.298	506.815
EBRD	Projekat Koridor Vc obilaznica Doboj	JP Autoceste FBiH	30. 4. 2021.-31. 12. 2024.	117.349.800	117.349.800	0	110.925	2.526.711
EBRD	Energetska efikasnost u bolnici Zenica	ZDK	1. 8. 2021.-31. 3. 2022.	19.558.300	291.419	19.266.881	98.307	610.392
EBRD	Energetska efikasnost u javnim zgradama	Kanton Sarajevo	1. 10. 2021.-23. 10. 2023.	15.646.640	9.319.297	6.327.343	41.358	249.572
EBRD	Tramvajska pruga Ilidža-Hrasnica	Kanton Sarajevo	1. 10. 2023.-23. 9. 2025.	48.895.750	5.613.439	43.282.311	316.122	316.122
Svjetska banka-IBRD	Projekat modernizacije cesta	JP Ceste FBiH	1. 1. 2018.-30. 9. 2023.	113.438.140	111.168.841	2.269.299	6.172	1.092.695
Svjetska banka-IBRD	Projekat podrške zapošljavanju	Federacija BiH	26. 1. 2018.- 1. 4. 2022.	56.530.911	56.530.911	0	0	397.672
Svjetska banka-IBRD	Projekat energetske efikasnosti	Federacija BiH	1. 1. 2020.-29. 2. 2024.	32.009.491	31.831.698	177.794	2.606	275.286
Svjetska banka-IBRD	Projekat registracije nekretnina	Federacija BiH	2. 7. 2020.-31. 7. 2024.	14.041.856	12.624.571	1.417.285	7.684	53.874
Svjetska banka-IBRD	Projekat podrške preduzećima	Federacija BiH	20. 9. 2021.-31. 12. 2024.	65.715.888	33.313.062	32.402.826	131.115	510.499
Svjetska banka-IBRD	Projekat modernizacije vodnih usluga	Federacija BiH	11. 8. 2023.-30. 11. 2027.	48.895.750	122.239	48.773.511	121.977	271.263
Svjetska banka-IBRD	Projekat otpornosti poljoprivrede	Federacija BiH	1. 1. 2024.-31. 12. 2028.	60.043.981	150.110	59.893.871	256.509	256.509
Svjetska banka-IBRD	Politika zdravstvenih usluga	Federacija BiH	1. 3. 2023.-30. 6. 2024.	108.313.865	108.313.865	0	32.526	32.526
Svjetska banka-IBRD	Projekat unaprijeđenja kvalitete zraka	Federacija BiH	1. 7. 2024.-31. 10. 2027.	90.163.763	225.409	89.938.354	127.344	127.344
Svjetska banka-IBRD	Program razvoja koridora Save i Drine	Federacija BiH	1. 9. 2024.-30. 9. 2029.	23.469.960	58.675	23.411.285	28.536	28.536
Svjetska banka-IBRD	Drugi projekat podrške zapošljavanja	Federacija BiH	1. 11. 2024.-31. 10. 2031.	48.895.750	122.239	48.773.511	154.335	154.335
KfW	Projekat vjetroelektrane Podveležje	JP EP BiH Sarajevo	1. 7. 2014.-31. 12. 2021.	127.128.950	125.638.561	1.490.389	3.726	2.570.464
KfW	Projekat rehabilitacije CHE Čapljina	EP HZHB Mostar	1. 1. 2020.-30. 4. 2025.	29.337.450	175.869	29.161.581	73.042	235.621
UKUPNO:						640.178.283	2.807.283	22.065.788